Svb. Hallgrimsson.

Dönsk lesbók.

DÖNSK LESTRARBÓK

HANDA

UNGLINGUM.

Útgefin af

Svb. Hallgrímssyni.

Akureyri 1856.

Prentuð í prentsmiðju Norður- og Austur-umdæmisins,
af H. Helgasyni.

Formáli.

Þegar jeg gaf út hina „dálitlu dönsku lestrarbók“ árið 1853 hjet jeg því, ef hún fengi nokkurn veginn góðar viðtökur, að gefa út aðra lestrarbók nokkuð fullkomnari. Nú get jeg eigi annað sagt, enn að bæklingnum væri vel tekið, því 12 hundraða upplag seldist hjer um bil á ári. Síðan hafa margir spurt eptir honum, og því hefi jeg nú ráðizt í að láta prenta nýja lestrarbók, stækkaða um helming; vona jeg að hún geti verið námfúsum unglingum til ljettis og leiðarvísis, er þeir reyna til „að komast ögn niður í Dönsku“. Lengri formála en þetta þykist jeg eigi þurfa að hafa; en það er sjálfsagt að enda hann með þeirri ósk, að bókin geti verið þeim til gagns og gamans, sem hún er helzt ætluð.

Akureyri 25. dag ágústm. 1856.

Svb. Hallgrímsson.

Dálitlar lestrarreglur.

Hin danska tunga er töluð af þegnum Danakonungs, þeim, er kallaðir eru **Eydanir** og **Jótar**; hún er sprottin af norrænunni, sem töluð var í fyrndinni á Norðurlöndum; þess vegna er hún líkust íslenzkunni og svenskunni, en miklum mun ólíkari þjóðversku, hollenzku og ensku; smátt og smátt hafa unnið hefð í dönsku máli ýms orð úr grísku, látínu og frakknesku og ýmsum öðrum málum.

Bókstafirnir í dönskunni eru:

a,	**aa,**	**b,**	**c,**	**d,**	**e,**	**f,**	**g,**	**h,**	**i,**	**j,**
—	—	be	ce	de	—	ef	ge	haa	—	jod, je

k,	**l,**	**m,**	**n,**	**o,**	**p,**	**q,**	**r,**	**s,**	**t,**	**u,**	**v,**
kaa	el	em	en	—	pe	ku	er	es	te	—	ve

x,	**y,**	**z,**	**æ,**	**ö.**
eks	—	zeta	—	—

1. Hljóðstafirnir eru:

a, e, i, o, u, y, æ, aa, ö.

a hljóðar eins og ísl. a og hefur skjótt atkvæði í sumum samstöfum (t. a. m. Stad, borg), en seint í sumum (t. a. m. Stat, ríki).

e er optast borið fram eins og i eða e í íslenzku; **ee** er víða eins og e með seinu atkvæði (t. a. m. Steen, steinn); e á eptir hljóðstaf seinast í samstöfu heyrist opt ekki í framburðinum, með því það er einungis sett til að sýna, að stafirnir fyrir framan það hafi seint atkvæði (t. a. m. gaae lesið go, að ganga).

i er ýmist borið fram eins og ísl. í (t. a. m. min les mín, minn) og er þá stundum ritað **ii** (t. a. m. Viin, vín) eða sem i (t. a. m. finde les finne, að finna).

o er ýmist borið fram líkt og ísl. ó, en þó með nokkru ú-hljóði (t. a. m. Blod, blóð), eða eins og ísl. o (t. a. m. Slot, höll.

u hefur sama atkvæði sem ísl. ú, (t. a. m. Bud les Búð, boð.

y hljóðar ýmist sem ý í nafninu á stafnum (t. a. m. byde, bjóða), eða sem u (t. a. m. Synd, synd).

æ hljóðar eins og ísl, e, og hefur skjótt atkvæði í sumum samstöfum (t. a. m. Værk, verk) en seint í sumum (t. a. m. Væg, veggur).

aa hefa sama atkvæði og ísl. o, skjótt í sumum samstöfum) t. a. m. Aand, andi) seint í sumum (t. a. m. Traad, þráður).

ö hljóðar á sumum stöðum sem ísl ö (t. a. m. Örn, örn), en sumstaðar á milli ö og u (t. a. m. Söster, systir).

2. Tvíhljóðendur, þeir er optast koma fyrir í dönskum orðum eru:

au, ou, ei, öi.

au hljóðar eins og á með nokkru ú-hljóði (t. a. m. flau, daufur).

ou hljóðar eins og ó með nokkru ú-hljóði (t. a. m. Toug, strengur).

ei lætur eins og ei (í íslenzka orðinu eiga).

öi lætur eins og au (í orðinu auga).

3. Samhljóðendur eru:

b, c, d, f, g, h, j, k, l, m, n, p, q, r, s, t, v, x, z.

b í upphafi orða hefur sama atkvæði og b í ísl. (t. a. m. Baad les boð, bátur), en fyrir aptan hljóðstaf í sama orði hefur það jafnaðarlega líkt atkvæði og v (t. a. m. Skib les skív, skip).

c hljóðar eins og k í ísl. fyrir framan a, o, u, en eins og s fyrir framan e, æ, i, y (t. a. m. Cujon les kújón, bleyða, Centrum les sentrum, mið-

punktur). **C** á undan samhljóðanda hljóðar eins og k. (t. a. m. Cnejus les Knejus, manns nafn). **Ch** er lesið eins og k (t. a. m. China, les Kína, Kínverjaland).

d samsvarar í upphafi orða d í ísl. (t. a. m. Dag, dagur); en fyrir aptan hljóðstaf er það lint og lætur eins og ð í ísl. t. a. m. Fod, fótur); eða heyrist jafnvel ekki í framburðinum (t. a. m. Kande les kanne, kanna).

f er borið fram eins og f í upphafi á ísl. orði, þegar það stendur fyrir framan hljóðstaf þeirrar samstöfu, sem það er í (t. a. m. Fader, faðir), en eins og ff, ef það stendur fyrir aptan (t. a. m. traf, les traff, hitti).

g samsvarar í upphafi orða g í ísl (t. a. m. Gaade, gáta). Aptarlega í orði er það linara en í íslenzku, og heyrist sumstaðar varla (t. a. m. Pige les pie, stúlka).

h er borið fram eins og h í upphafi á ísl. orðum, nema fyrir framan **j** og **v**, því þar heyrist það alls ekki í framburðinum (t. a. m. Hjerte les jerte, hjarta; hvor les vor, hvar).

j hefur sama atkvæði og j á ísl.

k hefur sama atkvæði og k á ísl.

l samsvarar í upphafi orða l í ísl.; **ll** lætur eins og ll í milla (á upphlut, en ekki eins og ll í öðrum orðum t. a. m. höll, fell).

m samsvarar í upphafi orða m í ísl., en í niðurlagi orðs mm (t. a. m. Dom les domm, dómur).

n hefur sama atkvæði og n á ísl.; **nn** lætur eins og nn í kunna (en ekki eins og nn í steinn).

p hefur sama atkvæði og p á ísl., og er jafnhart og ella, fyrir framan s (en verður ekki lint, eins og í íslenzku, þar sem títt er að kveða að ps eins og fs).

q hljóðar eins og k, og er að eins haft á undan v (t. a. m. Qvinde les kvinne, kona).

r hefur linara eða óskýrra atkvæði en ísl. r.

s hefur sama atkvæði sem s á ísl.

t hefur sama atkvæði sem t á ísl.

v hefur sama atkvæði og ísl. v.

x hljóðar eins og ísl. x.

z hún er vön að hljóða í framburði Dana eins og s.

Tankesprog og Leveregler.
Spakmæli og heilræði.

1. Den som ikke vil arbeide, bör ei heller spise.

Sá sem ekki vill vinna, á ekki heldur að fá mat.

2. Hvad du ikke kan betale med Penge, betal det i det mindste med Tak.

það sem þú eigi getur borgað með peningum, borgaðu það að minnsta kosti með þökkum.

3. Hvad jeg ikke forstaaer, det kan jeg hverken dadle eller rose.

það sem jeg ekki skil, það get jeg hvorki lastað eða lofað.

4. Den som engang har löjet, ham troer man ikke lettelig en anden Gang.

Sá sem einu sinni hefur logið, honum trúir maður ekki hæglega öðru sinni.

5. Hvad man engang har lovet, det bör man holde, ellers kaldes man en Bedrager.

það sem maður á annað borð hefur lofað, það á hann að efna, annars heitir maður svikari.

6. Den, som ikke vil blive fattig, maa ikke bortkaste Smaating.

Sá sem ekki vill verða fátækur, má ekki kasta burt smámunum.

7. Det er for sildigt at angre i Alderdommen, intet at have lært i Ungdommen.

það er of seint að iðrast í ellinni, að hafa ekkert lært í æskunni.

8. At gaae tidligt tilsengs og staae tidligt op, gjör Mennesket sundt, rigt og klogt.

Að ganga snemma til rekkju og rísa árla upp, gjörir manninn heilsugóðan, ríkan og hygginn.

9. Den som engang bedrager dig, gjör dig Uret; bedrager han dig anden Gang, gjör han Ret.

Sá sem svíkur þig einu sinni, gjörir þjer rangt; svíki hann þig öðru sinni, gjörir hann mátulega.

10. Hvo som kaster Skarn paa Andre, smudser sig selv mest.

Hver sem kastar saur í aðra, atar sjálfan sig mest.

11. Vi skulle spise for at leve; men ikke leve for at spise.

Vjer eigum að borða til að lifa; en ekki lifa til að borða.

12. Gudsfrygt er nyttig til alle Ting, til Tröst i Ulykken, Forsigtighed i Lykken og Rolighed i Döden.

Guðhræðsla er nytsamleg til allra hluta, til huggunar í mótlæti, varkárni í meðlæti og rósemi í dauðanum.

13. Det bedste Middel til ikke at begaae nogen Feil, er at undgaae Leiligheden dertil.

Hið bezta meðal til að fremja ekki neina yfirsjón, er að forðast tækifærið til þess.

14. Sæt dig stedse i dens Sted, som du agter at gjöre Uret, og du vil da aldrig fornærme nogen.

Settu þig ætíð í þess spor, sem þú ætlar að gjöra rangt, og þá munt þú aldrei áreita neinn.

15. En retskaffen Mand maa holde sitt Ord, og derfor aldrig love noget, han ikke har isinde at holde.

Ráðvandur maður má til að efna loforð sitt, og þess vegna aldrei lofa neinu, sem hann hefur ekki í huga að efna.

16. Den Glæde at hævne sig er ikke saa stor som den at tilgive.

Sú gleði að hefna sín er ekki eins mikil og sú að fyrirgefa.

17. Vil du hævne dig paa din Fjende, saa gjör det ved en ulastelig Opförsel.

Viljir þú hefna þín á óvini þínum, þá gjörðu það með óaðfinnanlegri breytni.

18. Vi skulle leve saaledes, som om hele Verden saae os, og tænke, som om ethvert Menneske kunde læse i vore Hjerter.

Vjer eigum að breyta þannig, eins og öll veröldin sæi til vor, og hugsa, eins og sjerhver maður gæti lesið inn í hjörtu vor.

19. Bevidsthed om vor Styrke kan let lede til Hovmod, og fra Hovmed til Fald er kun et Skridt.

Meðvitund um styrkleika vorn getur hæglega leitt til dramblætis, og frá drambsemi til hrösunar er einungis eitt fótmál.

20. Den, som intet samler om Sommeren, har intet at spise om Vinteren; og den som i Ungdommen intet lærer, maa lide Mangel i Alderdommen.

Sá sem engu safnar á sumrinu, hefur ekkert að borða á vetrinum; og sá sem lærir ekkert í æskunni, verður að þola skort í ellinni.

21. Ikke alt er sundt, som smager godt; og ikke alle Frugter ere velsmagende, som have et skjönt Udseende.

Ekki er allt heilnæmt, sem smakkast vel; og ekki eru öll aldini ljúffeng, sem hafa fallegt útlit.

22. Misund Ingen, fordi han svömmer i Rigdom og Overflod. Han er sandsynlig mindre lykkelig end du.

Öfundaðu engan þó hann syndi í auð og allsnægtum. Hann er að líkindum gæfuminni enn þú.

23. Søg ikke Faren, for at du ikke skal omkomme deri; men gaae den modig imøde, hvor du ikke kan undgaae den.

Leitaðu ekki hættunnar, svo að þú eigi farizt í henni; en gakk hugaður á móti henni, þar sem þú getur ekki sneitt hjá henni.

24. Livets Lykke er ikke bunden til Rigdomme; man lever fornøjet med lidet, naar man er maadeholden og forstaaer at indskrænke sine Lyster.

Gæfa lífsins er ekki bundin við auðæfi; maður lifir ánægður með lítið, þegar hann er hófsamur og hefur vit á að temja girndir sínar.

25. Kun den Tilfredse er rig; men den Gjerrige ulykkelig, fordi han aldrig kan være tilfreds.

Einungis hinn ánægði er ríkur; en hinn ágjarni vesæll, af því hann getur aldrei verið ánægður.

26. Gnieren har aldrig nok; han er karrig imod andre og sulter sig selv, naar han ikke kan nyde Livets Goder for intet.

Nirfillinn hefur aldrei nóg; hann er nískur við aðra og sveltir sjálfan sig, þegar hann ekki getur notið gæða lífsins fyrir ekkert.

27. Han tænker aldrig paa Fremtiden uden Ængstelse, og for ikke at lide Mangel paa sine gamle Dage, lider han Mangel sin hele Levetid.

Hann hugsar aldrei um ókominn tíma án kvíða. og til þess að líða ekki skort í ellidögum sínum, líður hann skort alla sína æfi.

28. Menneske, vogt dig da for Gjerrighed. Stræb kun at foröge din Formue paa en tilladelig Maade; vær den flittige Arbeider og den gode Huusholder.

Maður, gættu þín þá fyrir ágirnd. Kappkostaðu einungis að auka efni þín með leyfilegu móti; vertu

eins og hinn iðjusami verkmaður og hinn góði búhöldur.

29. Korte ere vor Samvandrings Dage her paa Jorden. See til at du ikke selv forbittrer dig dem ved Vrede og Overilelse.

Skammvinnir eru vorir samferðar dagar hjer á jörðunni. Sjáðu um, að þú ekki beiskir þjer þá sjálfur með reiði og framhleypni.

30. Søg at overvinde din Fjende ved Höimodighed, ved at blive hans Hjælper og Velgjörer, hvor han behöver Hjælp.

Reyndu til að sigra óvin þinn með göfuglyndi, með því að verða hjálpari hans og velgjörðamaður, þar sem hann þarf hjálpar við.

31. Den der mangler en Ven, vandrer som en Fremmed over Jorden.

Sá sem vantar vin, ferðast eins og útlendingur yfir jörðina.

32. Trofast Venskab ligner Aftenskyggen, det voxer indtil Livets Sol gaaer ned.

Tryggföst vinátta líkist skugganum á kvöldin, hún vex uns sól lífsins gengur til viðar.

33. Kun de fattige, som eje lidet eller intet, er det forundt at nyde Venskabs Lykke i fuldt Maal.

Einungis hinum fátæku, sem eiga lítið eða ekkert, er unnt að njóta gæfu vináttunnar í fullum mæli.

34. Brustent Venskab er en brusten Livstraad. Har du fundet en Ven, saa hold ham fast med inderlig Omhu, thi du træffer ikke saa let en anden, der bliver det samme for dig, som hiin var.

Brostin vinátta er brostinn lífsþráður. Hafir þú fundið vin, þá haltu fast í hann með innilegri um-

hyggju, því þú hittir ekki svo hæglega annan, sem gengur þjer í hins stað.

35. Pryd hver en Dag, der gaaer, med en dydig Handling, da ville dine Glæder aldrig faae Ende.

Prýddu sjerhvern dag, sem líður, með dygðugri athöfn, þá munu unaðsemdir þínar aldrei taka enda.

36. Nyd, saa ofte du kan, den rene guddommelige Fryd, at gjöre andre glade og lykkelige.

Njóttu svo opt sem þú getur þess hreina guðdómlega fagnaðar, að gjöra aðra glaða og sæla.

37. Lad ikke dit Mod synke, naar du seer, at dine Omstændigheder forværres, og din Velstand formindskes, uden at du er Skyld deri.

Láttu ekki hugann falla, þegar þú sjerð, að kringumstæður þínar versna, og velmegun þín minkar, án þess að þú sjert orsök í því.

38. Fordobl din Arbeidsomhed, thi Himlen velsigner den Flittige. Fordobl din Paapassenhed, saavel for at holde sammen paa det lidet, du ejer, som for at lægge noget til af det du forhverver.

Tvöfaldaðu starfsemi þína, því himininn blessar hinn iðjusama. Tvöfaldaðu umhyggjusemi þína, bæði til að hirða um hið litla, sem þú átt, og til að bæta nokkru við af því, sem þú aflar.

39. Tag imod Trang med en urokkelig Tillid til Guds Viisdom og Godhed, ja, tag imod den med Taknemmelighed. Kan din Tro hæve dig til Gud, saa vil din Rolighed og Frimodighed aldrig aflade.

Taktu á móti skorti með óbifanlegu trausti á speki og gæzku guðs, já, taktu á móti honum með þakklæti. Geti trú þín hafið þig til guðs, þá mun rósemi þín og glaðværð aldrei linna.

40. Hig ikke efter Rigdom! Den udsætter dig for

Misundelse, förer til Vellevnet og Lediggang, slöver Aanden og köler Hjertet.

Sækstu ekki eptir auðlegð! Hún bakar þjer öfund, leiðir til bílífis og iðjuleysis, sljófgar andann og kælir hjartað.

41. Betragt dine Skatte som et Laan, der kom fra Alherrens Haand, som et Middel til at fremme din egen og Andres Fuldkommenhed og Lyksalighad.

Skoðaðu fjársjóði þína eins og lánsfje, sem komið er frá hendi drottins allsherjar, eins og meðal til að að efla þína eigin og annara fullkomnun og farsæld.

42. Da döer du engang med den Bevidsthed, som forsöder Dödens Beeskhed: Jeg har ei levet forgjeves; mine Gjerninger ville tale for mig.

Þá deyr þú á síðan með þeirri meðvitund, sem sykrar beiskju dauðans: Jeg hef eigi lifað til ónýtis; verk mín munu tala máli mínu.

43. Den dydige Hedning, den retskafne Jöde er agtværdigere og Gud behageligere, end en Christen, som overgiver sig til Laster.

Hinn dygðugi heiðingi, hinn ráðvandi Gyðingur er virðingarverðari og guði þóknanlegri, enn kristinn maður, sem ofurselur sig löstum.

44. Vær först retfærdig imod andre, og saa dig selv nærmest; det vil sige, gjör först imod andre hvad de have Ret til at fordre og vente af dig, og gjör dernæst hvad der tjener til dit eget Gavn.

Vertu rjettlátur við aðra, og svo sjálfum þjer næstur; það er að segja, gjörðu fyrst við aðra það, sem þeir hafa rjett til að heimta og vænta af þjer, og gjörðu því næst það, sem miðar þjer sjálfum til gagns.

45. En god og glædelig Bevidsthed er en Himmel

i dit Hjerte. Den hjemler dig et Herredömme over de Onde, og tjener dig som Sværanker i Stormen.

Góð og glaðvær meðvitund er himnaríki í hjarta þínu. Hún heimilar þjer vald yfir hinum vondu, og reynist þjer eins og stórakkeri í stórviðrinu.

46. Den fortærer din Kummer, som Solen töer Isen. Den er en Brönd, naar du törster, en Staf, naar du segner, en Skjærm imod Solens Stik, en Hovedpude, hvorpaa du finder Ro og Lise i din Dödstund.

Hún eyðir harmi þínum, eins og sólin þýðir ísinn. Hún er brunnur, þegar þig þyrstir, stafur, þegar þú hnígur niður, hlíf á móti brunahita sólarinnar, koddi, á hverjum þú finnur rósemi og hugsvölun á þinni andlátsstundu.

47. Samvittigheden er vor Lærer! Den siger endogsaa den Uvidende hvad han bör gjöre, og Ingen tör undskylde sig med, at han ei har vidst hvad der var Ret eller Uret.

Samvizkan er vor kennari! Hún segir jafnvel hinum fáfróða hvað hann á að gjöra, og enginn maður dirfist að afsaka sig með því, að hann hafi eigi vitað hvað var rjett eða rangt.

48. Giv med Glæde, naar du giver. Grunder du længe paa, hvormeget du skal give, da kommer Gaven ikke fra Hjertet men fra Forstanden.

Gefðu með gleði, þegar þú gefur. Veltir þú lengi fyrir þjer, hversu mikið þú skulir gefa, þá kemur gjöfin ekki frá hjartanu, heldur frá hyggjuvitinu.

49. Vil du, at dit Barn skal föle Ærbödighed for Gud og Religionen, lad det da see Religion og Gudfrygtighed i dine egne Ord og Gjerninger.

Ef þú vilt að barn þitt skuli finna til lotningar fyrir guði og trúarbrögðunum, þá láttu það sjá trú og guðsótta í orðum og verkum sjálfs þíns.

50. Vælg dig kun saadanne Venner, som ved deres Tænkemaade forbedre din; thi en Ven, der ikke i mange Stykker er bedre end du, standser dig i Löbet til Fuldkommenhed.

Veldu þjer einungis þá fyrir vini, sem með hugarfari sínu bæta hugarfar þitt; því sá vinur, sem ekki er í mörgum greinum betri enn þú, tefur þig á skeiðinu til fullkomnunar.

51. Et fölende Hjerte er den bedste Rigdom. Hvem der mangler det, han seer forgjeves alle Naturens Yndigheder blomstre, og vansmægter af Törst ved den klareste Kilde.

Viðkvæmt hjarta er bezta auðlegð. Hvern sem vantar það, hann sjer til einkis allar unaðsemdir náttúrunnar í blóma þeirra, og vanmegnast af þorsta við tærustu uppsprettu.

52. Velgjörenhed er kun sand Dyd, naar Driften dertil udspringer af inderlig Deeltagelse i de Ulykkeliges Skjebne.

Góðgjörðasemi er þá að eins sönn dygð, þegar hvötin til hennar sprettur af innilegri hluttekningu í kjörum hinna bágstöddu.

53. Ær dine Forældre og lyd dem i din Ungdom. De gav dig Livet, de gav dig Bröd og dertil Fryd og Glæde, da du endnu ikke kunde give dem andet end Angest og Bekymring.

Heiðraðu foreldra þína og hlýddu þeim í æsku þinni. Þeir gáfu þjer lífið, þeir gáfu þjer brauð, og þar að auki fögnuð og gleði, meðan þú gazt ekki látið þeim annað í tje enn angist og áhyggju.

54. Den der af Hjertet ærer sin Fader, den der af Hjertet elsker sin Moder, den er i Stand til alt, hvad der er Godt og Stort. Denne Ærefrygt er den

barnlige Uskyldigheds mægtige Skytsengel, og den jernstærke Stav, hvorved selv den Faldne atter reiser sig.

Sá sem af hjarta heiðrar föður sinn, sá sem af hjarta elskar móður sína, hann er fær um alt, sem er gott og mikið. þessi virðing er voldugur verndarengill hins barnlega sakleysis, og sá hinn járnsterki stafur, er jafnvel hinn hrasaði stendur aptur á fætur með.

55. Du kæmper, o Menneske, og higer efter det Bedre og strider imod Begivenhedernes Ström; men Livets Bölger törne haardt imod dig, og bryde ofte kun for tidlig din Kraft.

þú stritar, maður, og sækist eptir hinu betra og berst á móti straumi atburðanna; og öldur lífsins skella hart á þjer, og lama því miður opt of fljótt afl þitt.

56. Du har din Villje, din Klogskab, dine Kræfter, men den Höjeste har Omstændighederne i sin Magt; ved disse regjerer han Menneskene, velsigner eller tilintetgjör deres Gjerning.

þú hefur vilja þinn, hyggindi þín, krapta þína, en hinn æðsti hefur kringumstæðurnar í sínu valdi; með þeim stjórnar hann mönnunum, blessar eða ónýtir verk þeirra.

57. Et godt Navn efter Döden er det kosteligste Arvegods, som du kan efterlade dine Börn og Efterkommere. Et ulykkeligt Tilfælde kan röve dem det timelige Gode, som du sammensparede til dem.

Góður orðstýr eptir dauðann er hin dýrmætasta arfleifð, sem þú getur eptirskilið börnum þínum og niðjum. Eitt óheppilegt tilfelli getur svipt þá hinum jarðnesku fjármunum, sem þú nurlaðir saman handa þeim.

58. Jo ældre vi blive, jo kortere finde vi Aarene. Ligesom Steenen, der ruller ned ad Bakke, farer afsted med foröget Hastighed, jo dybere den kommer

ned; saaledes rinder Livet hurtigere, jo længere det fjerner sig fra Barndommen og iler afsted imod Alderdommen og Graven.

Því eldri vjer verðum, þess styttri finnast árin oss. Eins og steinninn, sem veltur niður eptir brekku, flegist áfram með því meiri hraða, því neðar sem hann kemur, eins líður lífið því fljótar, því meir sem það fjærlægist æskuna og skundar til móts við ellina og gröfina.

59. Vær overbeviist om, at hvad der virkelig gavner dig eller Menneskeheden, det modnes, om end seent, saa dog sikkert, saafremt du ikke lægger Hænderne i Skjödet, men uafladelig og freidig virker derfor efter bedste Evne!

Vertu viss um, að það sem í raun og veru gagnar sjálfum þjer eða mannkyninu, það þroskast, enda þótt seint, þá samt áreiðanlega, svo framarlega sem þú ekki leggur höndurnar í kjöltuna, heldur starfar óaflátanlega og örugglega að því af fremsta megni.

60. Menneske, vil du opfylde din Bestemmelse, saa lad Tidens Fugleflugt stedse minde dig om, i Tide at handle viselig, at du ei skal nages af Anger, naar det er for silde.

Maður, ef þú vilt fullnægja ákvörðun þinni, þá láttu vængjaflug tímans ávallt minna þig á að breyta skynsamlega í tíma, svo þú ekki skulir kveljast af angri, þegar það er um seinan.

61. O Menneske, du eftertænkte ofte, hvor lidet Udfaldet svarede til Menneskets Idrætter, og hvorlunde den Dödelige ofte tvinges til at vandre en ganske anden Vei, end den han önskede at betræde.

Ó, maður, þú íhugaðir opt, hversu lítið afdrifin samsvöruðu athöfnum mannsins, og hvernig sá hinn dauðlegi neyddist opt til að ganga allt annan veg, enn þann sem hann vildi ganga.

62. Vid: det er ingen blind Skjebne, som uden Bevidsthed og uden Plan leger med Menneskets Vel og Vee.

Þú skalt vita: það eru ekki blind forlög, sem meðvitundarlaust og ráðlaust leika sjer að gæfu og ógæfu mannsins.

63. Men det er en höjeste Viisdom, som forunderlig styrer det Hele, som det Enkelte, det mindste Kryb, som det största Folks Skjebne, paa det at Alt kan ret opholdes.

Heldur er það hin æðsta speki, sem dásamlega stjórnar hinu gjörvalla, eins og hinu einstaka, hinu minnsta skriðkvikindi, eins og kjörum stærstu þjóðar, svo að allt geti tilhlýðilega haldizt við lýði.

64. Dyrene paa Marken gav Gud en Klædning af lodne Skind, Fuglene indhyllede han i en Fjederham, at de havde et Værn imod alle Slags Veirlig, men Mennesket lod han nögent og bart.

Dýrunum á akrinum gaf guð klæðnað loðinna skinna, fuglana hjúpaði hann í fiðurham, svo þeir hefðu skýli móti hvers kyns veðuráttu; en manninn ljet hann vera beran og nakinn.

65. Dyrene skjenkede han naturlige Vaaben, hvormed de kunde værge sig mod deres Fjende, nogle en særdeles Styrke, andre en overordentlig Hurtighed; men Mennesket havde af Naturen Intet, hvormed det kunde trodse Tyrens Horn, Lövens Klöer, Tigerens Styrke og Slangernes Tænder.

Dýrunum gaf hann meðfædd vopn, sem þau gátu varið sig með móti óvini sínum, sumum afbragðs styrkleika, öðrum framúrskarandi flýti; en maðurinn hafði ekkert af náttúrunni, sem hann gat beitt á móti hornum nautsins, klóm ljónsins, afli tigrisdýrsins og tönnum höggormanna.

66. Men Gud gav Mennesket Forstand og Fornuft. Han skulde selv opfinde sine Vaaben, selv skaffe sig Alt. Guds Viisdom tvang ham til at bruge sine Aandskræfter, for omsider at blive Herre over alle Dyr, at aftvinge den ufrugtbare Jord Föde, at bygge sig selv fælles Boliger, Landsbyer og befæstede Stæder, og at udtænke velgjörende Love for at betrygge et fredeligt Samliv.

En guð gaf manninum vit og skynsemi. Hann átti sjálfur að finna sjer upp verjur, sjálfur útvega sjer alla hluti. Speki guðs neyddi hann til að brúka öfl sálarinnar, til þess á endanum að verða herra yfir öllum dýrum, að neyða hina ófrjófsömu jörð til að láta í tje fæði, að byggja sjer sjálfur sameiginlega bústaði, þorp og umgirtar borgir, og til þess að hugsa upp heilsusamleg lög til að tryggja friðsamlegt fjelagslíf.

67. Lyksalige ere de Henslumrede! Dem vil ingen Qvide mere ramme. Og naar din Kamp endnu ikke bliver endt i Dag; — Tidens Ström den ruller ustandselig, Forlösningens Time nærmer sig, du slumrer ind, den sidste Smerte dulmer og döer.

Sælir eru þeir burtsofnuðu! þá mun engin nauð framar henda. Og þó barátta þín taki eigi enda á þessum degi; — þá rennur samt straumur tímans óaflátanlega, lausnartíminn nálgast, þú sofnar út af, hin síðasti sársauki linast og hverfur.

Lystige Fortællinger.

1.

En Tosse, som kjendte to Brödre, fik at vide, at en af dem var död. Da han nogen Tid derpaa mödte den Efterlevende, sagde han til ham: hör! jeg veed nok, at en af eder döde, men jeg husker ikke rigtig, om det var dig eller din Broder.

2.

En Herre kaldte paa sin Tjener og befalede ham at tage den Bunke Breve, som laae paa Bordet, og brænde dem; men Tjeneren bad, om han ikke maatte skaane nogle af dem og beholde dem til sig selv. Da Herren meget forundret spurgte, hvad han vilde have dem til, sagde han: da jeg tog hjemme fra, saa bad mine Söstre mig, at jeg skulde skikke dem et Brev engang imellem. Nu tænkte jeg som saa: Herren bruger dem ikke mere, og de ere dog ganske nye og pæne endnu; jeg kunde da efterhaanden skikke dem til mine Söstre, siden de saa gjerne vil have et Brev fra mig.

3.

En Handelsbetjent, som i mange Aar havde skrevet sin Principals Breve, var just en Postdag staaet op fra Skriverbordet, da hans Medtjener kom löbendes og fortalte, at Kjöbmanden, deres Herre, var pludselig död af et Slag. Da han nu indsaae, at dette strax maatte meldes til Handelsvennerne, men han tillige var vant at skrive Brevene i sin Herres Navn, saa tilföiede han i Enden af alle Brevene disse Ord: Sluttelig undlader jeg ikke at melde Dem, at det for en halv Time siden har behaget den alvise Gud,

Hlæilegar frásögur.

1.

Auli nokkur, sem þekkti tvo bræður, fjekk að vita, að annar þeirra væri dauður. Þegar hann nokkrum tíma síðar mætti þeim, sem var á lífi, sagði hann við hann: heyrðu! jeg veit að sönnu, að annar ykkar deyði, en jeg man ekki rjett, hvort það var þú, eða bróðir þinn.

2.

Húsbóndi nokkur kallaði á þjón sinn, og skipaði honum að taka brjefa hrúguna, sem lá á borðinu, og brenna þau; en þjóninn mæltist til, hvort hann ekki mætti hlífa nokkrum af þeim, og geyma þau handa sjálfum sjer. Þegar húsbóndinn, sem það furðaði mjög, spurði hvað hann ætlaði að gjöra við þau, sagði hann: þegar jeg fór að heiman, þá báðu systur mínar mig, að jeg skyldi senda þeim brjef við og við. Nú hugsaði jeg á þá leið: húsbóndinn gjörir ekki neitt við þau framar, og þau eru þó enn öldungis ný og þokkaleg; jeg gæti þá smátt og smátt sent þau til systra minna, fyrst þær vilja svo feignar fá brjef frá mjer.

3.

Verzlunarþjón nokkur, sem í mörg ár hafði skrifað brjef húsbónda síns, var einmitt einn dag sem póstur átti að fara, staðinn upp frá skrifborðinu, þegar samþjón hans kom hlaupandi og sagði, að kaupmaðurinn, húsbóndi þeirra, hefði snögglega dáið úr slagi. Þar eð hann nú sá, að þetta hlaut þegar að tilkynnast skiptavinum hans, en var annars vanur að rita brjefin í nafni húsbónda síns, þá bætti hann þessum orðum við í endann á öllum brjefunum: að endingu læt jeg eigi hjá líða, að tjá yður, að fyrir hálfri stundu þóknaðist alvís-

at bortkalde mig fra denne Verden ved et pludseligt Slagtilfælde.

4.

I en lille fransk Bye faldt en kone, som længe havde været sengeliggende, i Sovesyge. Manden og de, der vare omkring hende, ansaae hende for död. Efter Skik og Brug blandt Stedets fattige Folk indviklede man hende blot i et Lagen, og bar hende til Jorden. Men paa Vejen til Graven kom de, der bare hende, tæt forbi en Tornebusk; Tornene stak hende, og hun vaagnede af Sovesygen. Fjorten Aar derefter döde hun virkilig, idetmindste troede man det. Man bar hende nu atter til Jorden, og da man nærmede sig samme Tornebusk, begyndte Manden at raabe: gaae forsigtig, kom ekke Hækken for nær!

5.

En Læge, der var meget udmærket i sin Kunst, men tillige en stor Ven af Penge, besögte en Dag en Philosoph, som nylig var kommen op af en farlig Sygdom. Han fandt Viismanden ifærd med en Ragout. Hvad gjör De der? udbröd Lægen, slige Retter ere en Gift, endog for dem, der nyde den bedste Helbred. De har Ret i hvad De siger, sagde Philosophen: jeg skal före mig Deres Ord til Nytte. Men apropos, hvor meget er jeg Dem skyldig for de Besög, De under min Sygdom har aflagt hos mig? Lægen forlangte en meget betydelig Sum. Philosophen optællede Pengene, og overrakte ham dem med disse Ord: De skaaner ikke de stakkels Syge, der söge sin Tilflugt til Dem; tag Dem i Agt for Deres Sygdom, den er ligesaa alvorlig som min:

um guði að kalla mig burt úr heimi þessum með snögglegri niðurfallssýki.

4.

Í dálitlum frakkneskum bæ fjell kona nokkur, sem lengi hafði legið rúmföst, í svefnsýki. Maður hennar og þeir, sem hjá henni voru, hjeldu hún væri dauð. Eins og siður var og tíðkanlegt hjá fátæklingum á þeim stað, völðu menn hana einungis innan í línlak og báru til greptrunar. En á leiðinni til grafarinnar gengu þeir, sem báru hana, rjett fram hjá þyrnirunna; þyrnarnir stungust í hana, og hún vaknaði af svefnsýkinni. Fjórtán árum síðar dó hún í raun og veru; að minnsta kosti hugsuðu menn það. Menn báru hana þá aptur til grafar, og þegar þeir nálguðust sama þyrnirunnann, hóf maður hennar að kalla: farið varlega, gangið ekki of nærri limgarðinum.

5.

Læknir nokkur, sem var mjög ágætur í íþrótt sinni, en jafnframt mjög fjegjarn maður, vitjaði einn dag um heimspeking, sem nýlega var staðinn upp úr hættulegum sjúkdómi. Hann sókti svo að spekingnum, að hann sat að kjötkrás. Hvað eruð þjer nú að gjöra? kallaði lækninn, slíkir rjettir eru eitur, jafnvel fyrir þá, sem hafa beztu heilsu. Þjer hafið satt að mæla, sagði heimspekingurinn: jeg skal færa mjer orð yðar í nyt. En vel á minnst, hvað er jeg yður mikið skuldugur fyrir vitjunarferðir þær, sem þjer hafið gjört yður til mín, meðan jeg var sjúkur? Lækninn vildi hafa mjög mikið fje. Heimspekingurinn taldi fram peningana, og fjekk honum þá með þessum orðum: þjer vægið ekki veslings sjúklingunum, sem leita líknar hjá yður; hafið gát á yður fyrir sjúkdómi yðar,

Rigdomme ere for Sjælen hvad Ragouts ere for Legemet.

6.

En Blind vandrede i belmörk Nat paa Gaden med en Lygte i Haanden og en fyldt Viinkrukke paa Ryggen. En Bekjendter af ham, som kom löbende i fuld Fart, mödte ham, og kunde ikke undlade at tilkjendegive sin Forundring over at træffe ham med en Lygte. Hvor til nytter dette Lys Dig, sagde han; Natten og Dagen ere jo lige for Dig? Det er ikke for min egen Skyld jeg bærer denne Lygte, svarede den Blinde: det skeer for at ikke Fusentaster som du og dine Lige skal stöde paa mig, og slaae min Krukke istykker.

Moralske Anecdoter.

1.

Man bebreidede engang den berömte Aristoteles, at han havde givet Almisse til et Menneske, der paa Grund af Vellyst og Blödagtighed var bleven fattig, hvorpaa Philosophen svarede: „Jeg har ikke understöttet dette Menneske, men kun den lidende Menneskehed“.

2.

Maleren Pythias blev spurgt, hvilken Farve han mest yndede. „Den“, sagde han, „hvormed Skam og Undseelse farver en dydig Piges Ansigt“.

3.

En Philosoph havde kjöbt et Par Skoe paa Kredit. Da han vilde gaa hen, for at betale dem, fandt han Skogmagerens Bod lukket, og hörte, at han var död. Herover fölte han en hemmelig Glæde og gik, veltilfreds med at have baade Skoe og Penge; men

það kveður allt eins mikið að honum og mínum: auður er það fyrir sálina, sem kjötkrásir eru fyrir líkamann.

6.

Maður nokkur blindur gekk um stræti koldimma nótt með ljósbera í hendinni og fulla vínkrukku á bakinu. Kunningi hans einn, sem kom hlaupandi með mesta hraða, mætti honum, og gat ekki stilt sig um að láta í ljósi undrun sína yfir að hitta hann með ljósbera. Hvaða gagn hefur þú af þessu ljósi, sagði hann, nótt og dagur eru þó eins fyrir þjer? það er ekki sjálfs míns vegna sem jeg geng með þennan ljósbera, svaraði hinn blindi: það er til þess að glannar, eins og þú og þínir líkar, skuli ekki reka sig á mig og brjóta krukkuna mína í sundur.

Siðferðislegar smásögur.

1.

Menn álösuðu einu sinni hinum nafnfræga Aristoteles fyrir, að hann hefði gefið ölmusu manni, sem var orðinn öreigi vegna munaðarlífis; en þá svaraði heimspekingurinn: jeg liðsinti ekki manninum, heldur einungis manndóminum, sem nauðina leið.

2.

Málarinn Pythias var spurður, hver litur honum geðjaðist bezt. „Sá, sagði hann, sem sneipa og feimni litar með ásjónu heiðvirðrar meyjar.

2.

Heimspekingur nokkur hafði keypt eina skó með borgunarfresti. þegar hann ætlaði að fara að borga þá, hitti hann á búð skóarans lokaða, og hann heyrði, að hann væri dauður. Honum þókti vænt um það niðrí, og gekk burt glaður af því að hafa bæði skóna og

Samvittigheden vaagnede snart efter Forseelsen. Han eftertænkte sin Uretfærdighed, gik hurtig tilbage til Boden og sköd Pengene ind i gjennem en Dör, idet han sagde for sig selv: „Omendskjöndt denne Mand er död for Andre, saa lever han dog for Dig“.

4.

Da Philosophen Bias maatte dömme en Forbryder til Döden, udgöd hann Taarer over det ulykkelige Menneskes sörgelige Skæbne. „Hvorfor græder Du“? spurgte man ham, „det er jo afhængigt af Dig at fordömme eller frikjende ham“. Nei — svarede Bias — Retfærdigheden og Lovene fordre, at jeg skal fordömme ham; men Naturen paa den anden Side, at jeg röres over den svage Menneskeheds Ulykke.

5.

Man bebreidede Philosophen Kleanth den Forsigtighed, som han udviste ved enhver Leilighed. „Det er en lykkelig Feil“, sagde han, „ved den har jeg undgaaet mange Forseelser og sparet mig unyttig Anger.

6.

En af vore Konger havde en Yndling, der bad ham om et Embed for et Menneske, som var uduelig dertil. Kongen udforskede, hvor stor Foræring der var tiltænkt Hofmanden for at forskaffe dette Embede. Han lod ham derefter komme til sig, og sagde, idet han viste ham en Sum Penge, der var ligesaa stor, sem den, der var ham tilbuden. „Tag disse Penge, de kunne ikke gjöre mig fattig; men

peningana; en samvizkan vaknaði bráðlega eptir yfirsjónina. Hann fór að hugsa um ranglæti sitt, skundaði aptur til búðarinnar og kastaði peningunum inn um dyr einar, og sagði um leið við sjálfan sig: jafnvel þó þessi maður sje dauður fyrir aðra, þá lifir hann þó fyrir þig.

4.

Þegar heimspekingurinn Bías átti að dæma óbótamann einn til dauða, úthellti hann tárum yfir harmakjörum aumingja mannsins. „Af hverju ertu að gráta"? spurðu menn hann. „það er þó á þínu valdi að sakfella hann, eða dæma hann síknan. — „Nei" — svaraði Bías — „rjettvísin og lögin heimta, að jeg dæmi hann sekan; en náttúran heimtar hins vegar, að jeg vikni vegna ógæfu hins breiska manneðlis".

5.

Menn álösuðu heimspekingnum Kleanth fyrir þá varfærni, sem hann sýndi við sjerhvert tækifæri. „það er ókostur með miklu láni" sagði hann, „með honum hef jeg sneitt hjá mörgum yfirsjónum, og komizt hjá óþarflegu angri.

6.

Einn af konungum vorum átti vildarmann, sem bað hann um embætti handa manni, er var óhæfilegur til þess. Konungurinn grófst eptir, hve mikil fjegjöf væri ætluð hirðmanninum fyrir að útvega þetta embætti. Hann kallaði hann síðan fyrir sig, og sagði um leið og hann benti honum á peninga, sem var jafnmikið fje því, er honum hafði verið boðið. „þigg þessa peninga, þeir geta ekki gjört mig fátækan;

forlang ikke nogen Naade af mig, hvis Opfyldelse vilde gjöre mig uretfærdig".

7.

Uagtet Henrik den Fjerde var en overordentlig god Konge, udövede han ikke destomindre streng Retfærdighed. „Jeg har to Öine og to Födder", sagde han, „hvori er jeg da forskjellig fra mine Undersaatter, undtagen derved, at jeg har Retfærdighedens Styrke i min Haand". Da han derfor engang af Rigets Store var bedet om Naade for et Menneske, der havde dræbt sin Söster, gav han een af dem fölgende Svar: „Om jeg endog var den Elendiges Fader, vilde jeg dog ikke bede om Naade for ham", og til en Anden sagde han: „Jeg vil skjenke Dig hans Aske, naar han er tilbörligt straffet".

8.

En Konges Minister var falden i Unaade, og drog sig tilbage til en frugtbar Dal, som han dyrkede med Omhu. Da han ikke havde fortjent sin Afsked, tröstede han sig let og fandt megen Smag i sin ny Levemaade. Kongen, som skattede hans Talenter og fölte sit Tab, sögte ham op, og bad ham igjen at komme til Hoffet. Men Ministeren afslog det og sagde: „Du har hævet mig til den höjeste Værdighed; med Fasthed taalede jeg de Besværligheder, som vare forenede dermed. Du har tvunget mig til at trække mig tilbage; nu har jeg Ro, lad mig beholde den. — At unddrage sig Verden er at beröve det vilde Dyr dets Tænder, den Ondskabsfulde hans Dolk og Slangen dens Braad". Kongen trængte paa ham; „jeg behöver en oplyst og retskaffen Mand", sagde han,

en bið mig ekki um neina náðargjöf, er jeg eigi gæti veitt án þess að gjöra rangt".

7.

Jafnvel þó Hinrik fjórði væri allra bezti konungur, framfylgði hann eigi að síður rjettvísinni með strangleika. „Jeg hef tvö augu og tvo fætur" sagði hann, „í hverju er jeg þá frábrugðinn þegnum mínum, nema í því, að jeg hef afl rjettvísinnar í hendi mjer"? Þegar hann þess vegna var einu sinni beðinn af höfðingjum landsins, að náða mann, sem drepið hafði systir sína, veitti hann einum þeirra svo látandi svar: „Jafnvel þó jeg væri faðir ógæfumannsins, vildi jeg þó ekki biðja um að vægja honum", og við annan sagði hann: „Jeg skal gefa þjer öskuna af honum, þegar búið er tilhlýðilega að refsa honum".

8.

Ráðgjafi konungs nokkurs hafði komizt í óvild, og flutti sig burt í frjófsaman dal, sem hann ræktaði vandlega. Þar hann hafði ekki átt það skilið að honum væri vikið frá, tók hann það ekki nærri sjer, og sætti sig vel við sinn nýja lífernishátt. Konungurinn, sem mat mikils gáfur hans, og saknaði hans, fór og leitaði hans, og bað hann að koma aptur til hirðarinnar. En ráðgjafinn neitaði því og sagði: „Þú hófst mig til æðstu tignar; með þreklyndi bar jeg þá erfiðismuni, sem henni voru samfara; þú hefur neytt mig til að draga mig í hlje; nú hef jeg næði, lofaðu mjer að vera í því. — Að draga sig í hlje frá heiminum, er að firrast tönnur villudýrsins, morðhníf illmennisins og tungu höggormsins". Konungurinn lagði að honum, „jeg þarf skynsaman og ráðvandan mann",

„som kan hjelpe mig at bære Magtens Byrde, og jeg finder ingen dueligere dertil, end Dig“. „Du vil finde Een“, svarede Ministeren ham, „naar Du söger iblandt dem, som ikke söge Dig“.

Alvorlige Fortællinger.

1. Grönlænderen og Missionæren.

En ung, rask Grönlænder reiste engang over Bjergene med den bekjendte Missionær Kranz, som havde været et Redskab i Guds Haand, til at omvende ham fra Hedenskabets Mörke. Det var en deilig Morgenstund; Solen hævede sig majestætisk over Fjeldtoppene, der ligesom svævede mellem Himmel og Jord i straalende Purpurglands. Dybt bevæget i Sindet og overvældet af sine Fölelser, standsede Grönlænderen, greb Missionærens Arm og udbröd: „See, Broder, hvilken Skjönhed og Pragt! O hvor stor og herlig maa han dog være, som har frembragt alt dette“!

2. Den Vise, som blev til Daare.

Der var engang en Mand, som var kommen i Ry for at besidde stor Viisdom. Kongen, som vidste dette, fik Lyst til at pröve ham, og opfordrede ham derfor pludselig en Dag til at sig ham, hvad Gud er. Den Vise bad, om han maatte betænke sig en Dags Tid; dette blev ham tilstaaet. Derefter kaldte Kongen ham atter for sig, og forlangte Svar paa sit Spörgsmaal. Den Vise bad nu om to Dages Betænkningstid; da disse vare forlöbne og Kongen vilde have et bestemt Svar, bad han om fire Dage;

sagði hann, „sem getur hjálpað mjer til að bera valdabyrðina, og jeg veit engan færari til þess enn þig“. Þú munnt finna einhvern“, svaraði ráðgjafinn honum, „ef þú leitar meðal þeirra, sem ekki leita þín“.

Alvarlegar frásögur.

1. Grænlendingurinn og kristniboðarinn.

Ungur, röskur Grænlendingur ferðaðist einu sinni yfir fjöllin með hinum nafnkunna kristniboðara Kranz, sem hafði verið verkfæri í guðs hendi til að snúa honum frá myrkri heiðninnar. Það var indæl morgunstund; sólin lypti sjer hátignarleg upp yfir fjallatindana, sem eins og sveimuðu milli himins og jarðar í ljómandi purpurafegurð. Innilega hrærður í huga og gagntekinn af tilfinningum sínum, nam Grænlendingurinn staðar, greip um handlegginn á kristniboðaranum og sagði hátt: „Sko, bróðir, sjer er hver fegurðin og skrautið! Ó hversu mikill og dýrðlegur hlýtur hann þá að vera, sem hefur skapað allt þetta“!

2. Vitringurinn, sem varð að heimskingja.

Það var einu sinni maður, sem hafði fengið á sig orðróm fyrir að hann hefði til að bera mikla speki. Konungurinn sem vissi þetta, fjekk löngun til að reyna hann, og skoraði þess vegna snögglega á hann einn dag, að segja sjer hvað guð er. Vitringurinn mæltist til, hvort hann mætti hugsa sig um eina dagstund; honum var lofað það. Síðan kallaði konungur hann aptur fyrir sig og heimtaði svar upp á spurningu sína. Vitringurinn bað nú um tveggja daga umhugsunartíma; þegar þeir voru liðnir, og konungur

men det var lige nær endda, thi saa ofte man trængte ind paa ham, for at faae ham til at svare, begjerede han ny og længere Henstand. Da Kongen nu vilde vide Aarsagen til denne besynderlige Adfærd, svarede Manden ligefrem: „Jo mere jeg tænker over denne Gjenstand, desto dunklere forekommer den mig, desto ubegribeligere bliver Guds Væsen mig“.

3. Er Himmelen din?

En Dalekarl, det vil sige, en Mand fra Provindsen Dalerne i Sverrig, arbeidede engang hos en rig Herre i Nærheden af Stokholm. Denne underholdt sig paa en Spadseregang med Arbeideren, og spurgte ham: om han vidste, hvem dette eller hiint Gods hörte til? Dalekarlen svarede: „Nei, hvor skulde jeg vide det“? „Da skal jeg sige dig det“, vedblev Herren: „det tilhörer ingen Anden end mig Ja, alt“, föjede han til, „alt hvad du her kan see rundt omkring dig, er mit“. Dalekarlen stod et Öjeblik stille, satte Spaden i Jorden, tog Huen af, og i det han pegede op mod Himmelen, sagde han med Eftertryk: „Her seer jeg Himmelen; er den ogsaa din“? Den rige og forfængelige Godsejer fölte sig truffen, og det varede en Stund, inden han atter pralede af sin jordiske Herlighed.

4. Kong Ferdinand og de tvende Brödre.

Da Kong Ferdinand af Kastilien en Dag gik ud af Slottet i Palenza, hvor han opholdt sig med sit Hof, blev et ungt Menneske dræbt lige for hans Öine; men Morderen, sem undflyede, kunde man ingensteds fin-

vildi fá skýlaust svar, bað hinn um fjóra daga; en það var jafnnær fyrir það; því svo opt sem menn gengu á hann til að fá hann til að svara, bað hann um nýjan og lengri frest. Þegar nú konungurinn vildi vita orsökina til þessarar kynlegu aðferðar, svaraði maðurinn blátt áfram: „Því meira sem jeg hugsa um þetta efni, þess óskiljanlegri verður mjer vera guðs“.

3. Áttu líka himnaríki?

Dalamaður nokkur, það er að segja, maður einn úr Dalasveit í Svíaríki, var einu sinni í vinnu hjá ríkum herramanni í grend við Stokkhólm. Á skemtigöngu sinni átti hann tal við verkamann þennan og spurði hann, hvort hann vissi, hverjum tilheyrði þessi eða hin landareign. Dalamaðurinn svaraði: „nei, hvernig skyldi jeg vita það“? „Þá skal jeg segja þjer það“, sagði herramaðurinn: „það á enginn maður annar enn jeg. Já, allt“, bætti hann við, „allt, sem þú getur hjer eygt hringinn í kringum þig, er eign mín“. Dalamaðurinn stóð kyrr stundarkorn, stakk rekunni niður í jörðu, tók af sjer húfuna, og um leið og hann benti upp í himininn, sagði hann með alvörugefni: „hjer sje jeg himininn; er hann líka eign þín“? Hinn ríki og hjegómlegi landsdrottinn skildi sneiðina, og það varð bið á því, áður enn hann grobbaði aptur af sinni jarðnesku velsæld.

4. Ferdinand konungur og bræður tveir.

Þegar Ferdínand konungur í Kastilíu gekk einn dag út úr höllinni í Palenza, þar sem hann sat með hirð sína, var ungur maður drepinn rjett fyrir augunum á honum; en morðingjann, sem flúði undan, gátu menn

de. To Brödre ved Navn Karvajal, bleve beskyldte for at have begaaet dette Mord, og skjöndt man ikke kunde overbevise dem derom, og de begge höit og helligt forsikkrede, at de vare uskyldige, bleve de dog fængslede. I sin förste Vrede og Heftighed befalede Kongen, at de skulde nedstyrtes fra en höi Klippe. Forgjeves beraabte de sig paa Lands Lov og Ret; Kongen var uböjelig. Da vendte de sig i deres Nöd til Kongernes Konge i Himmelen, og indstævnede Ferdinand til inden tredive Dage at möde for hans Domstol. Derpaa bleve de nedstyrtede og döde den skrækkeligste Död. Ingen agtede videre paa, hvad begge Brödrene havde sagt paa det sidste. Men da Kongen drog med sin Hær til Andalusien, blev han en Morgen funden död i sin Seng, og det var netop den tredivte Dag efterat han havde ladet de Uskyldige henrette.

5. Soldaten, som blev hængt.

I den förste slesiske Krig bröd den preussiske Hær engang op om Morgenen gandske tidligt, og det blev da under Dödsstraf forbudt, at lade noget Ord, ja selv den mindste Lyd höre paa Vejen. Men da Solen stod op i sin fulde Pragt og Glands, blev en Soldat saa henrykt over dette Syn, at han, uden at ændse Forbudet, begyndte at synge en Morgensang. Han blev strax greben og dömt til at hænges. Feltpræsten kunde aldrig troe, at vor Herre vilde overgive Nogen til Döden for en saa ringe Tings Skyld; derfor gik han hen til Soldaten, da denne allerede stod under det Træ, i hvilket han skulde hænges, og til-

hvergi fundið. Tveim bræðrum, er hjetu Karvajal, var kennt um að þeir hefði framið þetta morð, og jafnvel þó menn ekki gætu sannað það upp á þá, og þeir báðir sværu og sárt við legðu, að þeir væru saklausir, voru þeir þó settir í bönd. Í bræði sinni og ofboðsreiði skipaði konungurinn, að það skyldi steypa þeim niður af háfum kletti. Árangurslaust báru hinir fyrir sig lands lög og rjett; konungur var ósvegjanlegur. Þá snjeru þeir sjer í neyð sinni til konunganna konungs á himnum, og stefndu Ferdínandi að mæta fyrir dómstóli hans innan þrjátíu daga. Síðan var þeim hrundið niður, og þeir dóu skelfilegasta dauðdaga. Enginn gaf frekari gaum að því, sem báðir bræðurnir höfðu seinast mælt. En þegar konungur fór með her sinn til Andalúsiu, fanst hann einn morgun dauður í rúmi sínu, og það var einmitt þrítugasti dagurinn frá því sem hann hafði látið drepa hina saklausu bræður.

5. Hermaðurinn, sem var hengdur.

Í fyrsta slesiska stríðinu lagði hið preussiska herlið einu sinni mjög snemma upp einn morgun, og var þá bannað, og dauðasök lögð við, að láta heyra á leiðinni nokkurt orð, já, jafnvel minnsta hljóð. En þegar sólin rann upp í öllu sínu skrauti og ljóma, varð hermaður einn svo hrifinn af þeirri sjón, að hann, án þess að hirða um bannið, fór að syngja morgunsálm. Hann var óðar tekinn og dæmdur til hengingar. Liðspresturinn gat engan veginn ímyndað sjer, að drottinn vor vildi selja nokkurn mann í dauða fyrir slíkt lítilræði; þess vegna gekk hann til hermannsins, þar sem hann þegar stóð undir eikinni, sem átti að hengja

talte ham i en alvorlig Tone saaledes: „Menneske, det er kun nogle faa Öjeblik om at gjöre, saa staaer du for den alvidende Dommer. Giv Gud Æren og tal Sandheden! Siig mig: Har du ikke en hemmelig Bröde paa din Samvittighed"? „Jo, bekjendte den Ulykkelige, jeg har for flere Aar siden begaaet et Mord, som dengang blev holdt skjult paa Grund af Krigsurolighederne". Strax efter blev han hængt, og saaledes ramtes han af den retfærdige Guds Haand.

6. En Virkning af Bibelens Læsning.

En Mand af en stille, blid Karakteer levede i det ulykkeligste Huusliv med sin Kone, som havde et meget heftigt Sind. Han aabenbarede sin Stilling for en Skolelærer. Denne spurgte ham, om Guds Ord fandtes i hans Huus og blev læst i hans Familie. „Nei, svarede Manden, jeg er den eneste i Huuset, som kan læse, og jeg kunde ikke bringe min Kone til at höre, om jeg end vilde læse Guds Ord for hende; desuden har jeg hverken Bibel eller Penge til at kjöbe nogen for". En from Kristen afhjalp snart den sidste Mangel; Manden fik en Bibel under den Betingelse, at han skulde læse et Kapitel deri hver Morgen og hver Aften for sin Familie; og han holdt sit Lövte. Til hans Forundring hörte Konen med Opmærksomhed paa ham; den Gud, som ikke lader sig selv uden Vidnesbyrd, virkede gjennem Ordet paa hendes Hjerte, saa at hun begyndte at behandle sin Mand med Agtelse, og yttrede tilsidst selv Lyst til at lære at læse i Bibelen. Fred, Enighed og Velstand vendte tilbage i det ulykkelige

hann í, og ávarpaði hann með alvarlegri röddu þannig: „Maður, það er ekki nema um fáein augnablik að tefla, svo ertu fram kominn fyrir hinn alvitra dómara. Gefðu guði dýrðina, og segðu sannleikann! Seg mjer: hefur þú ekki heimuglegan glæp á samvizku þinni“? „Jú, játaði veslings maðurinn, jeg hef fyrir mörgum árum drepið mann, sem þá fór dult vegna styrjaldanna“. Að vörmu spori var hann hengdur, og þannig hæfði hann hönd hins rjettláta guðs.

6. Afleiðing af lestri Biblíunnar.

Maður nokkur, er var hægur og blíður í lund, lifði hinu aumasta samlífi við konu sína, sem hafði mjög ákafa geðsmuni. Hann tjáði skólakennara einum frá ástandi sínu. Sá spurði hann, hvort guðs orð væri að finna á bæ hans, og væri um hönd haft á heimili hans. „Nei, svaraði maðurinn, jeg er sá eini á bænum, sem get lesið, og jeg gæti ekki fengið konu mína til að hlýða á, þó jeg svo vildi lesa guðs orð fyrir henni; þar að auki á jeg hvorki til Biblíu, nje penginga til að kaupa mjer nokkra fyrir“. Guðhræddur kristinn maður rjeði fljótt bót á þessum síðara skorti; maðurinn fjekk Biblíu með því skilyrði, að hann skyldi lesa fyrir heimilisfólki sínu kapitula í henni á hverjum morgni og hverju kveldi; og hann efndi það loforð sitt. Hann furðaði sig á því, er kona hans hlustaði á hann með athygli. Guð, sem ekki lætur sig án vitnisburðar, ljet orðið hrífa á hjarta hennar, svo hún fór að sýna manni sínum virðingu, og ljet loksins á sjer heyra löngun til að læra að lesa í Biblíunni. Friður, samlyndi og velmegun kom aptur á þetta heimili, er öll gæfa

Huus; Börnene fik en kristelig Opdragelse; Mandens Lykke var ubeskrivelig. Konen betragtede den indtraadte Forandring med den inderligste Taknemmelighed, og det var hendes egne Ord: „Guds Velsignelse kom i mit Huus fra den Dag af, at min Mand bragte Bibelen med sig hjem“.

7. Den frimodige Hofpræst.

Dr. Jakob Weller, som döde 1665, var Hofpræst i Dresden. Han talte med megen Frimodighed imod de Laster og Udsvævelser, som gik i Svang ved Hoffet, og navnlig imod den overdrevne Nydelse af stærke Drikke. Derfor sagde Kurfyrsten engang til ham: „Jeg er tilfreds med Dem, naar De blot ikke ivrede saa meget imod Drik, og herved paadrog Dem Hoffolkenes Fjendskab. Ved Hoffet, hvor der kommer saa mange Folk sammen, kan det ikke altid gaae saa ordentligt til“. — „Naar jeg kun har Gud til Ven, svarede Weller, saa kan alle Hoffolkenes, ja selv Fyrstens Unaade ikke skade mig“. — Een af Ministrene, som netop var tilstede, blev stödt over dette Svar, og sögte at ophidse Kurfyrsten imod Weller. Da tog denne sin Bestalling frem, lagde den paa Bordet og sagde: „I dette Brev staaer der skrevet, at jeg skal lade mit Embede være mig en magtpaaliggende Sag, og at jeg troligen skal sörge for Kurfyrstens og Deres höje Families dyrebare Sjele, og Intet forsömme, som kan tjene til Deres aandelige og evige Vel. Det har jeg hidtil stræbt at gjöre, og agter at vedblive dermed; men hvis jeg ikke skal have Lov til det herefter, saa kan jeg ikke længere med en god

var frá horfin; börnin fengu kristilegt uppeldi; gæfa mannsins var ósegjanleg. Konan skoðaði þá breytingu, sem á var orðin, með innilegasta þakklæti, og það vóru hennar eigin orð; „blessan guðs kom fyrst í hús mitt með þeim degi, sem maðurinn minn flutti Biblíuna heim með sjer“.

7. Hinn einarði hirðprestur.

Doktor Jakob Weller, sem deyði 1664, var hirðprestur í Dresden. Hann kenndi með mikilli djörfung á móti löstum og ósiðum, sem fóru í vöxt við hirðina, og sjerílagi á móti hinni óhóflegu nautn áfengra drykkja. Þess vegna sagði Kjörherrann einu sinni við hann: „Jeg væri ánægður með yður, einungis ef þjer ekki vönduðuð svo ákaflega um drykkjuskap, og bökuðuð yður með því óvinsældir hirðmannanna. Við hirðina, þar sem svo margir menn koma saman, getur ekki æfinlega farið svo reglulega fram“. — „Þegar jeg einungis á guð fyrir vin, svaraði Weller, þá getur óþokki allra hirðmannanna, já, jafnvel höfðingjans sjálfs, ekki skaðað mig“. — Einn af ráðgjöfunum, sem einmitt var viðstaddur, styggðist við þetta svar, og reyndi til að æsa Kjörherrann upp á móti Weller. Þá tók hann upp veitingarbrjef sitt, lagði það á borðið og sagði: „Í þessu brjefi er ritað, að jeg skuli láta embætti mitt vera mjer umvarðandi efni, og að jeg dyggilega skuli annast um hinar dýrmætu sálir Kjörherrans og Yðar háu ættingja, og ekkert vanrækja, sem geti gagnað Yðar andlegu og eilífu velferð. Jeg hef hingað til kappkostað að gjöra það, og ætla mjer að halda því á fram; en ef jeg fæ ekki leyfi til þess framvegis, þá get jeg ekki lengur

Samvittighed bestyre mit Embede, og jeg beder derfor underdanigst, at Kurfyrsten vil tage mit Kaldsbrev tilbage og i Naade meddele mig min Afsked". — „Nei", svarede Kurfyrsten, „De er en redelig og samvittighedsfuld Præst, og mener det bedre med mig end alle mine Hoffolk. De maa frit prædike herefter, som forhen, og som Deres Embede kræver det. Vi har vistnok gjort formeget af det; vi kunne ikke retfærdiggjöre os, og behöve vel at formanes og straffes for vore Synder. Vi tilsige Dem fremdeles vor Naade og vor synderlige Bevaagenhed".

8. Den Reisende.

En Yngling gjorde engang en Reise i Selskab med nogle vise og brave Mænd. Engang da de havde vandret hele Natten igjennem, sloge de sig til Ro henimod Morgen ved Enden af en Skov. Den begyndende Dag vakte Foraarsblomsternes slumrende Duft, Nattergalens Sang og Faarenes venlige Brægen. Da gik den Ene af Selskabet noget ind i Skoven; men de hörte hans Röst langt borte, i det han nemlig höit og lydeligt og med barnlig Glæde prisede sin Gud og Skaber. Da han kom tilbage, spurgte Ynglingen ham, hvorfor han havde raabt saa höit. Han svarede: „See omkring dig hiint venlige Morgenskjær, som hæver sit taknemmelige Öje mod Himmelen; hine Skyer, der glindse som en Bedendes Ansigt i himmelsk Ro og Glæde; hine Træer og Foraarsroser, som udbrede deres Grene og Blade taknemmelige imod Gud. Hör Nattergalens Sang, Gedernes venlige Brægen, Biernes Surren, og giv Agt paa, hvorledes de alle tilhobe

með góðri samvizku þjónað embætti mínu; og jeg bið þess vegna auðmjúklegast, að Kjörherrann vilji taka aptur veitingarbrjef mitt, og láta mig fá lausn í náð". „Nei", svaraði Kjörherrann, „þjer eruð vandaður og samvizkusamur prestur, og viljið mjer betur enn allir mínir hirðmenn. Yður er frjálst að kenna eptirleiðis eins og áður, og eins og embætti yðar útheimtir. Vjer höfum sjálfsagt farið of frekt í það; vjer getum ekki rjettlætt oss, og þurfum þess reyndar með að vjer sjeum áminntir og ávítaðir fyrir syndir vorar. Vjer heitum yður framvegis náð vorri og sjerlegri hylli.

8. Ferðamaðurinn.

Ungmenni nokkurt var einu sinni á ferð í fjelagi með nokkrum vitrum og vænum mönnum. Einu sinni er þeir höfðu haldið áfram alla nóttina, tóku þeir á sig náðir undir morguninn í skógarjaðri einum. Hinn upprennandi dagur vakti af næturdvalanum ilm vorblómanna, söng næturgalans og kindanna þægilega jarm. Þá gekk einn af þeim fjelögum spölkorn inn í skóginn; en hinir heyrðu rödd hans álengdar, með því hann hátt og heyranlega og með barnlegri gleði vegsamaði guð sinn og skapara. Þegar hann kom aptur, spurði ungmennið hann, hvers vegna hann hefði kallað svo hátt. Hann svaraði: „Líttu í kringum þig á þennan yndislega morgunbjarma, sem lyptir sínu þakkláta auga til himins; á skýin þarna, sem skína eins og biðjanda manns ásjóna í himneskri ró og gleði; á eikurnar þarna og sumarrósirnar, sem með þakklæti breiða út kvíslar sínar og blöð á móti guði. Hlustaðu á söng næturgalans, á geitanna þæglega kumur, á suðuna í býflugunum, og

kun nævne Gud, kun prise Gud. See, ogsaa jeg har i Forening med disse Skabninger opløftet min taknemmelige Röst; jeg har med dem lovet og priset Gud". — Ynglingen hörte med Opmærksomhed paa den vise, fromme Mand og lagde hans Ord paa Sinde. Fra den Tid af forstod han Morgenrödens Flammeskrift, Vindens kölige Susen, Blomsternes Duft, Fuglenes Sang og de glade Dyrs Röst. Ofte opløftede han sit Sind til Himmelen, blandede sin Stemme med Skabningernes, der lovede og prisede Gud; og alle Tings Ophav fyldte, rensede og helligede hans unge Hjerte, som var gjennemtrængt af Kjærlighed, Glæde og Taknemmelighed.

9. Det rette Takoffer.

En rig Yngling i Rom havde været meget syg og ligget længe til Sengs; endelig kom han sig igjen og blev rask. Da han förste Gang igjen traadte ud i Haven, betragtede den skjönne Natur og indaandede den friske Luft, fik han ligesom nyt Liv, lovede og prisede Gud og udbröd: „O du, som lader Glæde og Velsignelse nedströmme over Alle, hvormed kan dog et Menneske gjengjelde dig din uendelige Kjærlighed? Hvor gjerne vilde jeg ikke offre dig Alt, hvad jeg ejer"? — Dette hörte Hermas, en from Olding; han sagde derfor til Ynglingen: „Alt Godt kommer til os herovenfra; derop kan du Intet sende tilbage; men fölg mig, saa skal jeg vise dig, hvorledes du rettelig kan takke Gud". Ynglingen gik strax med ham, og de kom til en Hytte, hvor der var idel Jammer og Elendighed; thi Faderen

gefðu gaum að því, hvernig þær allar saman nefna einungis guð, vegsama einungis guð. Sjáðu nú, jeg upphóf líka ásamt með þessum skepnum mína þakklátu rödd; jeg var að lofa og vegsama guð með þeim". Pilturinn hlustaði með athygli á hinn vitra, guðrækna mann og festi hans orð í huga. Upp frá þeirri stundu skildi hann eldletur morgunroðans, hinn svala þyt vindarins, ilm blómanna, söng fuglanna og raust hinna glöðu dýra. Opt lypti hann huga sínum upp til himins, tók undir með skepnunum, sem lofuðu og vegsömuðu guð, og höfundur allra hluta fylti, hreinsaði og helgaði hans unga hjarta, sem var gagntekið af elsku, fögnuði og þakklátsemi.

9. Hin rjetta þakkarfórn.

Ríkur unglingsmaður í Rómaborg hafði verið mjög sjúkur og lengi legið rúmfastur; loksins komst hann aptur á fætur, og varð alheill. Þegar hann í fyrsta sinni kom aptur út í garðinn, skoðaði hina fögru náttúru og andaði að sjer hinu svala lopti, var eins og hann lifnaði allur við, lofaði og vegsamaði guð og mælti hástöfum: „Ó, þú, sem lætur fögnuð og blessun streyma niður yfir alla, með hverju getur maðurinn endurgoldið þjer þína óendanlegu elsku? Hversu feginn vildi jeg ekki fórnfæra þjer öllu, sem jeg á"? Þetta heyrði Hermas, guðhrætt gamalmenni; hann sagði þess vegna við ungmennið: „Öll gæði koma til vor hjer að ofan; upp þangað getur þú engan hlut sent; en kom þú með mjer; þá skal jeg sýna þjer, hvernig þú getur rjettilega þakkað guði". — Ungmennið gekk þegar með honum, og þeir komu að kofa einum, þar sem var

laae syg, Moderen sörgede, og Börnene vare næsten nögne og græd af Sult. Ynglingen forfærdedes ved dette Syn, men Hermas sagde: „See, her er et Alter, paa hvilket du kan lægge dit Offer; disse elendige Mennesker sender Herren til dig i sit Sted; naar du elsker dem og gjör vel imod dem, da elsker du Gud og takker ham paa den rette Maade“. Da udöste den rige Yngling af sin Overflödighed til de Nödlidende, og plejede og vederqvægede dem; men de Fattige velsignede ham og kaldte ham en Guds Engel. Hermas smilede og sagde til Ynglingen: „I disse Ord have de Fattige udtalt en stor Sandhed. Vend altid först dit taknemmelige Aasyn mod Himmelen og derpaa mod Jorden; da bliver du et Sendebud, som Gud udkaarer til at bringe Tröst og Lindring til dem, som lide og sörge; og da bringer du Gud det Takoffer, som behager ham vel.

10. Træfadet.

En gammel Mand, som var meget svækket baade paa Syn og Hörelse og rystede af Alderdom, var til Huse hos sin Sön. Naar han nu sad og spiste, saa spildte han undertiden noget, og derover bleve hans Sön og Sönnekone fortrydelige. De vilde derfor ikke længer lade ham spise ved Bordet med de Andre, men gave ham noget paa et Lærfad i Kakkelovnskrogen, og han fik endda neppe saa meget, at han kunde spise sig mæt. Han saae ofte bedrövet hen til Bordet, og Taarene stode ham i Öinene. Engang var han saa uheldig, at han slog et Leerkar itu, hvoraf han spiste; den unge Kone skjendte derfor meget paa

eintómt volæði og eymd; því faðirinn lá sjúkur, móðirin var harmþrungin og börnin nærri nakin og grjetu af sulti. — Ungmenninu blöskraði þessi sjón, en Hermas sagði: „Sko, hjerna er altari, sem þú getur lagt á fórn þína; þessa aumingja sendir drottinn til þín í sinn stað; ef þú elskar þá og gjörir þeim gott, þá elskar þú guð og þakkar honum á rjettan hátt“. Þá gaf hið ríka ungmenni hinum nauðstöddu óspart af gnægð sinni, og hjúkraði og endurnærði þá; en fátæklingarnir báðu honum blessunar og kölluðu hann engil guðs. — Hermas brosti og sagði við ungmennið: „með þessum orðum hafa fátæklingarnir mælt mikinn sannleika. Snúðu æfinlega þínu þakkláta augliti til himins og síðan til jarðarinnar; þá verður þú erindsreki, sem guð kýs sjer til að færa þeim huggun og ljettir, sem þjást og harma; og þá færir þú guði þá þakkarfórn, sem honum líkar vel.

10. Trjeskálin.

Gamall maður, sem mjög var farin að förlast bæði sjón og heyrn, og riðaði af elli, var í húsunum hjá syni sínum. Þegar hann nú sat og var að borða, þá missti hann stundum nokkuð niður, og af því urðu þau gröm, sonur hans og tengdadóttir. Þau vildu þess vegna ekki lengur lofa honum að matast við borðið með hinu fólkinu, heldur gáfu honum í leirskál út í horninu við ofninn; og hann fjekk þó varla svo mikið, að hann gæti borðað sig saddan. Hann leit opt sorgbitinn fram að borðinu, og vöknaði um augu. Einu sinni var hann svo slisinn, að hann braut í sundur leirskál, sem hann var að borða úr; konan unga ávítaði hann mikið fyrir

ham, men han taug gandske stille dertil og sukkede. Da kjöbte hun et Træfad til ham for et Par Skilling, og af dette maatte han nu spise den anden Middag. Medens de nu sad og spiste, slæbte deres Sön, en Dreng paa fire Aar, nogle Pinde og Brædestumper sammen paa Gulvet. Faderen spurgte ham, hvad han vilde gjöre med dem, og den Lille svarede gandske troskyldig: „Jeg vil lave et Trug af dem, og deraf skal du og Moder spise, naar jeg bliver stor". Da hans Forældre hörte disse Ord, slog det dem, at de behandlede den Gamle saa slet, og de tænkte paa, at det samme kunde vederfares dem i deres Alderdom. De saae nogen Tid paa hinanden, gave sig derefter til at græde bitterlig, og förte den gamle Mand hen til Bordet, at han kunde spise med dem som sædvanlig.

11. Den nysgjerrige Kone.

En Konge havde engang forvildet sig paa Jagten, og da han kom dybere ind i Skoven, hörte han Folk tale, og nærmede sig til Stedet, hvorfra Lyden kom. Bag nogle Buske saae han da en Mand og en Kone, som vare i Færd med at hugge Grenebrænde. Konen sagde til Manden: „Hör, Mand! det maa man sige, at Eva var dog ret en Lækkermund, der ikke kunde bare sig for at spise Æblet af det forbudne Træ, uagtet hun kunde spise af alle de andre herlige Frugter i Paradiis. Havde hun været lydig imod vor Herre, saa havde vi nu ikke haft nödig at slide og slæbe her hver Dag, for at fortjene vort Bröd". — „Ja, veed du hvad, Kone? svarede Man-

það; en hann þagði öldungis við því og andvarpaði. Þá keypti hún trjeskál handa honum fyrir fáeina skildinga, og úr henni varð hann nú að borða næsta miðdegi. Maðan þau sátu og voru að borða, dró sonur þeirra, fjögra veta gamall drengur, saman á gólfinu smáspýtur og borðkubba. Faðir hans spurði hann, hvað hann ætlaði að gjöra við það; og hnokkinn svaraði öldungis í einlægni. „Jeg ætla að búa til úr því trog, og úr því átt þú og hún móðir mín að borða, þegar jeg verð stór“. Þegar foreldrar hans heyrðu þessi orð, komust þau við af því að þau fóru svo illa með karlinn, og þeim kom til hugar, að sama gæti komið fram við þau í elli þeirra. Þau horfðu stundarkorn hvort framan í annað, tóku síðan að gráta beisklega, os leiddu gamla manninn að borðinu, svo hann gæti borðað með þeim eins og vant var.

11. Hin forvitna kona.

Konungur nokkur hafði einu sinni vilzt á dýraveiðum, og þegar hann kom lengra inn í skóginn, heyrði hann manna mál og gekk á hljóðið. Bakvið nokkra runna sá hann þá karlmann og kvennmann, sem voru að hvöggva lim til brennslu. Konan sagði við manninn: „Heyrðu, heillin mín! það geta menn þó sagt, að hún Eva hafi verið alminnilegur sælkeri, er hún ekki gat stilt sig um að borða eplið af forboðna trjenu, jafnvel þó hún mætti borða af öllum hinum öðrum ágætu aldinum í Paradís. Hefði hún verið hlýðin drottni vorum, þá hefðum við nú ekki þurft að vinna hjer baki brotnu á hverjum degi, til þess að hafa ofan af fyrir okkur“. — Já, en eitt skal jeg segja

den, var Eva en Lækkermund, saa var Adam ret en stakkels Tosse, at han strax vilde gjöre, hvad hun sagde til ham. Havde jeg været i hans Sted, og du vilde have lokket mig til at spise af disse Æbler, saa havde jeg givet dig et dygtigt Örefigen, og ikke længere vildet höre paa din Snak". — Kongen traadte nu nærmere og sagde: „God Dag, Godtfolk! jeg seer, I har det suurt nok her i Skoven". — „Ja, Herre"! svarede Manden, som ikke vidste af, at det var Kongen, „vi maae slæbe som Heste fra Morgen til Aften, og endda kan vi knap fortjene det törre Bröd". — „I Stakler", sagde den spögefulde Konge, „vil I fölge med mig ind til Staden, saa vil jeg föde Eder, uden at I skulle behöve at arbeide det mindste". — „Ja, tusind Tak, naadige Herre"! svarede Konen, „det maatte jo være en Nar, der ikke vilde tage imod et saadant Tilbud". — I det samme kom Kongens Fölge tililende; og Folkene bleve ligesaa forskrækkede som forundrede over denne Tildragelse; men Kongen lod dem virkelig sætte paa en Vogn og kjöre ind til Slottet; lod dem give nye Klæder, to Tjenere til Opvartning, een af sine egne Vogne at kjöre i, og sex Retter Mad paa Bordet hver Middag.

Da nogen Tid var gaaet, gav man dem endnu flere Retter; men midt paa Bordet blev der sat et stort Sölvfad med Laag over. Konen, der var nysgjerrig, vilde strax aabne Fadet; men een af Kongens Hofbetjente, som var tilstede, sagde til hende, at Kongen havde forbudet dem at röre det, og at han slet ikke vilde have, de maatte see, hvad der

þjer, kona mín! svaraði maðurinn, hafi Eva verið sælkeri, þá var hann Adam alminnilegt flón, að hann skyldi undir eins gjöra það, sem hún rjeði honum til. Hefði jeg verið í hans sporum, og hefðir þú viljað ginna mig til að borða af þessum eplum, þá hefði jeg rekið þjer duglegan löðrung, og ekki lengur viljað hlusta á masið úr þjer". — Konungurinn gekk nú til þeirra og sagði: „sæl verið þið, hjónin góð! jeg sje, að þið takið það ekki út með sældinni hjerna í skógnum". „Nei, herra! svaraði maðurinn, sem ekki vissi, að þetta var konungurinn, við megum til að erja eins og klárar frá morgni til kvölds, og þó getum við varla unnið fyrir þurru fæðinu". — „Veslingar, sagði hinn gamansami konungur, ef þið viljið koma með mjer inn í borgina, þá skal jeg fæða ykkur, án þess þið skuluð þurfa að vinna nokkra ögn". — „Já, við þökkum margfaldlega, náðugi herra! svaraði konan, það mætti þó vera mikill heimskingi, sem ekki vildi þiggja slíkt boð". — Í þeim svip kom föruneyti konungsins með miklum hraða; og hjónin voru jafnt hrædd sem hissa af þessum atburði; en konungurinn ljet setja þau, eins og hann hafði gjört ráð fyrir, upp í vagn, og aka þeim til hallarinnar; ljet fá þeim ný föt, tvo menn til þjónustu, einn af sínum eigin vögnum til að aka í, og sex rjetti matar á borðið hvert miðdegi.

Þegar nokkur tími var liðinn, voru þeim bornir enn fleiri rjettir; en á mitt borðið var sett stór silfurskál með loki yfir. Konan, sem var forvitin, vildi undir eins taka lokið af skálinni; en einn af hirðmönnum konungsins, sem var viðstaddur, sagði henni, að konungurinn hefði bannað þeim að snerta það, og að hann engan veginn vildi leyfa, að þau fengju að sjá

var i Fadet. Da Tjenerne vare gaaede ud, mærkede Manden, at hans Kone ikke spiste, og at hun saae misfornöjet ud. Han spurgte hende derfor, hvad der feilede hende, og hun svarede: „Jeg bryder mig slet ikke om al denne Mad, naar jeg ikke maa faae, hvad der er i det tillukkede Fad. Det er det eneste, som ret vilde smage mig“. — „Jeg troer, du er gal, Kone! sagde Manden, har du ikke hört, at Kongen udtrykkelig har forbudt det“? — „Kongen er meget ubillig, gjensvarede Konen; naar han ikke vilde, at vi maatte see, hvad der var i Fadet, hvorfor har han da ladet det sætte paa Bordet“? — I det samme gav hun sig til at græde ganske höit, og sagde, at hun var kjed af Livet og vilde tage sig selv af Dage, hvis hun aldrig maatte faae at see, hvad der var i Fadet. Manden, som holdt meget af sin Kone, kunde ikke taale at see hendes Bedrövelse, og sagde: at naar hun da endelig vilde have det, saa vilde han tage Laaget af. Dette gjorde han ogsaa; og i samme Öjeblik sprang der en Muus ud af Fadet og löb ned paa Gulvet. Manden og Konen löb efter den, for at fange den, men den smuttede ned i et Hul, og nu traadte Kongen ind i Salen og spurgte strax: „Hvor er Muusen, som var i Fadet“? — „Ak, Deres Majestæt! svarede Manden, min Kone græd og plagede mig for at see, hvad der var i Fadet; imod min Villje maatte jeg aabne det, og da löb Muusen ud“. — Men, sagde Kongen, var det ikke dig, der i Skoven forsikkrede, at naar du havde været i Adams Sted, skulde du nok have lært hende, ikke at spise af den forbudne

það sem væri í skálinni. Þegar þjónarnir voru komnir burt, tók maðurinn eptir því, að kona hans borðaði ekki, og að hún leit óánægjulega út. Hann spurði hana þess vegna, hvað að henni gengi, og hún svaraði: „Jeg kæri mig alls ekki neitt um þennan mikla mat, ef jeg ekki má fá það, sem er í hinni tilbyrgðu skál. Það er hið eina, sem mjer mundi smakka alminnilega“. — „Jeg held, þú sjert vitlaus, kona! sagði maðurinn, hefir þú ekki heyrt, að konungurinn hefur með berum orðum bannad það“? „Konungurinn er mjög ósanngjarn, svaraði konan aptur; ef hann ekki vildi, að við fengjum að sjá það sem væri í skálinni, hvers vegna hefur hann þá látið setja hana á borðið“? — Á sömu stundu fór hún að gráta hástöfum, og sagði að hún væri leið á lífinu, og mundi ráða sjer bana, ef hún aldrei fengi að sjá það sem væri í skálinni. Maðurinn, sem unni konu sinni mikið, þoldi ekki að sjá harm hennar, og sagði: að fyrst hún fyrir hvern mun vildi svo, þá ætlaði hann að taka lokið af. Hann gjörði það líka; og í sama vetfangi stökk mús upp úr skálinni og hljóp niður á gólfið. Maðurinn og konan hlupu á eptir henni til að ná henni, en hún smaug niður í holu; og nú kom konungurinn inn í salinn og spurði undir eins: „Hvar er músin, sem var í skálinni“? — “Æ, Yðar hátign, svaraði maðurinn, konan mín grjet og nauðaði á mjer um að sjá, hvað í skálinni væri; mátti jeg svo til, þó mjer væri ekki um það, að taka lokið af skálinni, og þá stökk músin upp úr henni. En, sagði konungurinn, varst þú það ekki, sem fullyrtir út í skógnum, að ef þú hefðir verið í Adams sporum, þá skyldir þú sjálfsagt hafa kennt henni að borða ekki

Frugt? Det skulde du ikke saa hastig have glemt! — „Og du, sagde Kongen, idet han vendte sig til Konen, du, som skjendte saameget paa Eva, du vilde ikke nöjes med alle disse Retter, men vilde endelig have Muusen, der var i det tillukkede Fad! — Gaaer nu begge tilbage til Eders Skov! bugger Brende som för, og skjender ikke mere, hverken paa Adam eller Eva.

12. Den arme Jakob.

En ugudelig Mand, som ved Spil og Drik havde sat hele sin Velfærd overstyr, gik en Dag ved Strandbredden tilligemed sin Sön Jakob. Denne var meget sulten og skreg om Bröd. „Vil du ti stille, Dreng, sagde Faderen, kan jeg her finde Bröd i Sandet til at stille din Hunger med“? Det arme Barn rystede over hele sit Legeme; thi Faderens Stemme var bleven haard, og hans Öine gnistrede. De gik en Tid lang, uden at sige Noget til hinanden. Barnet slog Öinene ned, for ikke at lade sig mærke med de Taarer, som löb ned over dets udhulede Kinder. Faderen lod til at have skrækkelige Ting i Sinde. Han vaklede som en Drukken, og formaaede ikke at holde sig opreist. Pludselig udstödte Barnet et höit Skrig; det kunde ikke længer tvinge sig: „Bröd, Fader, raabte det, et Stykke Bröd“! Den föleslöse Fader, anklaget af sin Samvittighed, greb Barnet i et Anfald af Raseri og Fortvivlelse, kastede det ud i Havet og gik derpaa sin Vei.

Ved Guds besynderlige Styrelse flöd ved Siden af det ulykkelige Barn et Bræt, hvorved det kunde

af hinum forboðna ávexti? Þú hefðir ekki átt að gleyma því svona fljótt. Og þú, sagði konungurinn um leið og hann snjeri sjer til konunnar, þú, sem álasaðir henni Evu svo mikið, þú gazt ekki látið þjer nægja með alla þessa rjetti, heldur vildir fyrir hvern mun fá músina, sem var í hinni tilbyrgðu skál! Farið nú bæði aptur út í skóginn, sem þið voruð í! hvöggvið þar eldivið eins og áður, og álasið aldrei meir hvorki Adam nje Evu.

12. Jakob Vesalingur.

Maður nokkur óguðlegur, sem með spilum og drykkjum hafði spilt allri velgengni sinni, gekk einn dag á sjáfarströndinni með syni sínum Jakob. Hann var glorhungraður og bað hljóðandi um brauð. „Ætlarðu ekki að þegja, strákur", sagði faðirinn, „get jeg fundið brauð hjerna a sandinum, til að sefa með hungrið í þjer". Veslings barnið hristist allt og skalf, því rödd föðursins hafði orðið harðneskjuleg, og eldur brann úr augum hans. Þeir gengu stundarkorn án þess að mæla orð saman. Barnið leit niður til þess að láta ekki bera á tárunum, sem runnu niður eptir skínhoruðum kinnum þess. Það leit svo út sem faðirinn hefði óhæfu í huga. Hann skjögraði eins og drukkinn maður, og megnaði ekki að standa upprjettur. Allt í einu rak barnið upp hátt hljóð; það gat ekki lengur byrgt niðrí sjer. „Brauð, faðir minn", kallaði það, „einn brauðbita"! Hinn tilfinningarlausi faðir, sem samvizkan ákærði, greip barnið í ofboði af æði og örvæntingu, kastaði því út í sjó og fór síðan leiðar sinnar.

Fyrir guðs dásamlegu tilhögun, var borð á floti við hliðina á aumingja barninu, sem það gat fest höndur

holde sig fast. Vinden og Bölgernes Magt drev Barnet langt bort fra Strandbredden hen imod et Krigsskib, som laae for Anker. En Matros, som fik Öje paa Barnet, styrtede sig i Havet, og det lykkedes ham at bringe det ombord. Man spurgte Drengen ud, som lod til at være omtrent 4 Aar gammel. Han hed Jakob, sagde han, men for Resten var han ikke i Stand til at meddele nogen tilfredsstillende Oplysning om sig selv. Man kaldte ham derfor den arme Jakob, og beholdt ham paa Skibet.

Da den Lille var lærvillig, samt venlig og tjenstagtig imod Alle, fik Skibsmandskabet ham snart kjer, og Enhver ansaae sig forpligtet til at sörge for ham. Nogle Officerer bevirkede, at der blev gjort et Sammenskud, for at han kunde faae en omhyggelig Opdragelse. Han fuldendte med Tiden sine Studeringer; og blev omsider Saarlæge ved den kongelige Flaade, og opfyldte troligen sit Kald. Blandt de Syge paa Skibet, som Lægen Jakob havde under Behandling, var ogsaa en gammel Mand, hvis Saar syntes dödelige. Den unge Læge anvendte den yderste Flid og Omhu paa hans Helbredelse, men Alt syntes forgjæves. Den Saarede, der saae, at hans Ende nærmede sig, bad Lægen om at komme til sig og sagde: „De har vist mig saa megen Deeltagelse, at jeg anseer det for min Pligt, at efterlade Dem den eneste Skat, som jeg endnu besidder i Verden“. Han overrakte ham derpaa en Bibel og vedblev saaledes: „Denne Bog fik jeg af en gudfrygtig Kone. Den har aabnet mine Öine, saa at jeg ved Guds Naade er kommen til at see

á. Afl vindarins og aldanna rak barnið langt frá landi út til herskips, sem lá við akkeri. Háseti nokkur, sem kom auga á barnið, stökk út í sjó, og honum heppnaðist að koma því upp á skipið. Menn spurðu drenginn, sem leit út fyrir að vera hjer um bil 4 ára gamall. Hann sagðist heita Jakob, en að öðru leyti gat hann ekki sagt neitt greinilega af sjálfum sjer. Menn kölluðu hann þess vegna Jakob Vesaling, og ljetu hann vera á skipinu.

Þar eð drengurinn var námfús, og líka blíðlegur og stimamjúkur við alla, þá fengu skipverjar brátt ást á honum; og allir álitu það skyldu sína að annast um hann. Nokkrir herforingjar komu því til leiðar, að samskot voru gjörð, svo að hann gæti fengið umhyggjusamlegt uppeldi. Þegar fram liðu stundir, lauk hann bóknámi sínu, og varð á endanum sáralæknir á skipaflota konungs, og gegndi dyggilega köllun sinni. Meðal sjúklinganna á skipinu, sem Jakob læknir hafði til meðferðar, var líka gamall maður, er sýndist særður til ólífis. Hinn ungi læknir varði ýtrustu alúð og umhyggju til að græða hann, en allt sýndist árangurslaust. Hinn særði, er sá, að hann átti skammt eptir, bað lækninn að koma til sín og sagði: „Þjer hafið sýnt mjer svo mikla viðkvæmni, að jeg álít það skyldu mína, að eptirskilja yður hinn eina dýrgrip, sem jeg enn á í heiminum“. Hann fjekk honum síðan Biblíu, og mælti enn fremur þannig: „Þessa bók þáði jeg af guðhræddri konu. Hún hefur lokið upp á mjer augunum, svo að mjer hefur auðnast fyrir guðs náð að sjá eymd mína og mínar miklu yfirsjónir,

min Elendighed og mine store Feiltrin, og er bleven befriet fra Syndens skrækkelige Magt og Herredömme. I denne Bibel fandt jeg Frelsens Vei, mine Synders Forladelse ved Jesum Kristum, Fred og Ro i Samvittigheden, der forhen blev saa stærkt foruroliget, og den herligste Tröst i Ulykkens Dage. Derfor beder jeg Dem at modtage denne Bibel, og gid den maa lede Dem paa den Vei, som jeg desværre först saa sildig har fundet". Her taug han; en skrækkelig Hemmelighed syntes at trykke hans Hjerte; det var som svævede han imellem Trangen til at meddele den og Frygten for at bekjende en Forbrydelse. Denne indre Kamp varede dog kun en kort Tid; han vendte et roligt Blik mod Himmelen, og fortalte derpaa med svag og afbrudt Stemme alle sit forbigangne Livs Forvildelser og Feiltrin. Han lagde heller ikke Skjul paa, at han havde kastet sit eget Barn ud i Havet, da det bad ham om Bröd. „Min Gud, er det muligt, raabte den unge Saarlæge, hvis Forvirring var stegen til det höjeste: siig mig paa hvilken Kyst af England har dette tildraget sig"?

„Imellem Norvik og Yarmouth" svarede Oldingen forbauset; thi han begreb ikke, hvad der saa heftigt kunde bevæge det unge Menneske. „Og hvor længe er det vel siden dette skede"? — „Omtrent tre og tyve Aar". — „Og hed dette Barn ikke Jakob"? raabte Lægen, der nu kom i den yderste Spænding. — „Jakob, jo det var hans Navn", svarede Oldingen endnu mere forbauset. — „Min Fader, saa velsign Eders Sön", sagde Ynglingen i det

og hef frelsast frá syndarinnar óttalega valdi og yfirráðum. Í þessari Biblíu fann jeg hjálpræðisveginn, fyrirgefningu synda minna fyrir Jesúm Krist, frið og ró í samvizkunni, sem áður var svo mjög órósöm, og dýrðlegustu huggun í ógæfudögunum. Þess vegna bið jeg yður að þiggja þessa Biblíu, og jeg vildi hún gæti leitt yður á þann veg, sem jeg því miður hef ekki fundið fyrr enn svo seint". Hjer þagnaði hann; hræðilegt leyndarmál virtist liggja þungt á hjarta hans; það var eins og hann væri á báðum áttum, milli nauðsýnarinnar á að opinbera það, og óttans fyrir því að játa upp á sig glæp. Þessi hugarins barátta varaði samt ekki nema stutta stund; hann renndi rósömum augum til himins, og sagði síðan frá öllum afglöpum og yfirsjónum sinnar umliðnu æfi með veikri röddu og smáhvíldum. Hann dró ekki heldur dulur á það, að hann hefði kastað sínu eigin barni út í sjó, þegar það bað hann um brauð. „Guð minn, er það mögulegt, kallaði hinn ungi sáralæknir, sem mesta fát var komið á: segðu mjer, hvar á ströndinni við England hefur þetta gjörzt"?

„Milli Norvíkur og Yarmouth", svaraði gamalmennið, sem furðaði þetta, því hann skildi ekki í, hvað það gæti verið, sem hrifi svo á hinn unga mann. „Og hvað er hjer um bil langt síðan þetta gjörðist"? „Hjer um bil 23 ár". „Og hjet ekki þetta barn Jakob"? kallaði lækninn, sem var nú allur á glóðum. — „Jakob, jú, það hjet hann, svaraði gamli maðurinn, sem nú undraðist enn þá meir. — „Faðir minn, svo leggið þá blessan yfir son yðar", sagði

han sank ned foran den Döendes Seng. „Gud fö-rer os igjen sammen, for at vise mig Eders An-ger og Eders tillidsfulde Haab". Det er lettere at tænke sig Oldingens Fölelser, end at beskrive dem. Længe laae han stum, og vovede neppe at troe sine egne Öine, og frygtede for, at den salige Dröm snart skulde faae Ende. Endelig vendte Tankerne tilba-ge, og han udspurgte da det unge Menneske om alle de Omstændigheder, han vidste at erindre sig. Nu kom han til den Overbeviisning, at den, der stod for ham, var hans Sön. Taarene bröde frem af de næsten udslukte Öine, og han raabte: „Herre, nu lade du din Tjener fare i Fred"! Og endnu samme Dag döde han, velsignende Gud, i sin Söns Arme. Denne uventede og forunderlige Begivenhed gjorde et saadant Indtryk paa det unge Menneske, at han kort Tid efter forlod Sötjenesten, for at berede sig til at prædike Guds Ord for Folket.

Det begav sig at en ærværdig Herrens Tjener mange Aar efter fortalte denne Historie for en an-dægtig Forsamling i Brighton, og da han bemærke-de det Indtryk, som Beretningen gjorde paa de Til-stedeværende, reiste han sig med en venlig Straale-glands i sit Öie og sagde; „Mine Herrer og Damer, jeg er den arme Jakob".

---

ungmennið, og hnje um leið niður fyrir framan rúm hans, sem var í andlátinu. „Guð hefur látið okkur ná saman aptur, til að sýna mjer iðrun yðar og trúaröruggu von“. Það er hægra að ímynda sjer tilfinningar gamalmennisins, enn að lýsa þeim. Lengi lá hann, sem hann mælti ekki orð frá munni, og þorði varla að trúa sínum eigin augum, og kveið fyrir því, að þessi hinn sæli draumur mundi bráðum taka enda. Loksins fjekk hann rænuna aptur, og hann spurði þá hinn unga mann um öll þau atvik, sem hann gat rakið minni til. Nú varð hann sannfærður um, að sá, sem frammi fyrir honum stóð, væri sonur hans. Tárin streymdu út úr því nær brostnum augum hans, og hann kallaði: „drottinn, láttu nú þjón þinn í friði fara“! Og þann sama dag dó hann í höndum sonar síns, vegsamandi guð. Þessi óvænti og undarlegi atburður hafði svo mikil áhrif á hinn unga mann, að hann skömmu síðar veik úr þjónustu sinni á skipaflotanum, til að undirbúa sig til þess að flytja lýðnum guðs orð.

Svo bar við, að mörgum árum eptir þetta sagði æruverðugur drottins þjón frá sögu þessari í guðrækilegum söfnuði í Brighton, og þegar hann sá þau áhrif, sem frásagan hafði á þá, sem viðstaddir voru, stóð hann upp, og blíðan skein út úr augum hans, og sagði: „herrar mínir og frúr, jeg er Jakob Vesalingur“!

Fabler.

1. Et Æsel havde den Uforskammenhed at forhaane et Vildsviin, ved at fölge efter det og skryde efter det. Det modige Dyr blev i Förstningen besværet deraf; men da det dreiede Hovedet og saae, hvorfra Forhaanelsen kom, gik det roligt videre, uden at beære Knegten med et eneste Ord.

2. Et Faar, som havde forvildet sig fra Flokken, blev overrasket af et Uveir. Det sögte Ly under en Tornebusk og blev der, indtil Regnen var ophört. Det havde megen Vanskelighed med at udvikle sig af Tornene; det lykkedes det imidlertid efter flere Bestræbelser, og det kom ud, uden at være vaadt; men det stakkels Dyr mistede næsten al sin Uld.

3. En Kat, som var bleven fangen i et Garn, lovede en Rotte, der havde udredet den deraf, aldrig at æde hverken Rotter eller Muus. Det traf sig en Dag, at den fangede en Flaggermuus i en Lade. Kis var i Förstningen forlegen, men den vedblev ikke længe at være det. Jeg tör ikke æde dig som en Muus, sagde den; men jeg vil æde dig som en Fugl; og med denne bekvemme Adskillelse begyndte den sit Maaltid.

4. Et Æsel fandt et Löveskind og iförte sig det. Saaledes forklædt gik det ud i Skoven og udbredte Skræk og Bestyrtelse over alt: alle Dyrene flygtede for det. Tilsidst mödte det sin Herre, som det ogsaa prövede paa at forskrække; men Manden, som saae noget Langt paa begge sider af Dyrets Hoved, sagde til det: Mester Æsel, skjöndt du er klædt som en Löve,

forraade dine Ören dig og vise, at du virkelig kun er et Æsel.

5. En Ulv, som gik tæt forbi et Bondehuus, blev seet af et Æsel igjennem et Hul i Dören paa Stalden. Æslet begyndte at skryde af alle Kræfter, for at forhaane Ulven. Hör, du Faare- og Lammeæder, du Hjordenes Svöbe, grusomme og blodtörstige Dyr, kom herhen; jeg bryder mig ikke om din Styrke og Grusomhed. Slyngel! sagde Ulven, hvis du var ude af din Stald, skulde jeg faae dig til at bruge et höfligere Sprog; men du er ikke andet end et Æsel og en Kryster.

6. En ung og uerfaren Muus, der vovede at komme ud af sit Hul, blev fanget af en gammel Kat. Lad mig leve, sagde den, en Muus af min Störrelse er ikke til Byrde her i Huset; et eneste Korn er tilstrækkeligt til min Föde, en Nöd gjör mig ganske fed; nu er jeg mager; vent og efterlad dette Maaltid til dine Börn. Du tager feil, min lille Kjæledægge, svarede Katten; du præker for döve Ören, du skal döe: mine Börn ville ikke komme til at mangle Muus.

7. En Hund, som var meget törstig, befandt sig hændelsesviis paa Nilens Bredder. Da den frygtede for at blive greben af Uhyrerne i denne Flod, vilde den ikke standse, men labede i det den löb. En Krokodil hævede Hovedet over Vandets Overflade og spurgte den, hvorfor den havde saadant Hastværk? Jeg har ofte, sagde den, önsket at blive bekjendt med dig, og det vilde være mig kjært, hvis du vilde benytte dig af denne Leilighed, som er den

gunstigste, du nogensinde kan finde. Du gjör mig megen Ære, svarede Hunden; men det er for at undgaae Venner lig dig, at jeg skynder mig saa meget.

8. En Sirene bemærkede et ungt Menneske, som gik frem og tilbage ved Havbredden. Strax begyndte hun sin Sang, for at lokke ham nærmere, Men den kloge Yngling, der vel kjendte disse bedrageriske Yndigheders Magt, stoppede sine Örer, for intet at höre, og reddede sig saa hurtigt, han formaaede.

Fly de Lastefuldes Selskab, og ansee alle deres Smigrerier for ligesaa mange Snarer, de opstille, for at fange dig.

9. Da Musene havde holdt Raad sammen, om hvorledes de bedst skulde undgaae Katten, besluttede de enstemmigen, at der skulde bindes en Bjælde om Halsen paa den; thi naar de saa hörte Bjældens Lyd, kunde de itide tage Flugten til deres Smuthuller. Men da det kom til Stykket, fandtes der ingen blandt Musene, der turde vove at hænge Bjælden paa Katten, og dette gode Forslag nyttede derfor til ingen Ting.

Saaledes have ogsaa mange Mennesker fuldt op af gode Raad, men kunne ikke sætte dem i Værk, og det er dog Hovedsagen.

10. En Ræv havde den Ulykke af falde i Klöerne paa en Hyæne. Den begyndte i en ynkelig Tone at bönfalde om Naade, bad Hyænen for Himlens Skyld at lade den slippe, lovpriste Barmhjertighedens Dyd, og anförte som den sidste Grund til at skaane den, at den jo kun bestod af Skind og Been, der ikke engang fortjente at ædes. Paa alt dette gav

Hyænen blot det korte Svar: „Jeg skal være ligesaa barmhjertig imod dig, som du igaar var det imod Kyllingerne“.

Vi overskue sjelden hele Omfanget af vor egen slette Opförsel, förend vi föle Virkningerne deraf, idet vi lide samme Behandling af Andre.

11. En Ræveunge spurgte sin Fader, om han ikke kunde lære den en List, hvorved den kunde undgaae Hundene, hvis den kom i Kast med dem. Faderen var bleven gammel og graa i et langt Liv fuldt af Plyndring og Fare, og mange Ar mindede om, hvor nær han havde været ved at omkomme paa Jagten, og i sine mindre ærefulde Skjermydsler med Hönsestiens troe Bevogtere. Desuagtet svarede han sukkende: „Trods al min Erfaring er jeg nödt til at bekjende, at den bedste List bestaaer i at gaae af Vejen for dem.

Det sikkreste Middel til at komme ud af det med trættekjære Personer er at skye dem.

12. En Vagtel sang ved Nattetid i dens Bur. „Hvorfor synger du aldrig om Dagen“, spurgte en Flaggermus. „Jeg blev forhen fangen, fordi jeg sang om Morgenstunden, og derfor synger jeg kun om Natten“. „Saa klog skulde du have været, för du blev fangen“, svarede Flaggermusen; „nu hjelper denne Forsigtighed dig intet“.

13. En Muus, underrettet om alle Farer, som true dens Slægt, fra Mennesket lige til Væselen, gik forbi en Fælde, hvori man havde ophængt et Stykke nylig stegt Flesk, der udbredte en forförisk Duft. „Nei, nei! jeg skal nok vogte mig for at nyde deraf“, sag-

de den; „men lugte til det kan jeg dog gjerne uden Skade“. Den nærmede sig, lugtede, stödte til Flesket. — Klappen faldt, og Musen var fanget.

Hav ikke altfor stor Tillid til din egen Klogskab og Kraft; thi förend du aner det, er du kommen over den smalle Grændse, der adskiller Lasten fra Dyden, og er bedragen.

14. Da Æselet gik til Skoven med Löven, der brugte det som Jagthorn, mödte det et andet Æsel af sit Bekjendtskab, der raabte til det: „God Dag, min Broder“! — „Uforskammede“! var Svaret — „Hvorfor det“? vedblev hiint, „fordi du gaaer med Löven, er du derfor bedre end jeg, meer end et Æsel“?

15. En Due saae, at en Væsel flere Dage hver Morgen bar sine Unger hen til et andet Sted. — „Det er unegtelig“, sagde Duen, „en meget snild Maade at undgaae sine Fjender paa; men hvem har lært dig denne Forsigtighed“? — „Du selv“, svarede Væselen, „thi jeg lagde Mærke til, at du altid opdrog dine Unger paa et og samme Sted, og at netop derfor Mennesket tog dem alle fra dig“.

At lære Forsigtighed af Andres Feil og Skade er en Art Viisdom, der ikke noksom kan anbefales.

16. En törstig Krage fandt en Krukke, hvori der var Vand nok til at slukke dens Törst, men da den var meget dyb, kunde den ikke naae Vandet. Först forsögte den med Næbbet at kaste Krukken omkuld, men det lykkedes ikke; den kastede derfor Steene deri; Vandet steg, og nu kunde den drikke af Hjertenslyst.

Ved Klogskab og en god Opförsel, opnaaer man som oftest det, Voldsomhed og Styrke ikke kan erhverve.

17. En Hest blev engang tilreden, som endnu ikke havde havt sine Lige i Hurtighed. Da nu et stort Tillöb af Mennesker fandt Sted, for at see og beundre denne Hest, fik en Abe, der havde været Vidne hertil, fra et Vindue i et Naboehuus, det Indfald ogsaa her at vise sine Spring for at blive beundret. Han iler hurtigt ned, træder frem, og löber af alle Kræfter rundt i en Kreds. Da Tilskuerne i nogen Tid havde udleet den, blev den med Pidsken udjaget fra Banen af en Rideknægt, idet denne tilföjede: bliv hvor du er, og sög ikke at være Andet end det Du kan blive.

18. En Hare blev engang hidsigt forfulgt af en Hund. Da den nu aldeles tvivlede om at kunne undgaae den ved dens Födders Hurtighed, gjorde den et Sidespring og blev staaende ganske stille. Den naaede derved lykkeligt Hensigten; thi Hunden löb den forbi. „Nu, det skal jeg aldrig glemme", sagde Haren derefter til sig selv, „at en Fjendes Forfölgelse bedst undgaaes ved roligt og stille at vente dens Angreb".

19. En Ulv aad engang et Lam med altfor stor Graadighed, saa at et Been blev den siddende paatværs i Halsen. Den led megen Smerte deraf, og blev endogsaa bange for at döe, hvorfor den udlovede en stor Belönning og flere Foræringer til den, som kunde frelse den. Da meldte Tranen sig, puttede sin lange Hals ned i Ulvens Svælg, og tog forsigtig Benet ud med Spidsen af sit Næb. Men da den nu forlangte Belönningen, sagde Ulven vred: „Vil du have en Belönning ovenikjöbet? Tak du Gud, at jeg ikke bed Hovedet af dig, da jeg havde

dig imellem Tænderne! Du skulde tværtimod give mig store Gaver, fordi du slap heel og holden ud igjen".

Derfor siger et gammelt Ord: „Utak er Verdens nemmeste Lön.

20. To Tyre sloges engang paa en Eng. En Frö saae dem og kastede sig i Vandet ganske forskrækket. Hvad er der paa Færde? spurgte en anden Frö. Ak! svarede den förste, vi ere forlorne; jeg har seet to Tyre slaaes. — Hvad kommer det os ved? — Hvad! seer du ikke den Fortred, der truer os? — Hvad for en Fortred? Jeg seer ingen for os, om de end skulde rive hinanden i Stykker; deres Art er saa forskjellig fra vores. — Det er sandt, svarede den kloge Frö, men du betænker ikke, at Sejerherren vil ikke lade den Overvundne forblive paa Engene; fölgelig vil han komme og söge Tilflugt i vor Sump, og vil knuse os under sine Födder.

21. Der er en vis Fugl i Vestindien, som kan efterabe enhver anden Fugls Sang, uden selv at kunde föje nogen ejendommelige Toner til Concerten. Da een af disse Spottefugle, som sad paa Grenen af et Træ, udfoldede sit Talent til at gjöre latterlig, sagde en Meise, der talede i alle de andre Fugles Navn: det er altsammen meget godt; vi indrömme, at vor Musik ikke er uden Feil; men jeg beder dig, giv os een af dine egne Sange.

22. Et Æsel blev angrebet af en heftig Feber; en Ulv, som havde en god Appetit og hörte denne Nyhed, gik hen for at aflægge Patienten et Besög, men fandt Stalden lukket. Han bankede paa Dören, og et ungt Æsel, den Syges Sön, gik til at see hvem

der var. Min Kjære, sagde Ulven, jeg beder dig, luk Dören op. Hvorledes befinder din Fader sig? Jeg er kommen i den Hensigt at besöge ham; han er min Ven, og jeg tager megen Deel i hans Helbred. O! min Fader befinder sig meget bedre end du önsker, svarede det unge Æsel; han har bedet mig, ikke at lade Nogen komme ind.

23. Et stolt og hovmodigt Muuldyr spadserede frem og tilbage paa Markerne. Han plejede at betragte de andre Dyr med Foragt, talede altid om sin Moder, Hoppen, og pralede overalt af sin adelige Födsel og sine Aner. Min Fader, sagde han, var en ædel Ganger; og jeg kan uden Forfængelighed rose mig af at nedstamme fra een af de ældste Familier. Han havde ikke saa snart udtalt disse Ord, förend hans Fader, et svagt og udlevet Æsel, som var nær ved ham, begyndte at skryde, hvilket bragte ham til at nedstemme sin Tone, ved at tilbagekalde i hans Erindring hans Oprindelse og Herkomst. En Abe, et listigt Dyr, som hændelsesviis var tilstede, udbröd: du Daare, husk paa din Fader, du er kun et Æsels Sön.

24. Et Æsel, ledsaget af en Hund, bar Bröd til Torvs i en Kurv; Herren fulgte efter dem. Da de gik over en Eng, faldt den Sidste isövn, og Æslet begyndte at græsse. Min Ven, sagde Hunden, jeg har ikke spiist til Middag idag, og Græs er ikke min Mad; buk dig lidt ned, jeg vil tage et Franskbröd ud af din Kurv. Æslet gav intet Svar. Hunden fornyede sin Bön, men hans Kammerat var ubönhörlig. Tilsidst, plaget af Hundens Overhæng,

sagde han til ham: Jeg raader dig til at vente; det vil ikke vare længe, förend Herren vaagner, og da vil han ikke undlade at give dig din Middagsmad. Imidlertid kommer en forsulten Ulv ud af en nærliggende Skov. Min kjære Ven, beskyt mig, sagde Æslet. Jeg raader dig til at vente, svarede Hunden, indtil Herren vaagner, det vil ikke vare længe; hvorpaa Hunden löb bort, og Ulven qvalte Æslet.

25. En Fuglefænger havde opstillet sit Næt, og sat en Lokkefugl derved, som kunde synge meget smukt. Fuglene hörte Sangen, ilede til og talede indbyrdes: „Hvor her er Overflödighed af Æde, og hvor venligt indbyder ikke vor Slægtning os; vi ville benytte Leiligheden“. Neppe havde de udtalt og begyndt at æde, för Fuglefængeren lod Nættet falde, og de mistede Frihed og Liv. Kun een Fugl holdt sig i Frastand og slap. Lokkefuglen tilraabte den: „Hvo har gjort dig saa klog, at du ikke kom nærmere“? „Min Fader“, svarede den Anden, „sagde til mig: Sön! naar en af dine Lige foresynger dig noget alt for södt, og naar man viser dig en stor Fordeel, som kan opnaaes uden synderlig Umage, da vogt dig; thi i begge Tilfælde lurer Bedrageren paa dig“.

26. En Bonde, som var forknyttet af Kummer og Elendighed, maatte fælde Træ i en Skov, for at opholde Livet. Da han en Dag ganske udmattet vilde gaae hjem til sin Hytte, maatte han hvile sig, og lagde sin Byrde Brænde paa Jorden hos sig. Da han nu sad der og eftertænkte over hans Alder og Elendighed, og hans forladte Tilstand, paakaldte han

med höi Röst Döden, i den Mening, at det var det eneste Middel til hurtigst at frelse ham fra al hans Kummer. Döden var ikke döv imod den Gamles Bönner. Han viste sig for ham og spurgte: hvad han önskede. Allerede angrede den forskrækkede Olding sit overilede Önske, saa at han svarede Döden: han vilde kun bede ham, at hjelpe sig Byrden igjen paa Skulderen.

27. „Æblet falder ikke langt fra Stammen"; dette gamle Ordsprog blev endmere bestyrket af en Brombærbusk.

„Naar kun Nogen vilde tage sig af mig", sagde den engang til en Gartner, „plante mig ind i Haven, vande og pleje mig, saa vilde endog Fyrster faae Lyst til mig, beundre mine Blomster og nyde mine söde Frugter". Gartneren lod sig overtales af de söde Ord, til at indplante den midt i Haven, i den bedste Jord, vandede og plejede den saa godt det var ham muligt. Men hvad skete? Brombærbusken voxede, tog til og udspredte dens hvasse Grene og Blade saaledes, at den flettede sig ind imellem alle Blomster og Orangetræer, kröb hele Haven omkring og opfyldte alt med dens Pigge, saa at man neppe kunde gaae mere. Gartneren blev endeligt vred, og sagde ved sig selv: „Jeg burde have vidst det, thi Æblet falder ikke langt fra Stammen". Han tog Öxen og udryddede Brombærbusken med alle dens Grene og lange Skud.

28. En Hund smigrede for sin Herre, der gjengjeldte dens Karesser. Disse gjensidige Kjertegn gjorde Æselet skinsyg, da det blev mishandlet og

slaget af Alle. Da det nu ikke vidste, hvilke Forholdsregler det skulde tage, for at forbedre dets Kaar, faldt det Æselet ind, at den Lykke, Hunden havde gjort, hidrörte fra dens Smigrerier imod sin Herre, og troede at torde vente en lignende Skæbne, naar det fulgte Hundens Exempel. Da det derfor nogle Dage efter saae Herren sovende i en Lænestol, satte det begge Forfödderne op paa hans Skuldre og begyndte af alle Kræfter at skryde, for at fornöje Herren ved dets harmoniske Sang. Men da Herren ikke alene ei gjættede Æselets Hensigt, men endog blev ganske forskrækket, kaldte han paa sine Folk, som dygtigt afpryglede det til Belönning for dets smukke Opförsel og de dets Herre beviste — rigtig nok noget raa — Smigrerier.

Hvad der kan være passende for den Ene er det ikke for den Anden. Deri bestaaer den store Hemmelighed: at lægge Vind paa de Ting, hvortil vi have Duelighed; thi hvor Evnerne mangle, vil man aldrig komme synderlig langt.

29. En Löveunge, der var begjerlig efter Bifald, pleiede at skye Lövernes Selskab og söge simple og uædle Dyrs; han tilbragte hele sin Tid med Æsler; han havde Forsædet i deres Forsamlinger; han efterabede deres Lader og Væsen; med et Ord, han var et Æsel i Alt, undtagen Örene. Opblæst af Forfængelighed begiver han sig til sin Faders Opholdssted, for der at udfolde sine sjeldne Talenter: han skryder; Löven gyser. Daare, sagde han til ham, denne ubehagelige Larm viser hvad Selskab du har sögt. Daarer blotte altid deres Dumhed. Hvor-

for er du saa streng? spurgte den unge Löve. Vort Senat har altid beundret mig. Hvor din Stolthed er ugrundet! svarede Faderen; viid, at Löver foragte, hvad Æsler beundre.

30. En fattig Pige, som havde en Spand Mælk paa Hovedet, gik lystigt til Torvs. Hun tænkte paa, hvad hun skulde gjöre med Pengene, som hendes Mælk vilde indbringe hende. Otte halve Potter til en Penny en halv Pot er otte Pence; den Regning er rigtig. Den Sum er meer end jeg behöver til at kjöbe en Höne. Hönen vil lægge Æg; disse Æg ville blive til Kyllinger; jeg kan let opklække dem i min lille Gaard, og jeg byder Ræven Trods, hvor listig den end er, om den kan komme dem nær. Ved at sælge mine Kyllinger faaer jeg nok til at kjöbe en ny Kjole for — röd — lad mig betænke mig — ja, Rödt klæder mig bedst. Jeg kommer ikke til at mangle Friere, men jeg afslaaer dem maaskee alle, og det endog med Haan. Henrykt over denne Sejerstanke, kunde hun ikke afholde sig fra at udtrykke med Hovedet, hvad der foregik i hendes Indbildning; da faldt Spanden ned, og al Mælken blev spildt. Farvel Kjole, Friere, Höne, Æg og Kyllinger.

31. Efterat en Örn og en Ugle længe havde været i Krig sammen, bleve de enige om en Fred; de forelöbige Artikler vare iforvejen blevet undertegnede af Gesandter. Den væsentligste Artikel var, at hiin ikke skulde æde dennes Unger. Men siig mig, sagde Uglen, kunde du kjende mine Smaa, hvis du saae dem? — Nei, sandelig kunde jeg ei; men hvis du beskriver mig dem, vil det være tilstrække-

ligt; saa sandt som jeg er en ærlig Örn, skal jeg aldrig röre dem. Mine Unger, svarede Uglen, ere fine, skjönne, velskabte, de ere alle som jeg, og de have en blid velklingende Stemme; du vil let kjende dem paa disse Kjendetegn. — Meget vel, jeg skal ikke glemme det. Det hændtes ikke længe derefter, at Örnen opdagede i Krogen af en Klippe nogle smaa Uhyrer, hæslige og suurmulende med sörgmodige og mörke Ansigter. Disse, sagde den, kunne ikke tilhöre min Ven, jeg vil derfor ingen Complimenter gjöre med dem; og den begyndte altsaa at gjöre sig et Maaltid af dem. Örnen havde ikke Uret. Uglen havde givet den en falsk Beskrivelse af sine Unger; de havde ikke det mindste Træk deraf.

32. En Ulv, den dummeste i sit Slags, traf en Hund udenfor Skoven. Han vilde til at före ham bort, da Hunden forestillede ham, at han var altfor mager. Du seer, sagde han til ham, jeg er ikke andet end Skind og Been: vent til jeg bliver federe. Min Herres eneste Datter skal givtes imorgen; og da jeg kommer til Bryllupet, som varer en Uge, kan du let dömme, at jeg ikke kan andet end blive fed. — Ulven troede ham og lod ham gaae sin Vei. Nogle Dage efter kom han for at see, om Hunden var skikket for at tages; men Trofast var i sin Herres Huus. Han sagde til Ulven igjennem et Gitter: bi lidt, min Ven, jeg kommer strax ud; Portneren i Huset og jeg skal være hos dig paa Öjeblikket. Ulven anede imidlertid Listen: O, deres Tjener, sagde han, og gav sig til at löbe af alle Kræfter.

33. Midt om Vinteren sukkede et stakkels Æsel,

som var stivnet af Kulde, efter Foraaret. Kort Tid efter kom det varme Veir, men bragte saa mange Forretninger med sig, at Æslet maatte arbeide fra Morgen til Aften. Det var slet ikke fornöjet med det Slags Liv, thi det var af Naturen dovent, (saaledes ere alle Æsler); og det begyndte at længes efter Sommerens Nærmelse: den kommer. Ak! hvor det er hedt, udbröd det, jeg er ganske mat af Heden; Eftaaret vilde anstaae mig meget bedre. Heri blev det dog skuffet, for det blev nödt til at bære til Torvs Kurve, fyldte med Pærer, Æbler, Kaal og alle Slags Levnetsmidler. Det havde ingen Hvile, det havde neppe Tid til at sove. Jeg Daare, som beklagede mig over Vinteren, sagde det; jeg frös vel; men da havde jeg heller intet andet at gjöre, end at spise og drikke; og jeg kunde ligge rolig hele Dagen igjennem paa mit Straaleje, som et Dyr af Vigtighed.

34. Under hvilken ulykkelig Stjerne blev jeg födt! sagde et Æsel, idet det beklagede sig for Jupiter. Man lader mig staae op, förend det er Dag: jeg staaer op förend Hanen; og hvorfor? for at bære Kaal til Torvs; en smuk Grund til at forstyrre mig i min Sövn! Bevæget ved dets Klage gav Jupiter det en anden Herre, og det langörede Dyr gik fra en Gartners Hænder over i en Felbereders. Det blev snart kjed af Hudernes Tyngde og slemme Lugt. Jeg fortryder, sagde det, at jeg har forladt min forrige Herre; undertiden snappede jeg et Kaalblad, som ikke kostede mig Noget: men nu faaer jeg ikke andet end Hug. Det skiftede endnu engang Herre og klev

Kulsvier-Æsel. Det klagede atter. Hvad! sagde Jupiter i Vrede, dette Dyr gjör mig mere Uleilighed end ti andre. Gaa til din förste Herre, eller vær tilfreds med den, du nu har.

35. To Fiirbeen spadserede engang i Mag paa en Muur, hvor Solen stod paa. Hvor vor Tilstand er foragtelig! sagde den ene til sin Kammerat. Vi ere til, det er vel sandt, men det er ogsaa Alt: det har den mindste Orm tilfælles med os. Vi have ingen Rang i Skabelsen. Vi krybe som usle Insecter, og vi ere ofte udsatte for at blive traadte under Födder af et Barn. Hvorfor er jeg ikke födt til Hjort ellet til et andet Dyr, som er Skovens Stolthed? Midt under disse ubillige Klager blev en Hjort, som var indhentet af Hunde, dræbt i vore to Fiirbeens Paasyn. Broder, sagde det andet til det, som havde klaget, troer du ikke, at en Hjort i en saadan Stilling gjerne vilde ombytte sin Tilstand med vores? Tro mig, lær at være tilfreds med din egen, og ikke misunde Andres. Det er bedre, at være et levende Fiirbeen, end en död Hjort!

36. En Skildpadde, kjed af altid at være indelukket i sin Skal, fattede den Beslutning at reise, for at see fremmede Lande, og gjöre sig bekjendt med Indbyggernes Skikke. Den meddelte to Ænder sin Plan, og de paatoge sig at opfylde dens Önske. Vi ville före dig gjennem Luften til Amerika, sagde de; du vil see paa din Overfart adskillige Kongeriger og Fristater, og du vil kunne lægge Mærke til de forskjellige Nationers Sæder, som beboe dem. — Hvad skal jeg da gjöre? — Du har blot

nödig at holde fast ved Midten af denne Stok med din Mund, og vi ville hver tage i sin Ende. — Af ganske Hjerte; det forekommer mig at være meget let. — Vogt dig for at slippe. — Frygter ikke, jeg skal nok vogte mig. — Hold fast paa Stokken. — Jeg holder den, lader os komme afsted — De afreise. De havde ikke flöjet meget höit, förend en Ravn, der mödte de Reisende, spurgte Ænderne, hvad de bare? — Skildpaddernes Dronning var Svaret. — Skildpaddernes Dronning? — Ja vist er jeg saa, udbröd det taabelige Dyr; den slap Stokken, faldt paa en Klippe og slog sig i Stykker.

37. „Du arme Skjelm dernede i din mörke Vraa", raabte et Egern ned til en Muldvarp, der laae i sin Hule; „det gjör mig ret ondt for dig. Tænk bare, hvor godt jeg har det. Jeg har et nydeligt Huus höit oppe i et Træ, beskygget af dets grönne Qviste, og fuldt op med kostelige Frugter. Kort sagt, jeg har det ganske fortræffeligt. Du skulde blot engang see det". — „Kan gjerne være", svarede Muldvarpen, „men just fordi jeg ikke seer det, bryder jeg mig heller ikke derom, og befinder mig, Gud være lovet, ganske godt i min mörke Vraa blandt mine Orme". — „Men kom dog bare engang ud af dit smudsige Lukaf, du sære Knurrepotte, og tag i det mindste min Lykke i Öjesyn", vedblev Egernet. Muldvarpen lod sig overtale og gik med. Nu stod den ved Foden af Træet, stirrede opad med sine svage Öine, saae Borgen, begyndte at beundre, og fik efterhaanden Lyst til Egernets Tilstand. „Nu, min Ven", begyndte den, „din Lykke opvækker min

Begjerlighed. Siig mig, hvorledes kan jeg forbedre min Stilling“? — „Ja, det veed jeg ikke“, var Svaret. — „Du veed det ikke? Kan du da slet ikke gjöre noget for mig“? — „Nei, gode Muldvarp, aldeles Intet“, svarede Egernet; „din hele Natur strider imod min Levemaade; du kan jo ikke engang klattre op i et Træ. Kort sagt, jeg kan ikke hjelpe dig, stakkels Jordbeboer“! — Bedrövet listede Muldvarpen sig bort, og ude var det nu med dens Velbefindende i dens mörke Vraa blandt dens Orme.

38. En gammel Mand stod Dag ud og Dag ind ved Bredden af en Flod, og kjendte intet andet Arbeide, ingen anden Fornöjelse, end at banke Landsbybeboernes Linned paa en stor Steen, og derpaa skylle det i Strömmen; ogsaa en gammel Trane tilbragte hele Dagen paa det samme Sted, og sögte i Mudderet efter Orme og Insecter, saa at Begge snart bleve fortrolige og sjelden saaes uden i hinandens Selskab. En Dag flöi en Falk forbi, slog ned paa en Lærke, og förte den bort med i sine Klöer. Tranen forbausedes over denne Hurtighed og gode Lykke hos en Fugl, der var saa betydelig mindre end den, og skammede sig over at den, der dog havde en saa lang Hals og saa lange Been, og en ti Gange saa stor Krop, evig og altid skulde lede efter Orme i Mudderet, og besluttede at gaae paa Jagt efter ædlere Vildt. Kort derpaa kom en Due flyvende forbi; Tranen steeg tilveirs og forfulgte den, idet den, saa godt den kunde, efterabede alle Falkens Bevægelser; men endnu förend den kunde gjöre et godt Slag, havde Duen allerede sat sig paa Bred-

den, og idet Tranen vilde slaae ned paa den, bar den sig saa dumt og klodset ad, at den i sin stærke Fart brak begge Benene.

Det Klogeste, et Menneske kan gjöre, er at forblive i sin Stand og nöjes med at bruge de Evner godt, som Himlen har skjenket ham.

39. En Skorpion fik det Indfald at gaae paa Reiser. Den var kjed af at henleve sine Dage paa een og samme Plet — sagde den — og i det höjeste at bevæge sig fra den ene Steen til den anden; forresten befandt den sig ikke vel, og trængte til en Forandring af Luft. — Den begav sig altsaa en Morgenstund paa Vandring, glædede sig meget over alle de deilige Ting, den saae, og undredes over at Folk kunde tale saa meget om „Besværlighederne ved at reise“. Omsider ankom den til Bredden af en meget bred og rivende Ström, og vidste nu slet ikke, hvorledes den skulde bære sig ad: ingensteds fandt den noget Middel til at komme over, og at vende tilbage igjen, det skammede den sig ved. En Skildpadde, der just havde lagt sine Æg i Sandet, bemærkede den Reisendes Forlegenhed, nikkede höflig med Hovedet, og tilböd ham sin Tjeneste. Skorpionen fortalte sin Historie, og bad den Anden være ham behjelpelig med at faae fat paa noget Træ til at tömre en Flydebro af. „Slige Ting“, svarede Skildpadden, „ere vidt og bredt ikke at faae her omkring. Denne Egn er en Sandörken, der strækker sig flere Mile, og hvor man ikke finder en Qvist, som en Myre kunde skjule sig under. Men veed du hvad, jeg vil hjelpe dig ud af din Forlegenhed og sætte dig over paa min

Ryg„? Skorpionen var henrykt over dette Tilbud, og kunde ikke finde Ord til at udtrykke sin Tak. Den sad snart paa Ryggen af den godmodige Skildpadde, der stödte fra Land og denne Gang, for at opfylde sit Lövte, roede hurtigere med sine Födder, end sædvanlig, saa at de, der kjendte dens satte Levemaade, undredes meget og gjorde sig allehaande Formodninger om, hvad denne Iilfærdighed havde at betyde. Den var imidlertid endnu ikke svömmet langt, da den fölte en underlig Famlen paa Ryggen. I den Tanke, at den Fremmede var sösyg, standsede den og spurgte deeltagende, hvad der fattedes ham. „Aa, ingen Ting“, svarede denne, „jeg pröver kun min Braad. Jeg kan ikke lade det være, om det saa kostede mig Livet; og ofte stikker jeg mig selv i Ryggen, naar jeg ikke kan finde andet. Men det skal du ikke bryde dig om; din Skal er saa fast, at du ikke kan faae nogen Skade“. Den veltænkende Skildpadde blev saa forfærdet over en saadan Ondskab og Lyst til at gjöre Fortræd, at den besluttede at befrie Verden fra dette Uhyre. Den dykkede under, og lod det giftige Insect omkomme i Vandet.

Heraf kan man lære, at ondskabsfulde Mennesker ere lige saa meget sig selv som Andre til Qval og gjöre sig Alle til Fjender. Slige Folk burde leve afsondrede fra alle Mennesker.

Fortællinger
for Livet.

---

1. Den forfærdede Dommer.

En rig Juveleer i Holland gjorde engang en Forretningsreise, og förte en betydelig Sum Penge og adskillige kostbare Juveler med sig. Han ledsagedes paa denne Reise af en Tjener, som længe havde været i hans Huus, og som han derfor holdt meget af. Underveis fattede Tjeneren den Beslutning, at dræbe sin Herre, og sætte sig i Besiddelse af hans Skatte, hvorved han paa engang vilde blive en rig Mand, og han fandt snart Leilighed til at udföre sit onde Forsæt. Thi da Juveleren engang steg af Hesten, trak Tjeneren en Pistol frem og sköd sin Herre ihjel paa Stedet, hvorefter han kastede Liget i en Törvegrav ikke langt fra Vejen. Han reiste nu med sit Bytte til England, og satte sig ned i en lille Stad. Her begyndte han en lille Handel, men var klog nok til ikke at lade sig mærke med, at han havde Formue; först efterhaanden udvidede han sine Forretninger, og gik bestandigt frem i Velstand. Han giftede sig ind i en anseet Familie, og da han nöd almindelig Agtelse, blev han optaget i Magistraten eller Stadsövrigheden, og omsider udvalgt af Borgerne til Dommer. Efter længere Tids Forlöb blev en Misdæder fört frem for hans Domstol. De Edsvorne havde allerede kjendt ham skyldig, og man ventede kun paa, at Dommen skulde bekræftes. Længe taug Dommeren, men pludselig skiftede han Ansigtsfarve, rystede over hele sit Legeme, og var

nær ved at falde i Afmagt. Derpaa sprang han, piint af Samvittighedsangest, op fra sit Sæde, gik udenfor Skrankerne og stillede sig ved siden af den Anklagede. „Edsvorne, raabte han, Gud er en retfærdig Dommer. Her fremstiller han for Eders Öine en större Forbryder end denne Anklagede. Jeg har nemlig selv for tredive Aar siden myrdet min Herre, min Velgjörer, som havde trukket mig op af Stövet. Min Time er kommen. Helvedangest martrer min Samvittighed. Retfærdigheden maa haandhæves; afsiger min Dödsdom“! Hele Forsamlingen blev greben af Forfærdelse. Man satte ham endelig i Fængsel; Sagen blev nöje undersögt, og der blev skrevet til Holland. Da alle indhentede Efterretninger bekræftede hans egen Anklage, blev han dömt fra Livet, og underkastede sig den fortjente Straf med oprigtig Anger og Syndsfortrydelse.

2. De to Krigere.

Da Kong Vilhelm af England i Aaret 1695 beleirede Fæstningen Namur i Belgien, hvilken den franske Konge Ludvig den Fjortende havde indtaget, opstod der Uenighed imellem en Underofficeer, som hed Rikhard, og en Soldat, som hed Valentin, som begge tjente i det engelske Regiment Hamilton. Denne Uenighed gik efterhaanden over til et bittert Had. Rikhard, som var Valentins nærmeste Foresatte, forfulgte især denne og behandlede ham med megen Haardhed og Foragt. Valentin sögte forgjæves at formilde hans Vrede og dæmpe hans Had. Da de begge en Dag rykkede ud imod Fjenden, kom

der en Kugle, som knuste Rikhards Been. Der laae han da paa Jorden i en elendig Tilstand, og maatte hvert Öjeblik vente at blive söndertraadt af Hestenes Hove. Nu forbandt Nöden ham selv med sin Modstander. „Valentin raabte han fuld af Fortvivlelse kan du före det over dit Hjerte, at lade mig ligge her og omkomme"? — Valentin, som opholdt sig i Nærheden, glemte strax al tilföjet Uret og Mishandling, og ilede til, for at hjælpe sin Medstrider. Han tog Rikhard paa sine Skuldre, medens Kuglerne peb ham om Örene, og bar ham op paa en Höi. Her gjorde han sig al mulig Umage for at pleje sin Fjende og forbinde hans Saar. Men imedens han var sysselsat hermed, blev han truffen af en fjendtlig Kugle, og sank död til Jorden. Dybt rystet ved dette Syn, glemte Rikhard sine Saar, sprang op, kastede sig over det blodige Liig og raabte: „Valentin, ædle, höimodige Valentin, du döer for mig, som behandlede dig saa grusomt! Jeg vil, jeg kan ikke overleve dig". Man kunde neppe rive ham lös fra Liget, som han holdt i sine Arme, og saaledes maatte man före ham bort, medens alle hans Kammerater, som havde kjendt hans Fjendskab imod Valentin, ledsagede ham med Taarer. Da han blev bragt hen i et Telt, maatte man med Magt forbinde hans Saar, men det var allerede for sildigt; han döde næste Dag under skrækkelige Kvaler, og blev ved at raabe paa Valentin og beklage sin Uretfærdighed og Haardhed imod ham.

3. Den fromme og sagtmodige Ægtehustru.

En ryggeslös Mand sad engang med sine Svire-

brödre i Vertshuset til langt ud paa Natten. Ved samme Leilighed kom de ogsaa til at tale om deres Koners Dyder og Lyder, og han var uudtömmelig paa Lovtaler over sin Ægtefælle. „Hun er et Mönster paa en Kvinde, sagde han blandt andet, naar hun blot vilde lade være at bede saa meget. Jeg er vis paa, at om vi nu alle, som vi sidde her, begave os hjem til mit Huus og bankede hende op af Söv-ne midt om Natten, og befalede hende at tillave os et Maaltid, saa vilde hun paa Timen staae op og med Venlighed efterkomme min Befaling“. Hans lystige Kammerater, som droge dette i Tvivl, raabte, at de turde vedde, det var ikke muligt. Veddemaalet blev indgaaet, og hele Selskabet drog larmende afsted til Huset. Manden bankede stærkt paa Dören, og da Pigen kom ud imod ham, spurgte han denne: „hvor er min Kone“? — „Hun ligger i Sengen“, svarede Pigen. „Kald paa hende, vedblev Manden, hun skal staae op og lave Aftensmad til mig og mine Venner“. Konen stod ogsaa strax op, modtog Selskabet med Venlighed og skyndte sig at faae Maden færdig. Derefter satte hun frem, hvad hun havde, og bad Gjesterne at tage til Takke; hun opvartede dem det bedste hun kunde, og gjörde ikke en suur Mine dertil, saa det var, som om hun selv kunde have indbudet dem. Fuld af Forundring vendte nu een af Gjesterne sig til Konen, og fortalte hende Anledningen til, at de vare komne paa denne usædvanlige Tid. „Vi have tabt vort Veddemaal, föjede han til; men siig os dog, hvorledes har De bragt det dertil, at De kunde være saa venlig og forekom-

mende imod os, da De dog efter Deres Grundsætninger umulig kan billige vor Tænke- og Handlemaade? — Det skal jeg sige Dem, svarede Konen. Da min Mand og jeg ægtede hinanden, levede vi begge paa Verdens Viis, i det vi blindt hen fulgte vore Lyster og gjorde det, som er ondt for Herren. Det har behaget den kjere Gud, at redde mig af denne usalige Tilstand. Men min Mand vandrer desværre endnu paa hiin fordærvelig Vei, og jeg kan ikke negte, jeg frygter for hans tilkommende Skjebne. Dersom han döer saadan som han nu er, hvor ilde vilde det da ikke gaae ham! Derfor er det min Pligt, at gjöre ham i det mindste hans nærværende Liv saa behageligt som muligt. Mere formaaer jeg ikke; at omvende ham, at forandre hans Sind og Hjerte, det staaer ikke i min Magt, det er ikke et Menneskes Værk". — Dette Svar rörte hele Selskabet og gjorde især et dybt Indtryk paa Manden. „Kjære Kone, sagde han, er du virkelig saa bekymret for min Tilstand i Evigheden? Takket være du for din kjærlige Advarsel! Ved Guds Naade vil jeg fra nu af blive et andet Menneske, paa det jeg ogsaa engang kan samles med dig og faae det evig godt i Himmelen". — Han holdt ogsaa sit Ord, og blev efterhaanden en alvorlig Kristen og en from Ægtemand.

4. Det kraftige Lægemiddel.

En rig Mand i Amsterdam levede et höist uordentligt Liv i Fraadseri og Lediggang. Om Formiddagen sad han i en Lænestol med Piben i Munden

eller laae i det aabne Vindue; om Middagen spiste han som en Tærsker, saa han pustede derved; om Eftermiddagen spiste og drak han igjen flere lækkre Sager af lutter Kjedsommelighed. Naar han gik til Sengs om Aftenen, var han saa træt, som om han havde klövet Brænde hele Dagen. Ved denne Levemaade blev han tilsidst saa tyk, at han neppe kunde röre sig af Stedet, og fölte sig meget upasselig. Han spurgte mange Læger til Raads, brugte ogsaa en heel Mengde Medicin; men forgjæves, thi han gjörde ikke hvad Lægerne ellers befalede ham, men sagde altid: „Hvorfor er jeg da en rig Mand, naar jeg ikke maa leve som jeg vil, og Doktoren ikke kan gjöre mig rask for alle mine Penge"?

Endelig hörte han tale om en Læge, som boede halvtredsindstyve Mile borte og var bekjendt for sine heldige Kure. Til denne Mand fattede han Tillid og skrev ham et Brev til, hvori han fortalte ham sin Tilstand. Doktoren mærkede strax, hvad det var der fattedes ham, nemlig ikke Medicin, men Maadehold og Bevægelse. Derfor skrev han ham et Brev tilbage omtrent af fölgende Indhold: „Det er en slem Sygdom, De har; dog skal jeg nok hjælpe Dem, naar De vil fölge mit Raad. Sagen er den, De har et fælt Dyr, en Orm, i Maven, og De maa i den Anledning nödvendig komme til mig. Men for det förste maa De hverken kjöre eller ride, men gaae, thi ellers bliver det endnu galere. For det andet maa De ikke spise mere end to Gange om Dagen lidt Grönt, om Middagen med en Smule Pölse til og om Aftenen et blödkogt Æg, og om Morgenen lidt

Kjödsuppe med Lög i. Alt hvad De spiser mere, vil De ikke have godt af. Det er mit Raad, nu kan De gjöre hvad De vil". — Da den Rige hörte dette, begav han sig strax den fölgende Morgen paa Vejen, for at opsöge Lægen. Den förste Dag gik det kun langsomt med hans Reise, og han var i meget slet Lune. Men allerede den anden og tredje Morgen blev det bedre; det forekom ham, som om Fuglene aldrig havde sunget saa smukt, og alle Folk, som mödte ham, saae saa venlige ud, og han ogsaa; og da han den fjortende Dag kom til den By, hvor Doktoren boede, og den næste Morgen stod op, var han saa rask at han sagde til sig selv: „Jeg kunde dog aldrig være bleven rask til nogen ubeleiligere Tid, end nu, da jeg skal tale med Doktoren". Han kom nu hen til denne, som tog ham i Haanden og sagde: „Fortæl mig da nu fra först til sidst, hvorledes De har det og hvad der egentlig feiler Dem"! Men den rige Mand svarede: „Hr. Doktor, jeg feiler nu Intet, og dersom De er saa sund og rask, som jeg, skal det fornöje mig". Da sagde Doktoren: „Det var godt at De fulgte mit Raad; Ormen er nu fordreven, men De har endnu Æg i Maven af den. Derfor maa De igjen gaae hjem til Fods, og saa maa De siden arbeide dygtigt og ikke spise mere, end De har Appetit til, at Æggene ikke skulle blive til Unger. Naar De gjör det, kan De endnu blive en gammel Mand", tilföjede han smilende. Men den Rige fra Amsterdam sagde: „Hr, Doktor, De er en huul Broder, og jeg forstaaer Dem nok". Og han fulgte siden bestandig hans Raad og opnaaede

en meget höi Alder, og hvert Nytaar sendte han Lægen en klækkelig Sum Penge til Foræring for hans gode Lægemiddel.

5. Napoleon og Frugthandlersken i Brienne.

Den berömte Keiser Napoleon i Frankrig tilbragte en Deel af sin Ungdom som Discipel i Krigsskolen i Brienne. Da han gjerne spiste Frugt, fik en Frugthandlerske der i Byen mangen god Skilling af ham. Havde han undertiden ingen Penge, saa gav hun Kredit; fik han Penge, saa betalte han. Men da han forlod Skolen, blev han hende endnu nogle Daler skyldig. Og da hun sidste Gang bragte ham en Tallerken fuld af Ferskener og Viindruer, sagde han: „Min gode Kone, nu maa jeg bort og kan ikke betale Eder. Men I skal ikke blive glemt“. Men Sælgekonen svarede: O, reis De kun for den Slags Skyld rolig bort, unge Herre! Gud bevare Dem sund og frisk, og gjöre Dem til en lykkelig Mand.

Siden steg Napoleon, som bekjendt, til General og blev förste Consul og endelig Keiser; men endnu havde Konen i Brienne ikke faaet sit Tilgodehavende. Dog hun havde hans Ord: „I skal ikke blive glemt“; og det var ligesaa godt som rede Penge, ja endnu bedre. Thi da Keiseren engang blev ventet til Brienne, men var allerede ankommen i al Stilhed, og tænkte paa sin Ungdoms svundne Dage: da blev han pludselig staaende paa Gaden, lagde sin Finger paa Panden, som om han huskede sig om, nævnede strax efter Sælgekonens Navn, spurgte om hendes Bopel, som var temmelig forfalden, og traadte med

en eneste Ledsager ind til hende. — „Kan jeg faae nogen Forfriskning her“? sagde Keiseren. „Ja gjerne, svarede Konen, Melonerne ere modne“, og hentede een. Medens de to fremmede Herrer spiste Frugten, spurgte den Ene: „Kjender De ogsaa Keiseren, som skal være her i Dag“? — „Han er her endnu ikke, svarede Konen, han kommer först. Hvorfor skulde jeg ellers ikke kjende ham? Han har saamænd kjöbt mangen Tallerken og mangen Kurv fuld af Frugt hos mig, medens han som et ganske ungt Menneske gik i Skole her“. — „Har han da ogsaa ordentlig betalt alt, hvad han fik“? — „Ja vist har han det“, svarede Konen. Da sagde den fremmede Herre til hende: „Kone, I farer ikke med Sandhed, eller ogsaa I maa have en svag Hukommelse. For det förste kjender I ikke Keiseren, thi det er mig. For det andet har jeg ikke betalt Eder saa ordentlig, som I siger; thi jeg er Eder endnu et par Rigsdaler skyldig“; og i det samme talte hans Ledsager op paa Bordet en Sum paa fire til fem hundrede Daler. Da Konen nu kjendte Keiseren igjen og hörte Guldpengene klinge paa Bordet, faldt hun ned for hans Födder og var næsten ude af sig selv af Glæde, Skræk og Taknemmelighed, og hendes Börn saae ogsaa paa hinanden, og vidste ikke hvad de skulde sige til alt dette. Men Keiseren befalede siden, at man skulde rive Huset ned og bygge Konen et andet og bedre paa samme Sted. „I dette Huus, sagde han, vil jeg boe, saa ofte jeg kommer til Brienne, og det skal bære mit Navn“. Tillige lo-

vede han Konen at sörge for hendes Börn, og gjorde det ogsaa.

6. Skorsteensfejerdrengen paa Slottet.

En fattig Skorsteensfejerdreng skulde engang feje Kaminen i en Prindsesses Værelse. Da han kom ned igjen, befandt han sig ganske alene i en prægtig Sal, og betragtede de mange smukke og kostbare Sager, som laae her rundt omkring. Iblandt andet var der ogsaa et Gulduhr, besat med Diamanter, som især vakte hans Opmærksomhed. Nysgjerrig tog han det i Haanden og önskede at det var hans. Jo længere han saae paa Uhret, desto mere Lyst fik han til at stikke det til sig; men inden han kunde tage nogen fast Beslutning, holdt han fölgende Samtale med sig selv.

„Tag det kun! Prindsessen er jo rig og kan let undvære dette Uhr; i al Fald kan hun snart kjöbe sig et ligesaa smukt Uhr igjen. Du derimod er en stakkels fattig Dreng, og maa hjælpe dig kummerlig igjennem Verden. Naar du solgte dette Uhr, kunde du faa mange Penge derfor og paa engang blive et lykkeligt Menneske“. — „Men saa blev du jo en Tyv, og der staaer jo udtrykkelig i din Katekismus: Du skal ikke stjæle. Og Apostelen siger, at Tyve og Rövere skulle ikke arve Guds Rige. Nei, jeg vil lade Uhret blive, hvor det er“. — „Men du vilde jo dog saa gjerne have dette Uhr, og hvorledes skal det kunne blive bekjendt, at du har taget det? Du löber strax bort med det, forföjer dig ud af Staden, og saaledes er der Ingen, som faaer det

at vide". — „Men saa veed Gud dog, at jeg er en Tyv, og den onde Samvittighed vilde vidne imod mig og ikke lade mig have Ro i al min Livstid. Vi skulle jo frygte og elske Gud, saa at vi ikke tage vor Næstes Penge eller Gods".

Saaledes talede han ved sig selv. Længe stod han der og vidste ikke hvad han skulde gjöre, om han skulde fölge sin onde Begjerlighed eller sin Katekismus. Dog overvandt han endelig den förste og sagde til sig selv: „Nei, jeg vil ikke have Uhret, thi det er Synd at tage det". Og nu lagde han det paa Bordet igjen, som det laae för, steg ind i Kaminen og gik hjem fra sit Arbeide i den Tanke, at ikke et Menneske havde seet ham i Fristelsens Time.

Men Prindsessen, hvem Uhret hörte til, havde hört alt, thi hun opholdt sig i et andet Værelse ved Siden af, og Dören, som var i mellem, havde staaet paa Klem. Havde han taget Uhret, var hun kommen ind, og saa havde hun grebet ham paa frisk Gjerning; men da han lagde det hen paa sin Plads igjen, saa forholdt hun sig ganske rolig og blev hvor hun var. Men endnu den samme Dag sendte hun Bud efter Drengen. Han fik i en Hast sine bedste Klæder paa og kom fuld af Angest op paa Slottet, hvor han kastede sig ned for Prindsessens Födder. Men denne modtog ham med Venlighed, roste hans Ærlighed og formanede ham til, fremdeles at blive ved at frygte Gud og före et retskaffent Levnet. Tilsidst spurgte hun ham, om han helst vilde blive i den Stilling, hvori han var, eller om han ikke kunde have Lyst til at lære noget andet. Da han nu

takkede og sagde, at han gjerne vilde lære noget mere, hvis det kunde skee, saa lod hun ham paa sin Bekostning undervise i alt, hvad han havde Lyst til; og da han var flittig og opförte sig godt, saa blev han med Tiden en brav og lykkelig Mand, og viste sig stedse taknemmelig baade mod Gud og Prindsessen, som havde taget sig af ham.

Christelige Betragtninger.

1.

Ps. 74. 17: Sommer og Vinter, dem dannede du, o Herre!

Ja, saaledes er det. Den Gud, som gav os Foraaret, Sommeren og Efteraaret, har nu ogsaa bragt os Vinteren, og saaledes holdt sit Ord: „saalænge Jorden staaer, skal Sommer og Vinter ikke aflade". Alt er ligesom uddödt rundt omkring os i Skabningen; vi trække os tilbage fra Naturen til vort Huus og Hjem og til den lune Stue, og Vinteren med dens Kulde indbyder os til stille og alvorlig Betragtning. Men fölge vi ogsaa denne Indbydelse? Naar vi have trukket os tilbage til vort snevre og varme Værelse, samler vort Sind sig da ogsaa mere i stille Andagt? oplöfter Sjelen sig da mere til ham, som i Livets Larm kun alt for let bliver os fremmed? og i det vi selv nyde Guds Gaver i Overflödighed, tænke vi da ogsaa paa den fattige Broder, som ingen varm Stue har og maaskee hverken Klæder eller Seng, ja som i sin Elendighed maaskee ikke engang har ham og hans Ord og den Ro og Tilfredshed,

som Herren alene kan skjenke; og gaae vi da ud i Snee og Slud, for at hjælpe, hvor vi kunne, og vende, indvortes varme og glade, tilbage til den stille Stue? — Eller naar vi nu kaste et Blik paa Mark og Skov og Eng, bliver alt dette os da, som det skal være, Billeder paa Döden og Forgængeligheden, saaledes som en Christen maa forestille sig samme? Erindrer Sneen, som bedækker Jorden, os om vort Liigklæde; Kulden af den os omgivende Luft om den kolde Grav; det nögne, bladlöse Træ om de törre Been, hvortil vort Legeme engang vil falde sammen, berövet al dets Skjönhed? Eller bemærke vi ogsaa den grönne Knop i det affaldne Blads Sted, som Frosten ei forstyrrer, og see i den Spiren til det Legeme, som skal opstaae? Og naar Solen paa en klar Vinterdag kaster sine venlige Straaler paa den uddöde Skabning, see vi da deri et Billede af den guddommelige Aands höjere Sol, den sande Kilde til alt Lys og Liv? og drager dette os da uimodstaaeligen fra det Timelige og Forkrænkelige hen til ham, den Evige og Uforanderlige? og bliver det os ret levende i Hjertets Fölelse, hvad han ogsaa sagde til os, som til alle Sine: „Jeg er Verdens Lys. Jeg lever, og I skulle ogsaa leve. Sandelig, sandelig, jeg siger Eder, dersom Nogen vil holde mit Ord, skal han ikke see Döden evindelig"? — O pröv dig! Og staaer det godt til med dig: da vil du ogsaa midt om Vinteren have Sommerglæder; ja, i det Naturen uddöer, ville Kirkens Fester med rig Velsignelse opgaae for dig i al deres Fylde og Herlighed.

2.

Ps. 118, 1: Takker Herren, thi han er god, og hans Miskundhed varer evindelig.

Det indsees let, at der er en nöje Sammenhæng imellem Naturens Rige og Naadens Rige. Det Herligste i Naadens Rige, Christi Opstaaelse, staaer derfor i nær Forbindelse med det Herligste i Naturen, Foraaret. Ogsaa Skabningen feirer nu sin Opstandelsestid; Herren har udsendt sin Aand, og Jordens Skikkelse er bleven fornyet. Hvor fuld er Skoven af Sang og Klang! Hvor fuld er Luften af Duft og Vellugt! Hvor fuld er hele Udsigten af Lys og Glands! Det er en forhöjet Tilværelse! Alle Farver ere friskere, alle Vinde mildere, alle Dufte finere, alle Skabninger muntrere, og alle Naturens Kræfter i mere levende Bevægelse. Den har aabnet sine Blad- og Blomsterhaller, og nyt, muntert Liv strömmer i den opvaagnede Naturs Aarer. Det er den herligste Tid af Aaret. Enhver Spadseregang er nu en from Valfart. Naadebilleder staae ved alle Veje. Fra saa mangt et Alter dufter Rögelse til Skaberens Priis. Ham lover og ærer hele Naturen, smykket med Blomsterkrandse og grönne Grene. Thi det er ham, som har udbredt det herlige, grönne Tæppe, og gjennemvirket det med Blomsternes mangfoldige Farver. Det er ham, som lader allehaande Græs og Sæd stedse friskere fremvoxe af Jorden, for at hiint kan tjene Dyrene, dette Menneskene til Næring. Det er ham, som i Vinterens Löb har bevaret den i Jorden nedlagte Sæd fra Frost og Forraadnelse og har nu fremkaldt den,

saa at vort Öje ikke kan see sig mæt paa Naturens prægtige Festklædning paa vore Marker. Det er h a m, som har henströet over vore Træer den skinnende hvide Snee af de tusinde Gange tusinde Blomster, som give os Haab om en rig og herlig Höst. Ja, enhver Blomst aander Glæde og priser Naturens Skaber, som frembringer Duggen, hvilken den drikker, at den ikke for snart skal afblomstre, og som giver den Frö, naar den endelig falmer og visner. O, hvo vilde ei folde Hænderne og sige: „Takker Herren, thi han er god, og hans Miskundhed varer evindelig“? Hvo vilde lade sig beskæmme af Sangeren i Luften, og uden Tak modtage det kjære daglige Bröd? Det tilbagevendende Foraar gjentager paa ny Forsikkringen om G u d s e v i g e N a a d e: Herre, hvor store og hvo mange ere dine Gjerninger! Du har ordnet dem alle saa viseligen, og Jorden er fuld af din Miskundhed!

3.

Job. 12. 8: T a l t i l J o r d e n ; d e n s k a l l æ r e d i g d e t.

I Sandhed, Naturen er ogsaa en Guds Aabenbaring, og en af de herligste. Er det end sandt, hvad man har sagt, at det er förste det velsignede Guds Ord i Bibelen, der tænder d e t Lys for os, der gjör Naturen klar; sandt, at de tre Guds Aabenbaringer, den i Naturen, den i det gamle og den i det nye Testamente, udgjöre een Bog i tree Dele, hvilken man maa begynde at læse b a g f r a, for ret at forstaae den; sandt, at kun en troende Christen kan betragte Jorden, som et helligt Land, fordi han veed,

at Guds Sön har vandret paa den, og den har drukket hans Blod: saa er den ham dog ogsaa overhovedet et Guds Billede. Hvorsomhelst vi end see hen i Naturen opdage vi belærende Billeder, hvorsomhelst vi end lytte, höre vi Röster, som prædike for os. Den er som et Tempel, der indbyder os til Gudstjeneste. Det Störste saa vel som det Mindste forkynder Skaberens Priis; og Alting lyder i den reneste Harmonie. — Gartneren har podet en lille Qvist i et Træ. Hvor venligt staaer det ikke for vore Öine! Hvilket sundt Skuud, hvilken frodig Væxt! Det vil maaskee skyde svagere fra Aar til Aar, imidlertid nærmer Aaret sig dog, da det förste Gang skal bære Frugt. Ak, den förste Kjærlighed er Troeslivets Foraarsmorgen! — See hist den grönne Sæd, som bedække Marken, her de yndige Træer, som staae i Blomster! Saa smilende for Öjet, saa styrkende og vederqvægende for Sandserne. Men Foraaret forgaaer. Lumre Dage med Torden og Lynild ville indfinde sig. Og Sæd og Blomster, saa yndige og smilende de end ere for Öjet, saa balsamduftende for Lugten, hvad kunde de dog i Grunden nytte, naar de ikke modnedes til fulde Ax, til nærende Frugt? — Og kunde de modnes uden Dug og Regn, uden afvexlende Hede og Kölighed, Solskin og Taage? Kan Kjærligheden af Troen, kan Troen i Kjærligheden blive prövet og udviklet uden Taalmodighed? kan Taalmodigheden modnes uden Erfaring? Erfaringen uden Trængsel? — Vi see det farvede Blomsterbed. Tusinde större og mindre Blomster, alle meer eller mindre forskjellige; denne

synes at være af en höjere og fornemmere Slægt, hiin af ringere og lavere Herkomst; enhver dog tilfreds med sin Stand og glad ved sin Tilværelse, saa at den ene ikke misunder eller fortrænger den anden. Enhver synes at föle, at een Sol opliver dem alle, at eet Moderbryst nærer dem alle. Viste Naturens Herre os ikke hen til Markens Blomster, for at vi skulle lære af dem? — O, vel er det sandt, hvad Job siger: „Tal med Jorden; den skal lære dig det"; tal med dens Væxter, tal med dem om Foraaret, og du skal befinde, at Naturen er ogsaa et Tempel, i hvilket der rundt omkring hænge hellige Malerier, hvilke den Indviede let kjender og udlægger.

4.

Micha. 7, 8: Om jeg end sidder i Mörket, saa er Herren dog mit Lys.

Himmelen er bleven overtrukken, Stormen suser igjennem Grenene paa de allerede halvt nögne eller aflövede Træer, tungt hænge de sorte Skyer ned over Jorden. Med Sommerlysten er det forbi, og Himmelens mörke Skikkelse stemmer Sindet til dybere Alvor, Mangen til sörgmodige Fölelser, allerhelst naar han i Forvejen har en tung Byrde at bære paa. Dog paa eengang fordeler det tætte Taageslör sig, Skyerne synke ned og adspredes paa det klare, gjennemsigtige Blaa, og Solen bryder frem med sine milde, venlige Straaler, og endnu engang skuer Jorden vederqvæget og smilende op til den, ligesom for at takke for det korte, lyse Mellemrum, indtil Stormene komme igjen, og före ny Regn og Kulde over

den. — See her dit Billede, o Sjæl, naar Guds venlige Naadesol skjuler sig for dig i Anfegtelsens mörke Nat, naar du stundom finder dig forladt af Naaden og kun skuer Sorg og Kummer vidt omkring dig! Lad det ikke forundre dig; vi bære jo vort Liggendefæ i skröbelige Kar, vort jordiske Liv ligner en Efteraarstid, og i dette Forgængelighedens Land kan den guddommelige Kjærligheds Fylde endnu ikke heel og udeelt aabenbare sig for den dödelige Skabning. Men lad det heller ikke bekymre dig for meget. Skjult er ikke fjernt. Om du end ikke seer Solen, saa er den der dog; saaledes er Gud heller ikke vegen fra dit Hjerte, endskjöndt du ikke kan fornemme hans Nærhed. Siig med Micha: „Om jeg end sidder i Mörket, saa er dog Herren mit Lys: han vil före mig ud til Lyset, og jeg skal skue hans Miskundhed". Her gaaer det nu engang saaledes: I Dag er det lyst, i Morgen mörkt; i Dag er du rig, i Morgen fattig; i Dag tröstet, i Morgen forladt; i Dag nedtrykt, i Morgen oplivet; i Dag i Afgrunden, i Morgen i Himmelen. Hvad der ikke skeer i Dag, kan skee i Morgen. Du skal kun rolig oppebie Tiden. Der er ogsaa en Dag i Morgen. Naar du længe har fölt dig forladt og fattig i Aanden, saa kommer der visselig snart et Öjeblik, da du atter i rigt Maal erfarer din Frelsers Naade, og det skeer dig som han har lovet: „Jeg kommer til Eder". — Endnu eet. Naar en saadan Tröstens Time kommer, saa brug den, for at berede dig til den næste Angestens Time; optag Naaden i dit Inderste, kom den stadigt ihu, for at du siden kan have et Forraad af Tröst og Tro,

naar Himmelen atter lukker sig for dig. Thi Gud afvexler med Sorg og Glæde, for at befæste dit Kald og din Udvælgelse; men du skal ikke afvexle mellem Mod og Modlöshed, du skal hellere blive stærk i Troen.

Allegorier.

1. Mennesket.

En Mand gik til Söes, for at gjöre sin Lykke ved Handelen. Neppe havde han reist nogle Mile, för der opstod en skrækkelig Storm. Havet brusede, Bölgerne stege himmelhöit og et ulykkeligt Stöd imod en Klippe, gjorde at Skibet skiltes ad og blev et Bytte for Afgrunden med Alt hvad der var ombord. Kun Alcest, saaledes heed den Reisende, var alene saa lykkelig at redde sig paa et svagt Bret, hvorved han svömmede til en ubekjendt Öe. Her laae den stakkels Kjöbmand, berövet hele sin Ejendom og halv död af Frygt og Angest. Efterat have overstaaet den förste Skræk, besluttede han at gaae dybere ind paa Öen, for at erfare om den var beboet af Mennesker, eller blot af Dyr. Fuld af sörgmodige Tanker fortsatte han sin Gang, uden at vide hvorhen, indtil han saae en banet Vei, og haabende at möde Skabninger af sin Art, gik han modig fremad paa den betraadte Vei. Snart derefter kom han til en stor Stad; men hvor forundredes han ikke, da Indvaanerne löbe ham imöde med Glædesraab. De omringede ham, modtoge ham med Ærefrygt,

og Herolderne raabte: „Indvaanere paa Öen, seer her Eders Konge“! — Man förte den stakkels Reisende ind i Staden med den störste Pragt, bragte ham til det kongelige Palais, iklædte ham Purpurkaaben og paasatte ham Kronen. Rigets Store faldt paa Knæ for ham og tilsvore ham Troskab; tillige overleverede de ham Rigets Skatte, der vare meget store. — Alcest var saa forundret over det, der hændtes ham, at han i lang Tid troede, det var en Dröm. De förste Uger tilbragtes med Lystigheder og Glædesfeste, ved hvilke desuden den unge Konge ikke kunde komme til sig selv igjen. Da han endeligt ved Erfaring overbevistes, at hans Lykke ikke var nogen Dröm, opstege forskjellige Tanker i hans Hoved. „Hvad mon dog dette er for en Öe? Hvad skal vel det betyde, som foregaaer med mig? og hvad skal Enden blive“? tænkte han. — Disse Tanker gjorde Alcest urolig. Han spurgte sine Ministre, sine Hoffolk, kort alle dem, der vare omkring ham, om Aarsagen til hans Ophöjelse. Men han fandt kun Smigrere, og Ingen vilde sige ham Sandheden. Deres Majestæt, heed det stedse, „er uindskrænket Monark paa denne Öe. Nyd Deres Lykke uden Bekymring. Utallige Skarer ere beredte til at vove Liv og Blod paa det förste Vink for Deres Majestæt“. — Alcestes Sind blev ikke roligere ved disse og tusinde andre Smigerier. Hans hemmelige Kummer tiltog derimod fra den ene Dag til den anden. Nogen Tid derefter traf han tilfældigviis en ærværdig gammel Olding, hvis oprigtige Udvortes strax henrykkede ham. „Gode Fader“! sagde han til ham,

Hvo har gjort mig til Eders Konge? hvorfor er jeg bleven det, og hvad vil der tilsidst blive af mig"? — „Herre"! svarede Oldingen, „denne Öe beboes af Væsener, der have bedet Gud, hvert Aar at sende dem et Menneske, som kan regjere dem. — Den Almægtige har hört deres Bön; hvert Aar paa en bestemt Dag kommer et Menneske hertil ved et Skibbrud, og Folket er saa vis derpaa, at det löber ham imöde med Fryderaab, sætter ham paa Tronen og erkjender ham for deres Konge." — „Hvad bliver der da af den gamle Konge"? spurgte Alcest ganske sörgmodig. — „Saasnart hans Aar er forlöben" — svarede Oldingen — „stödes han fra Tronen, beröves al sin Pragt og iföres slette Pjalter. Uovertalelige Soldater slæbe ham til Havbreden, kaste ham i et lidet Fartöi, og sende ham til en tör öde Öe, hvor den hidtilværende Monark hverken finder Venner eller Undersaatter, men förer et elendigt og kummerfuldt Liv. Dette, store Konge! er en uforanderlig Lov, som hverken Mennesker eller Aander kunne omstöde". Alcest blev meget bedrövet over denne Efterretning. „Har da alle mine Formænd vidst denne deres Skæbne forud"? spurgte han. — „De have alle kjendt den" svarede Oldingen, „men de vare blendede af Tronens Glands og havde ikke Hjerter til at tænke paa den sörgelige Fremtid. Den korte Glæde, de nöd her, forjagede hos dem enhver Tanke om en varig Lykke, og deres Regjeringsaar forlöb, uden at de mærkede det. Endeligt bröd den skrækkelige Dag frem, og de havde intet gjort for at forsöde dem en saa sörgelig og uundgaaelig Skæbne".

Man kan let forestille sig, at Alcestes Kummer end mere forögedes ved denne Tale. Med Skræk tænkte han paa, at hans Regjeringsaar næsten halvt var forlöben, og han fattede den Beslutning at anvende den endnu tilbageværende Tid desto nyttigere. „Retskafne Olding“, sagde han til den Gamle, „Du har forkyndt mig en forestaaende Ulykke; hvilken Anden end Du vilde kunne vise mig Midlerne til at undgaae den, eller dog idet mindste saa meget som muligt at formindske den“? — „Erindre Dem, Deres Majestæt! svarede Oldingen, „at De er kommen nögen og blottet for Alt her til Öen. Saaledes maa De ogsaa forlade den, og kan aldrig komme tilbage hertil. Der er ikkun et Middel til at undgaae den Elendighed, der truer Dem, og det bestaaer deri: at De maa med Klogskab benytte Deres Regjeringstid. De maae sende Bygmestere og Kunstnere til den öde Öe, hvorhen De i sin Tid vil blive bragt. De maa anlægge Paladser, Forraadshuse og Lysthaver, og lade Dem forsynes med Alt, hvad der hörer til Nödvendigheder og Fornöjelser. Men De maa ile, Tiden löber hastigt bort og et forsvundet og unyttet Öjeblik kommer aldrig tilbage. Fremfor Alt erindre Dem, at De har intet, De kan medbringe til Deres fremtidige Opholdssted, uden hvad De, i den Tid, som De endnu har tilbage, lader föres derhen“. — Kongen blev igjen opmuntret ved dette Raad. Han tænkte nu ikke mere paa sin nærværende Lykke; derimod vare alle hans Tanker henvendte til den öde Öe. Han sendte Kunstnere og Arbeidsfolk derhen, som i kort Tid gjorde den til et behageligt Opholdssted. Han lod ogsaa

Levnetsmidler og alle Slags Nödtörftigheder bringes derhen, og endeligen ligesaamange Indvaanere, som der behövedes for at gjöre den frugtbar. — Under disse Beskjæftigelser nærmedes det Öjeblik, da Alcest maatte forlade sit Rige. Dette Öjeblik, der for hans Forgængere havde været saa skækkeligt, havde for ham intet rædsomt; tvertimod længtes han efter det Tidspunct, da han skulde tage sit ny Rige i Besiddelse. Endeligt kom den bestemte Dag. Han blev stödt fra Tronen, berövet alle sine kongelige Klædninger, bedækket med nogle Pjalter og paa et elendigt Skib fört til hans Bestemmelsesstæd. Alcest landede lykkeligt og tog med Glæde Besiddelse af sin ny Öe, der nu ei længer var nogen Örk, og levede lykkeligere af de Forraad, han havde bragt dertil, end nogensinde forhen.

Ethvert Menneske er en Alcest. Skibbruddet er det Öjeblik, han födes; Öen hvorpaa han lander, er Verden. Den ærværdige Olding, som underretter ham om den Skæbne, der venter ham, og lærer ham Midlerne til at formilde den, er Religionen. Det Aar, hvori han skal regjere, er det menneskelige Livs Varighed. Den öde Öe, hvortil han bringes, er den anden Verden. Kunstnerne, Arbeidsfolkene, Forraadene, som han sender derhen, ere de dydige Handlinger, som han udöver i denne Verden og som fölge ham i Hiin. Kongerne, hans Forgængere, som kun lidet bekymrede sig om den öde Öe, ere de fleste Mennesker, som ganske hengive sig til denne Verdens Glæder, og derfor frem-

komme for Guds Trone med tomme Hænder, det er, uden dydige Handlinger.

2. Det kloge Valg,

Da Herkules gik over fra den barnlige Alder til Ynglings Aarene, begyndte han alvorligt at overlægge med sig selv, at han i Henseende til sit Fremtids Liv kun havde Valget af tvende Veje, nemlig, Lastens Landevei, eller Dydens Gangsti. Fuld af disse vigtige Tanker begav han sig til et ensomt Sted; neppe havde han sat sig ned og begyndt at overlægge, hvilken af disse Veje han skulde give Fortrinet, för end han pludseligt bemærkede tvende voxne, unge Jomfruer. Den Ene var ifört en hvid Klædning og röbede i sit Udvortes noget Anstændigt og naturligt Frit. Hendes Legeme fortryllede ved en ukunstlet Pynt, hendes Öine ved et beskedent Blik, og af hele hendes Opförsel fremlyste en utvungen Sædelighed. Den Anden syntes at være opdraget til en forkælende Vellyst. Hendes Dragt var yppig; hendes Öine löbe rundt omkring, og man saae dem ikke en enste Gang heftet paa en alvorlig Gjenstand. Hun havde altid noget at rette paa sine Klæder. Snart betragtede hun sig selv, snart saae hun sig om, for at erfare om man bemærkede hende, og derpaa vendte hun sig igjen til sin egen Skygge. Begge nærmede sig Herkules. Men istedet for, som den Förste at fortsætte sin Gang med langsomme, eensformige Skridt, sögte den Sidste at forekomme Hiin ved hurtigt at löbe hen til det unge Menneske, som hun tiltalede saaledes:

„Jeg seer, min kjære Herkules! at Du endnu ikke er ret enig med Dig selv om hvilken Vei Du skal vælge. Men naar Du lover at elske mig, saa vil jeg före Dig paa en fortryllende og bekvem Vei. Alt hvad der kan kaldes Fornöjelse, skal Du nyde i höjeste Grad. Dine Öine, Din Lugt og Dine Fölelser skulle indhöste alle mulige Glæder; ingen Sorg af noget Slags skal forurolige Dig, og Din eneste Beskjæftigelse skal være at udfinde behagelige Spiser og Drikke". Hun lovede endnu meget mere af samme Slags, indtil endeligen Herkules afbröd hendes Tale med fölgende Spörgsmaal: „Jomfru, hvad hedder Du"? Hun svarede strax: „Mine Venner kalde mig Lyksalighed; men de, som hade mig, kalde mig Lasten". — Saa langt vare de komne i deres Samtale, da den anden Jomfru kom til, og talede saaledes til Herkules: „Ogsaa jeg kommer til Dig, min kjære Herkules! fordi jeg kjender Dine Forældre, Dit Sindelag og Din Tilböjelighed til roesværdige Handlinger. Jeg har forud et mere end almindeligt Haab om Dig, og vælger Du mine Veje og Grundsætninger, saa vil Du ikke alene udöve mange ædle Handlinger, men endog befæste min Roes hos alle redeligt Tænkende ved Dit fortræffelige Exempel. — Jeg vil imidlertid ikke bedrage Dig og begynde min Underviisning med at love Dig Fornöjelser og gode Dage. Jeg vil endog strax före Dig ind i Tingens Væsen og Natur, saaledes som det af Forsynet er anordnet. Alt hvad der er ædelt og stort, maa ifölge den Almægtiges Bestemmelse opnaaes af Mennesket ved utrættelig Flid og

Arbeide. Önsker Du at Gud skal være Dig naadig, maa Du ære ham; vil Du være elsket af Dine Venner, saa maa Du vinde dem ved Velvillighed; tragter Du efter en stor Stads Agtelse, maa Du bidrage til dens Velgaaende. Skal hele Grækenland beundre Dine Dyder, saa maa Du være Landets Velgjörer. Vil Du at Ageren skal bære Frugter, maa Du dyrke den. Önsker Du at blive stor i Krigen, at redde Dine Venner fra Slaveri og fængsle Dine Fjender med Lænker og Baand, maa Du lade Dig undervise af erfarne Folk i de krigerske Kunster; og skal Dit Legeme blive stærkt, maa Du öve det med meget og möisommeligt Arbeide". — Her faldt Lasten hende i Talen og sagde: „Mærker Du vel, Herkules! hvilken langsom og besværlig Vei dette Fruentimmer viser Dig til Fornöjelsen, da jeg derimod lover, i kort Tid og uden Omveje, at gjöre Dig lykkelig"? Herpaa svarede Dyden: „Ulyksalige, hvilke Goder kan Du opvise, der ejendommeligt tilhöre Dig? er Du vel istand til — tilstaae det selv — en eneste sand Fornöjelse, da Du aldrig oppebier Tiden til Lysterne indfinde sig? Du spiser för Du hungrer, og drikker för Du törster, og just derfor behöver Du Kokke for at opvække Dine vellystige Tilböjeligheder ved tusinde udsögte Spiser. Du sover ikke alene for at hvile efter Arbeidet, som meget mere, fordi Du har intet at bestille. Saaledes misleder Du Dine Venner. Nætterne tilbringer Du i Vellyster, Dagene ved Sövn, og omendskjöndt Du aldrig vil döe, have dog Guderne forkastet Dig, og alle retskafne Mennesker stemplet Dit Navn med Afsky. —

Aldrig har Du hört Dig roses; aldrig har Du seet et eneste nyttigt Arbeide fra Dine Hænder, hvilket dog skaffer vore Öine det behageligste Skue. Skulde man vel og kunne tro, hvad Du siger? og skulde man vel yde Dig Bistand, naar Du behöver den? — Skulde vel Nogen, der endnu have deres Sandsers Brug, önske at regnes til Dine Venner, da Du ödelægger deres Legeme i deres Ungdom, og i Alderdommen overlader dem til Fortvivlelsen“? — Hun bebreidede sin uforskammede Modstanderske endnu meget Mere og sluttede endeligt med fölgende Skildring af sin egen Person: „Jeg opholder mig hos retskafne Folk, og uden min Bistand kan intet roesværdigt Værk lykkes. Just derfor agtes jeg af ethvert redeligt Menneske. Hos Kunstnere træder jeg istedet for en attraaet Hjelperinde. For Husfædrene bevarer jeg deres Huse. Tro Tjenestetyende tager jeg under min særdeles Beskyttesle. Jeg befordrer Fredens Værker og er i Krig en tro Bundsforvant; men især tager jeg fortrinlig Deel i alle Venskaber. For mine Venner smager Maden altid godt, fordi de ikke sidde sig tilbords för Sulten indbyder dem, og de föle ligeledes Sövnens Behageligheder med mere Vellyst end Lediggængeren. De erindre sig med Glæde deres Fortids Levnet og Gjerninger, og just dette giver dem den fornödne Munterhed til deres nærværende Forretninger. Ved mig blive de Gudernes Venner, Menneskenes Yndlinger og deres Fædrenelands Ærestempler, og naar de endeligt have tilbagelagt deres Livs Löbebane, vil deres Roes ikke begraves med dem; men det Minde de have stiftet

sig iblandt Menneskene, vil forevige dem. „Vil Du herefter, min Herkules“, tilföjede hun, „være deelagtig i denne Lyksalighed, saa lad Dig det ikke fortryde, at Du standhaftig og mandig maa bringe mine Læreregler i Udövelse endog i Dit Ansigts Sved“. — Da hun havde sagt dette, forsvandt hun, og Lasten, som havde paatrængt sit Selskab, blev ligeledes usynlig. Da Herkules havde fattet sig efter sin Forundring over dette Syn, var han ikke mere tvivlraadig, hvilken Vei han skulde vælge. Han valgte nemlig **Dydens Vei**, og blev derved en saa berömt Mand, at hans Minde den Dag i Dag endnu ei er udslettet.

3. Af Skade bliver man klog.

I en tom Nöddeskal, som en Muus havde gnavet et Hul i, levede engang to **Guldbiller**, Moder og Sön. En lang Tid havde de været fornöjede med dette mörke Opholdssted og boet fredelig sammen, men tilsidst blev det dog Sönnen for snevert i den lille Bolig. „Moder“, sagde han en Dag til den Gamle, „giv mig en Reiseklædning; jeg vil vandre ud i Verden og selv opsöge mig et Huus; det behager mig ikke mere her“. — „Betænk vel hvad du gjör, min Sön“, sagde den gamle Bille, „og foragt ikke det, som du allerede har. Rigtignok er vor Bolig noget ubeqvem og snever, det vil jeg gjerne tilstaae; men naar vi indrette os ordentlig, er der dog Plads nok til os Begge. Dens Beliggenhed her i den tætte Hække og under det fugtige Löv er heller ikke skjön, og Solen, jeg vil ikke engang tale

om Maanen, maa skinne ret klart, naar den skal titte ind ad Dören til os. Men boe vi ikke i Fred og Sikkerhed? Regnen trænger ikke ned igjennem Taget, og Stormen bruser hen over os. Rigtignok have vi en maadelig Udsigt; men hvorledes vilde det gaae os, dersom vort Huus laae derude i det Frie paa Vejen? Hvor let kunde det da ikke blive beskadiget? Betænk derfor, hvad du gjör. Uden Tvivl vil du finde meget smukkere Boliger, end vor; men tro ikke, at Alt, hvad der er skjönt og behageligt, ogsaa har Varighed og skjenker Sikkerhed og Beskyttelse. Jeg frygter for, at du engang vil blive klog af Skade". — „Det skulde jeg dog ikke mene", svarede den unge Bille, „Verden er stor, og jeg tiltroer mig saa megen Indsigt, at jeg nok kan skjelne imellem hvad der er passende for mig eller ikke. Jeg haaber tvertimod at overbevise Eder selv om min gode Smag, og udfrie Eder af dette mörke Fængsel". — „Jeg önsker dig al mulig Lykke, min Sön", sagde den gamle Bille, „og siden du paa ingen Maade vil opgive dit Forehavende, saa kan jeg ikke Andet, end lade dig reise". Derpaa iförte Moderen ham en ny broget Klædning, der straalede af Guld, og efterat hun engang havde kysset sin kjære Sön og taget Afsked med ham, flöi han afsted. — Ikke langt fra Hjemmet rislede en klar Kilde frem af en Klippe; her satte den unge Guldbille sig paa en Green, som ragede ud over Vandet, saae ned deri, og betragtede med Velbehag sin smukke lille Person og sine Vingers gyldne Glands i det speilklare

Vand. Den fölte for förste Gang den opvaagnende Forfængelighed, og begyndte at fatte meget höje Tanker om sig selv". „Jeg vil opsöge mig et Huus, — sagde jeg til min Moder; ja det vil jeg, men det skal være et Huus, som er mig værdigt, ikke saadan en tosset Nöddeskal, som intet Menneske seer til, naar den ligger dernede i det fugtige Löv, — det maa være smukt bygget, ligge höit, omduftet af Vellugt, og være bygget for Evigheden". Med det faste Forsæt ikke at unde sig Hvile, förend den havde fundet et Huus, som var den værdigt, flöi den videre, og kom snart til en stor, skjön Have, hvori de deiligste Blomster af alle Farver og Skikkelser stode i fuldt Flor. „Her vil jeg opsöge mig et Huus", sagde den, „saa skjönt som ingen Guldbille endnu har beboet det". Den flöi nu omkring til alle Blomsterne, satte sig paa deres Blade og saae sig om, men ingen forekom den smuk nok. Da opdagede den, at der i et Glashuus endnu var en anden Have med selsomme, udenlandske Væxter, Træer og herlige Blomster. Den kröb derfor ind under Vinduet, saae sig om, og forundrede sig over de sjeldne Planters Pragt og Skjönhed. Men iblandt alle Blomsterne var der dog een, som især behagede den. Den sad paa en besynderlig Plante, der kun havde lidet Behageligt ved sig og saae ud næsten som en med Haar bevoxet Stok, der var fastgjort ved en lille Pæl. Men heelt oppe i Toppen sad Blomsten, der i Skjönhéd overgik Alt, hvad Guldbillen nogensinde havde seet. Dens Bæger, som bestod af hundrede grönne, spidse Smaablade, indesluttede rundt om et

huult Huus, hvori en lang Dusk hvide Stövtraade strakte sig frem og udbredte en kostelig Vellugt. Den stod allene paa det överste Trin af en Stillads; og alle andre Blomster stode under den og syntes at være dens Terner. „Det maa være Blomsternes Dronning“, sagde Billen, den vil jeg vælge mig til Bolig“, og med disse Ord flöi den op paa den skjönne Blomst, og gik paa Stövtraadene, som paa en Bro, ind i den. Det var en herlig Bopæl, stor og skjönt hvælvet og duftende af den fineste, yndigste Vellugt. Billen kunde ikke noksom beundre dens Pragt og prise sig lykkelig ved at besidde en saa herlig Vaaning. Den bredte sine Vinger ud, vuggede sig paa de fine, spidse Blade, og sagde inderlig glad ved sig selv: „Ak, hvor jeg beklager dig, min Moder, som maa leve i et saa usselt Huus! Var hun dog bare her, hvor hun da vilde forundre sig. Hvilken stor og rummelig Bolig! hvor deilig den er hvælvet! Her kan ingen Regn skade mig, ingen Stormvind beröre mig“. Saaledes vedblev den at prise sin Lykke og at udkaste herlige Planer for Fremtiden. Endelig blev det mörkt, og den sov ind saa södt, som den endnu aldrig i sit hele Liv havde slumret. — Den drömte om alle de Herligheder, en Guldbille kan drömme om, og vaagnede ikke, förend Solen skinnede gjennem Vinduet, og de surrende Fluer vækkede den af dens söde Sövn. Den saae rundt omkring sig, men Alt var ganske anderledes, end det havde været. De fine Blade vare visnede og hang slappe ned, de skjönne, lange Stövtraade vare sammenskrumpede, og den kostelige Duft var

næsten forsvunden. Den kunde ikke begribe, hvorledes dette var gaaet til, og gned sine Öine; men den herlige Kongeblomst var visnet, dens Blade sank mere og mere sammen, og Billen maatte frygte for omsider at blive ganske indespærret. Den smuttede derfor ud, og saae sig bedrövet om; da kom Gartneren, skar den visnede Blomst af, og kastede den paa Gulvet imellem andre Blade, som laae adspredte rundt omkring. Derpaa tog han Planten, som Kongeblomsten var voxet paa, og satte den i en Krog paa et Bredt, hvor den stod iblandt de andre Væxter, uden at tildrage sig den ringeste Opmærksomhed. — „Min Moder havde Ret", sagde Guldbillen til sig selv", skjön var den, denne Bolig, men Herligheden var dog altfor kort. Jeg kan imidlertid nok vide, hvori det ligger. Det er lutter udenlandske Væxter, som blive opelskede i dette Huus, og som derfor ikke have nogen Kraft og Varighed. Nei, ude i det Frie, hvor Planterne blomstre uden Pleje, — der vil jeg opsöge mig et Huus". — Med disse Ord flöi den ud i gjennem et aabent Vindue og ilede over Haven op paa et höit Bjerg; her stod en vild Rosenbusk, og en hvid Rose udfoldede netop sine Blade i Solens varme Straaler, og udaandede sin naturlige Vellugt. „Rosen er Blomsternes Dronning, har jeg ofte hört sige; den skal være min Bolig". Med disse Ord flöi den uden Omstændigheder ind i den, og satte sig i dens Midte. Jo höjere Solen steeg paa Himlen, desto mere böjede Bladene sig tilbage, men kom der en mörk Sky paa Himlen, eller strög en barsk Vind hen over Heden,

saa syntes den at trække sine Blade sammen igjen og at danne et beskyttende Tag over sin Beboer.

„Det er en herlig Vaaning," sagde Guldbillen", den er rigtignok ikke saa stor som den forrige, ikke saa fiin, ikke fuldt saa vellugtende; men hvor skjönt veed den ikke at rette sig efter Veiret, hvor opmærksom er den ikke for sin Gjest. Jeg er overbeviist om, at den iaften vil lukke sig og imorgen tidlig, naar Solen kommer, atter aabne Husets Dör." Den havde spaaet ganske rigtig; da det blev Aften, böjede Bladene sig sammen og Blomsten lukkede sig tilsidst aldeles. Billen lagde sig sjeleglad til Hvile, og da den vaagnede om Morgenen, og Solen steeg frem paa Himlen, lukkede Rosen lidt efter lidt atter sine Blade op, og Billen flöi ud og surrede sin Morgensang saa muntert, som den endnu aldrig havde sunget den.

Endnu för end det blev Aften, kom den hjem. „Jeg vil ikke lade Rosen vente," tænkte den, „hvis den vil lukke sin Dör i borgerlig Tid." Den havde ikke været længe hjemme, saa gik Solen ned, og Rosen lukkede sine Blade, ligesom forrige Aften, og da Guldbillen stod i den Formening, at dett skete af Omhu for den, sov den ind saa fornöjet og selvtilfreds, at den ikke vilde have byttet med nogen Bille i den hele vide Verden. — Saaledes gik det et Par Dage, og Guldbillen begyndte atter at beklage sin Moders kortsynede Forsigtighed. „Jeg begriber ikke hvorledes hun saa egensindig kan hænge ved sin usle Bolig i den snevre Nöddeskal. Kan man da boe skjönnere end jeg? Nu vil jeg blive her et Par

Dage endnu og more mig, og saa flyver jeg hjem og henter min Moder; hun vil nok blive tilfreds med min Smag og dele min Lykke med mig.“ Som sagt saa gjort; endnu et Par Dage flöi den omkring i Solskinnet, spiste og drak, og sov om Natten i sin sikkre Bolig. Men dén tredje Nat reiste der sig en stærk Blæst, der brusede med stormende Heftighed igjennem Rosenbusken. I Begyndelsen fornöjede Billen sig over, at den blev saa deilig vugget i Sövn; men da Stormen tiltog, og en vældig Pladskregn styrtede ned fra Himlen, da begyndte den at blive bange for sit skjönne Huus. Den frygtede heller ikke uden Grund; thi et stærkt Vindstöd rev nogle Blade af, og Regnen strömmede ind, saa at Billen maatte holde sig fast, for ikke at blive bortskyllet. Endelig rev Vinden alle Bladene af, og kastede Billen ud af Rosen. Den bredte i Hast sine Vinger ud, og blev fört langt bort af Vinden, indtil den omsider faldt ned paa en stor Hede. I den mörke Nat vidste den stakkels Bille ikke, hvor den skulde hen; den kröb længe omkring paa Jorden, indtil den endelig fandt et kummerligt Tilflugtssted under en Steen, hvor den kröb ind og ventede Dagens Komme. — Da Morgenen bröd frem, og Storm og Regn havde udraset, kröb den op paa Stenen, og törrede sin tilsmurte Klædning. „Hvad skal jeg nu gjöre“? sagde den ved sig selv; „min kortvarige Lykke er paa en skrækkelig Maade bleven mig forbittret. Ak, min Moder havde dog Ret, da hun sagde, at jeg ikke skulde see paa udvortes Skjönhed, men derimod paa Varighed. Skal jeg da

atter gaae hjem? Nei, det skammer jeg mig for. Hvad vilde min Moder vel sige? Hvor vilde ikke mine Kammerater lee mig ud! Det er bedre, at jeg opsöger mig et andet Huus“. — Den flöi nu længe omkring paa Heden; endelig fik den Öje paa en Evighedsblomst, der just aabnede sine törre, skarpe Blade lidt, thi Solen stod allerede höit, og havde bragt Fugtigheden til at dufte bort. Den smuttede med megen Möje ind i den, og ruskede og sparkede saa længe, indtil den fik de inderste Blade trykkede lidt fra hverandre. „Det er rigtignok en maadelig Seng“, sagde den, „men den synes dog at være varig og stærk; den skal en Storm ikke saa let rive i Stykker“. Den havde heller ikke taget feil; thi naar det regnede og stormede, saa lukkede Blomsten sine Blade fast sammen, og ingen Blæst var i Stand til at ödelægge den. — Billen vænnede sig i faa Dage til sin nye Bolig, og blev tilsidst endog ret tilfreds med den. „Jeg boer rigtignok ikke saa beqvemt som i Rosen“, sagde den, og sukkede ved Erindringen; „Bladene ere altfor spidse og haarde, og Vellugt er der nu slet ikke at tænke paa; men jeg boer dog sikker, og har en fri Udsigt. See, nu skinner dog Solen saa lystelig ind i mit lille Kammer; seer jeg ud af Vinduet, saa ligger hele Verden udbredt for mig, og flyver en Myg eller Sommerfugl forbi mig, saa tænker den: See dog, hvor veltilfreds Guldbillen sidder i sin lille Rede“. — Saaledes havde den i nogen Tid ret fornöjet snakket med sig selv, da kom et selsomt Dyr gaaende over Heden; det var graat; havde et tykt, med Haar

bevoxet Hoved, hvorpaa der sad et Par lange Ören, som det snart böjede fremad, snart tilbage, medens det sögte paa Jorden efter det sparsomme Græs og Tidslerne, som voxede hist og her imellem Stenene. Guldbillen betragtede den længe, og priste sig lykkelig, at Æselet blot æder Græs og Tidsler; men tilsidst fik det Öje paa Evighedsblomsten, beed den uden Omstændigheder af, og begyndte at knuse den med sine skarpe Tænder. Guldbillen blev derover saa forskrækket, at den bevidstlös faldt ud af Blomsten og ned paa Jorden. Da den kom til sig selv igjen, saae den det frygtelige Dyr endnu i Nærheden af sig, hvorover den paa ny blev saa forfærdet, at den i störste Hast flöi afsted og ikke hvilede, förend den var hjemme. Dens Moder sad netop uden for Dören, og blev ikke lidet forundret ved saa snart at see sin kjære Sön igjen, der havde taget Afsked med hende for evig. Han sagde imidlertid ikke et Ord, men kröb iilsomt igjennem den snevre Dör ind i Nöddeskallen. „Nu, hvorledes er det da gaaet dig, min kjære Sön“? sagde den gamle Guldbille, „fortæl mig det“. — „Ak, jeg beder Eder tusinde Gange om Forladelse“, sagde den unge Bille, „det er gaaet mig meget daarligt“. Derpaa fortalte den Moderen hele sin Historie, og sagde tilsidst: „Maatte dog dette tjene til Advarsel for alle dem, der, ligesom jeg, foragte det beskedne Visse og uforstandig stræbe efter det glimrende, men farefulde Uvisse. Dog af Skade bliver man klog“.

Danske Viser.

1. Christnes Haab.

Tak skee Dig, Gud, at jeg kan tænke Foruden Skræk paa Död og Grav! Jeg veed, Du mig paany vil skjenke Det Liv, som Du mig engang gav: Jeg veed, jeg er udödelig, O hvor den Tanke qvæger mig!

Saa vist, som Jesus Christus lever, O Fader, hos din höire Haand, Saa vist af Gravens Gruus sig hæver Min glade uforkrænkte Aand. Saa vist, som han er död for mig, Skal disse Öine skue Dig.

Min Tro, mit stolte Haab sig grunder, O Herre, paa dit eget Ord; En Töddel deraf gaaer ei under, Forgik end Himmel, Hav og Jord. Hvad Du har sagt, staaer evig fast, Om Firmamentets Hvælving brast.

Og dette skal engang dog hændes Paa din den store Rædsels-Dag, Naar Elementerne skal tændes Og smelte hen med voldsomt Brag, Naar al Naturen blandes skal Og dræbe Tiden ved sit Fald.

Men jeg skal være vel tilmode Og synge midt i Verdners Nöd, Skal ile op fra denne Klode, O Fader, til dit milde Skjöd Og see paa dens Ruiner ned, Tryg i min egen Evighed.

2. Venskab.

Barndoms Lyst og Barndoms Smerte Som en Taage svinde hen; Tidlig trænger Barnets Hjerte Dog til ligeaarig Ven; Tomme er' udeelte Glæder, Bedsk den Graad, man ensom græder, Livet öde uden Ven.

Andre Sorger, Andre glæder Rive muntre Yngling hen; Elskovs mange Bitterheder Lindres, deelte af

en Ven; Selv den elskte Lykkelige Maa en Ven sin Lykke sige, Hvis han ret skal nyde den.

O, men Ungdoms Sorg er Glæde Mod den Lod, som forestaaer; Dagens Byrde, Dagens Hede Föles först i Manddoms Aar; Men hvad Modgang, Sorg og Möje Mægte vel den Mand at böje, Ved hvis Side Venskab gaaer?

Tungt paa trætte Olding hviler Alderdommens kolde Haand; O! men ogsaa ham tilsmiler Venskab, Mod og Kraft og Aand; I jevnaarig Kreds oprinder Med forgangne Dages Minder Gjenskin af hin fordums Aand.

Du, som gav vor Barndom Glæder, Du, vor muntre Ungdoms Lyst, Du, vor raske Manddoms Hæder, Bliv vor svage Ældes Tröst! Venskab! sank os tidt, at drage Mindet af dit Vaar tilbage Og fornye den skyldfrie Lyst!

3. En norsk Bondekarls Sang

At Ladhed er parret med smerte, At Arbeid Velsignelse er, Det tidlig min Fader mig lærte, Den Lære jeg meget har kjær; Sundt Blodet om Hjertet mig strömmer, Og Styrke jeg har i min Arm, Jeg Natten ei ængstlig bortdrömmer, Og Kummer ei nager min Barm.

Jeg veed ei, det Andre maae lære, Om mellem de övrige Land, Der noget meer frugtbart kan være, Det gaaer mig desuden ei an; Jeg veed: paa den Jord, jeg skal dyrke, Min Fader fandt Föde for sig, Og levnes mig Helbred og Styrke, Jeg finder nok Föde for mig.

Ploug veed jeg behændig at kjöre, Og Leen er let i min Haand; Min Segl kan jeg mesterlig före Og nemt tvinge Axet i Baand; Og Pleilen forstaaer jeg at slynge Og Kornet at kaste i Lo, Og veed jeg, ved Viser at synge, At gjöre een Time af to.

Saa veed jeg, hvad Födeland kræver, Og helligt er Födelands Krav, Gud gav mig jo kraftfulde Næver, Og Kongen mig Vaaben jo gav; Paa ingen af dem bör jeg spare: Var derfor mit Norge i Nöd Jeg saae kun mit Födelands Fare Og frygtede ei Krigerens Död.

Blandt Dalens elskværdige Piger Er Signe den yndingste Mö, Hver Gut her i Böigden det siger, Og jeg paa den Sandhed vil döe! Hvor rask hun i Dandsen sig svinger Hvor vakkert hun fletter sit Haar, Hvor reent hendes Fjeldvise klinger — Det aldrig af Minde mig gaaer.

Min er den elskværdige Pige, Og snart vores Bryllup skal staae; Böd Kongen mig Norriges Rige, Men nægted mig Signe at faae, Jeg svared: Fader, styr Du dit Rige, Du styrer det bedre end jeg, Men jeg styrer bedre min Pige, Og Signe forlader jeg ei.

4. Da jeg var lille,

Der var en Tid, da jeg var meget lille, Min hele Krop var knap en Alen lang; Södt, naar jeg denne tænker, Taarer trille, Og derfor tænker jeg den mangen Gang.

Jeg spöged i min ömme Moders Arme Og sad til Hest paa Bedstefaders Knæ Og kjendte Mismod,

Uro, Grublen, Harme Saalidt som Penge, Græsk og Galathee.

Da syntes mig, vor Jord var meget mindre, Men og tillige meget mindre slem; Da saae jeg Stjernerne som Prikker tindre, Og önskte Vinger for at fange dem.

Da saae jeg Maanen ned bag Öen glide Og tænkte: gid jeg var paa Öen der! Saa kunde jeg dog rigtig faae at vide, Hvoraf, hvor stor, hvor rund, hvor kjön den er.

Da saae jeg undrende Guds Sol at dale Mod vesten ned i Havets gyldne Skjöd, Og dog om Morg'nen tidlig atter male Den hele Himmelegn i Östen röd.

Og tænkte paa den naadige Gud Fader, Som skabte mig og denne smukke Sol, Og alle disse Himlens Perlerader, Som krandse Himmelbuen Pol til Pol.

Med barnlig Andagt bad min unge Læbe Den Bön, min Moder lærte mig: O gode Gud, o lad mig altid stræbe At blive viis og god og lyde Dig!

Saa bad jeg for min Fader, for min Moder Og for min Söster og den hele By, Og for ukjendte Konge og den Stodder, Som gik mig krum og sukkende forbi.

De svandt, de svandt, de blide Barndoms Dage, Min Rolighed, min Fryd med dem svandt hen; Jeg kun Erindringen nu har tilbage; Gud lad mig aldrig, aldrig tabe den!

5. Farvel.

Sig nærmer Tiden, da jeg maa væk! Jeg hörer

Vinterens Stemme; Thi ogsaa jeg er kun her paa Træk Og haver andensteds hjemme.

Jeg vidste længe, jeg skal herfra; Det Hjertet ikke betynger, Og derfor lige glad nu og da Paa Gjennemreisen jeg synger.

Jeg skulde sjunget lidt meer maaskee — Maaskee vel ogsaa lidt bedre; Men mörke Dage jeg maatte see, Og Storme rev mine Fjedre.

Jeg vilde gjerne i Guds Natur Med Frihed spændt mine Vinger, Men sidder fast i mit snevre Buur; Det allevegne mig tvinger.

Jeg vilde gjerne fra höjen Sky Udsendt de gladere Sange; Men blive maa jeg for Kost og Ly En stakkels gjeldbunden Fange.

Alligevel en Smule til Tröst Jeg tidt ud af Fængslet titter, Og sender stundom min Veemodsröst Med Længsel gjennem mit Gitter.

Lyt og, o Vandrer! til denne Sang; Lidt af din Vei Du hidtræde! Gud veed, maaskee det er sidste Gang, Du hörer Livsfangen qvæde.

Mig bærer for, som ret snart i Qvel At Gitterværket vil briste; Thi qviddre vil jeg et ömt Farvel — Maaskee det bliver det sidste.

6. Döden.

Op, Synder af din Dvale! See! han for Dören staaer, Som skal Guds Dom udtale, Til Jorderig forgaaer; See! Livets stærke Fjende, Den Kæmpe, mörk og kold, Han vil Dig overvinde, Han ædsker Syndens Sold.

Hvormed vil Du ham möde? Hvor er det Sværd

paa Jord, Som Kæmpen kan nedstöde, For hvem alt Liv henfoer? Hvor er det Skjold at finde, Som han ei sönderbröd? Han stormer frem iblinde: Det er den blege Död.

I Graven har han hjemme, Der förer han Dig hen. Fra Mulmets dybe Gjemme Steg Ingen op igjen. See! Slægterne bortiled, Bliv Stöv! var Stövets Lov, Og Læben, som nys smiled, Er Ormens fule Rov.

Foroven Dödens Bolig Er skjult med Blomster smaa: Der sjunger Droslen rolig, Der Sorgen taus mon gaae; Forinden sidder ene Forkrænkelsen paa Lig Og seer, hvor dine Bene I Muld oplöse sig.

Udrust Dig! Fjenden kommer; Strid nu den gode Strid! Anraab den store Dommer! — Hjælp Gud for evig Tid — Lad Sjælen ei forsage! Udstrakt er Kæmpens Haand — O! lad ham ei borttage Den sönderknuste Aand!

Nei, den indgaaer til Dommen; Kan den for Gud bestaae, Da, Död! o vær velkommen! Du skal ei Seier faae: Du Livet kan bortrive, Du Hjertet knuse kan: Men Herren skal Du give Den Sjæl, som holder Stand.

Dog vee! Hvo kan bestande? Skal Lovens Dom bestaae, Selv Helgenen forbande Den Stund, han Lyset saae! Hvo tör sit Aasyn hæve Mod ham, som Tanken veed? Skal kun den Rene leve, — Far hen, vor Evighed!

— Fortvivl ei! bange Synder! See! ved din Side staaer Den Herre, som forkynder Dig Liv, naar Alt forgaaer; Mod Salighedens Fjende Han rækker Dig

sit Skjold, See, Du skal overvinde Den Kæmpe, mörk og kold.

Paa Skjoldet Korset luer Malt med din Frelsers Blod, Om Helved nu Dig truer, Ei synke skal dit Mod. I Dödens Ormehule lad Stövet styrte ned! For Gud skal Korset skjule Din' Synds Mangfoldighed.

For Dommeren Du træde Med Skjoldet for dit Bryst, Og Englene skal qvæde Forbarmelse og Tröst! Dit Liv er ei udslukket, Fordömt er ei din Aand, Din Himmel ei tillukket, Din Sjæl er i Guds Haand.

7. Sorgens Mö.

Som Jupiter en Dag paa Thronen sad, Hvorfra han hersked over Jordens Lande, Og kasted Öjet over Mark og Stad Snart med et Smil og snart med rynket Pande:

Da nærmed sig en Mö med langsomt Fjed Med Haand paa Bryst og Hovedet nedböjet; Udslaget Haaret faldt om Nakken ned, Bleg Kinden var, og Taaren stod i Öjet.

„Fat Mod, Du blege Mö! löd Gudens Röst, Siig frit, hvorfor Du til Olympen kommer, For den Bedrövede jeg ejer Tröst, For Klageren er jeg en retfærdig Dommer".

„Mit Navn er Sorgens Mö, gav hun til Svar, Ugjerne jeg til Guderne mig vender; Blandt Stövets Börn der endnu Ingen var, Som tidlig eller sildig mig jo kjender.

„Vel veed jeg, at mig Skjebnen har bestemt At dræbe Glæder og at skabe Taarer, Men er det Ret, at Jorden har forglemt, At der er Gudeblod i mine Aarer?

„See stolte Templer rundt paa Jorden staae, Hist Virakduft sig op mod Skyen slynger, Her Offerdyr for Öxen blöde maae, Mens Folkets Skare glade Hymner synger.

„Hver Gud et festligt Alter har paa Jord, Hver Genius, hver Halvgud, hver Gudinde Kan lytte glad til Sangens Jubelchor Og vidt og bredt sin Priis, sin Hæder finde;

„O men forskudt jeg gaaer i Verden om, Jeg er den Eneste, hvem Alle hader, Og derfor i min Nöd til Dig jeg kom, At klage som en Datter for sin Fader".

Da svarte Himlens Herre med et Smil, Som standsed Taaren i den Armes Öje: „Misund os ikke Altrets Offerild, Ei Sangene, som tone mod det Höje!

„Lad Templer prydes skjönt med Blomsterbaand, Som Folket det af sine Fædre lærte! Til os de offre jo dog kun med Haand, Til Dig alene offre de med Hjerte.

„Det Offer, som Dig Menneskene gav, Er reent, er helligt, og dets Navn er Taare, Som Moder fælder den ved Barnets Grav, Og Pigen ved den blege Elskers Baare.

„Og denne Gave blev dig aldrig bragt Med Hovmodsblik, hvem Offrets Storhed fryder, Den trænger ei til Tempelhallens Pragt, Den helliggjör hvert Sted, hvorpaa den flyder.

„See! derfor intet Alter, ingen Lund Indviet blev, for Sorgens Mö at hædre, Men Taarer offres Dig i hellig Stund, Og Mennesket kan ikke offre bedre. —

8. Trösten,

Vis er Döden! Salig Slummer Venter snarlig Sorgens Ven. Trösteslöse, glem din Kummer! Snart i Graven ender den.

Hvad er Venskabs varme Glæde? Favntag af en yndig Mö? Hvad er hele Jordens Glæde Mod den Vished: du skal döe?

See bag Skyer Solen ile Sin bestemte Bane hen, Snart den synker for at smile, Medens Havet favner den.

Dine Dages Aftenröde Vinker dig til Jordens Skjöd! Denne Vished bör forsöde Al din Kummer, al din Nöd!

Nyd den, föel den, fat dens hele Tröstefulde Salighed! Sorgens Skyer mildt sig dele, Flygte, svinde reent derved!

Vel blev trefold Mörke givet Dödens tavse Opholdsted; Ak! men ei saa mörk, som Livet, Er dens Hulers Eensomhed.

Ei forstyrre falske Syne Slummeren i Gravens Skjöd; I dens Nat ei Drömme lyne; Sövnen der er rolig söd.

Frygt for op til nye Plager Snart at vækkes ved dens Savn, Ei den Lykkelige nager, Som hendysses i dens Favn.

Nei; men den, som rolig hviler Qvæget ved dens söde Slum, Dobbelt skjön opvaagnet iler Derfra til Elysium.

Og der skal jeg eengang favne Dem, som mig forlode her, Saligheder uden Navne Evig os omgive der!

Og lad det end vare længe, Mange Aar sig slæbe

hen, För i hine Glædens Enge Sjele favne sig igjen. —

Hvad er Livets længste Plage, Uophörlig Bitterhed I en Rad af mörke Dage Mod en salig Evighed? Hvor jeg mellem evig unge, Stedse nye Henrykkelser, Nyde skal hvad ingen Tunge, Ingen Ord mig tolke her!

9. Morgensang.

Nu stiger Dagens lyse Gud I Östen over Jorden, Og spreder Liv og Vellyst ud Fra Syden indtil Norden.

Nu flygter Nat og Skræk og Skrig, Og Skygger af de Döde; Og Engens Blomster aabne sig Og smile ham imöde.

Med Purpur overströer hans Hær Den nylig mörke Klode, Og danner Paradiser der, Hvor Dödens Skygger stode.

De gyldne Skyer sænke sig, Og krandse Höjens Kanter, Og hele Himlen speiler sig I Duggens Diamanter.

Og södt gjenlyder Dal og Skov Af vingede Tibuller, Og Havets Bölger til hans Lov Med dæmpet Brusen ruller.

Den hvilte Bonde nu sin Brud Og Brudeseng forlader, Og dandser glad i Marken ud At svede paa sin Ager.

Den Bæk, hvis rislende Krystal Ei Isen længer binder, Fra Bakken ned i grönne Dal Imellem Blomster rinder.

Og Skovens Sön, den raske Hjort, sig speiler i

i dens Bölger, Og seer sig, og iler bort, Og elskte Hind ham fölger.

De overgivne, spæde Lam I dalen glade bræge, Og Karper i den töede Dam Med glade Karper lege.

Af Rislen, Brægen, Brusen, Sang Alt om mig her gjenlyder; I sammenstemte Jublers Klang Den hele Jord sig fryder.

Og du, min Röst, skal blande dig Med hine Melodier! Min Læbes Lyd skal tabe sig I Vaarens Harmonier:

Tak! milde Skaber! at dit Bliv Mig böd af Natten vandre Til Fölelse, til Lys og Liv, Og Nydelse med andre!

Lovpriset, takket evig vær! Fordi du gav mig Tunge, Hvis Lyd den Priis kan stamme her, Som Engle hisset sjunge!

Útskýring

vöndustu orða og talshátta.

Blaðsiða 54. Fabel, dæmisaga. Æsel, asni. Uforskammenhed, ósvífni. Forhaane, smána. Skryde, rymja. Vildsviin, villisvín. I Förstningen, í fyrstunni. Besvære, ofþyngja, angra; blev b. deraf, leiddist það. Dreje, snúa; d. Hovedet, líta við. Beære, sæma, virða. Knegt, þræll. Faar, kind. Forvilde sig, villast, Flok, hjörð. Overraske, koma flatt uppá; blev o. af

et Uveir, brast á hana óveður. Ly, skjól. Ophöre, hætta. Vanskelighed, erfiðleiki; havde megen V. med, átti mjög bágt með. Udvikle sig, losa sig. Bestræbelse viðleitni; efter flere B., eptir margar tilraunir. Var bleven fangen, hafði fest sig. Udrede, greiða. Det traf sig, það vildi svo til. Lade, hlaða. Forlegen, sem er í vandræðum; var á báðum áttum. Bekvem Adskillelse, hagkvæm aðgreining. Iföre sig, láta utan um sig, hjúpa sig. Forklædt, sem er í dularbúningi; saaledes f., í þessum ham, eða hjúp. Bestyrtelse, skelfing; udbrede Skræk og B., vekja víða ógn og skelfingu. Pröve paa, reyna til. Paa begge Sider, báðu megin. Mester, meistari; Mester Æsel, asni minn góður!

Blaðsíða 55. Forraade dig, koma upp um þig. Hul i Dören, smuga á hurðinni. Hjordenes Svöbe, svipa á hjarðirnar. Slyngel, þorpari! Faae dig til, kenna þjer. Sprog, mál; höfligere S., kurteisara orðbragð. Kryster, bleyða, skræfa. Uerfaren, óreyndur. Af min Störrelse, sem er á stærð við mig. Byrde, þyngsli. Tilstrækkelig, nægilegur. Nöd, hnot (eins konar aldini). Ganske fed, fullfeitur. Tage feil, vaða reik. Min lille Kjæledægge, ástin mín litla! Præke for döve Ö., tala yfir heyrnarlausum; þjer tjáir ekki að kenna mjer. Mine Börn ville i. k. t. a. m. M., það mun ekki koma fyrir, að börnin mín vanti mýs. Befinde sig, vera staddur. Hændelsesviis, af tilviljun. Nilen, Nílfljótið (í Egyptalandi). Uhyre, skrímsli, óskapa skepna. Labe, lepja. O-

verflade, yfirborð. Have saadant Hastværk, þurfa svo mjög að flýta sjer.

Blaðsíða 56. Gunstig, haganlegur. Skynde sig, flýta sjer. Sirene, sægyðja (sem fornmenn ímynduðu sjer að ginntu menn til sín með inndælum söng). Havbred, sjáfarstönd. Bedrageriske, tælandi. Smigrerier, gullhamrar, fagurgali. Holde Raad sammen, ráðgast um sín á milli. Beslutte enstemmigen, álykta í einu hljóði. Bjælde, bjalla. Tage Flugten, skjótast undan. Smuthuller, holur, smugur. Da det kom t. S., þegar til efnisins kom, á átti að herða. Turde vove, þorði að áræða. Forslag, uppástunga, ráð. Have fuldt op a. g. R., hafa gnægð af góðum ráðum. Sætte i Værk, framkvæma. Hovedsagen, aðalatriðið. Ræv, tóa. Hyæne, hyena (eins konar villudýr mjög grimmt). Ynkelig, aumlegur. Bönfalde om Naade, biðja innilega vægðar. Lovprise, hæla mikið Anföre, taka fram.

Blaðsíða 57. Kylling, hænu-ungi. Overskue, sjá út yfir. Omfang, ummál, stærð. Behandling, meðferð. List kænskubragð. Komme i Kast med, komast í kast við. Plyndring, rán. Ar, ör. Han var nær ved at omkomme, það lá við sjálft hann ljeti lífið. Jagt, dýraveiðar. Skjermydsler, bardagar. Mindre ærefulde, sem hann hafði haft lítinn sóma af, hafði haft miður í. Hönsesti, hænsnahús. Komme udaf det med, komast út af við. Vagtel, eins konar akurhænsni. Flaggermuus, leðurblaka, (eins konar spendýr með flugfit). Underrettet om, fræddur

um. Væsel hreysiköttur. Fælde, gildra. Forförisk, tælandi.

Blasíða 58. Stöde til, koma við. Klappen faldt, lokan hljóp. Smal, mjór. Grændse, takmark. Bedrage, vjela. Jagthorn, veiðihorn (sem blásið er í á dýraveiðum). Bekjendtskab, kunningsskapur, kynni. Snild Maade, kænlegt ráð. Lægge Mærke til, taka eptir. Opdrage, klekja upp. En art Viisdom, sú vizkugrein. Noksom, of vel. Anbefale, brýna fyrir. Krage, kráka. Törstig, þyrstur. Vand nok, nóg af vatni. Slukke Törsten, sefa þorstann. Forsöge, reyna. Drikke af Hjertens Lyst, drekka nægju sína. Voldsomhed, ofbeldi.

Blaðsíða 59. Tilride, temja. Lige, jafningi. Tillöb af Mennesker, mannþyrping. Abe, apaköttur. Vidne, sjónarvottur. Vindue, gluggi. Indfald, uppátæki. Spring, hlaup, stökk. Rundt i en Kreds, hringinn í kring. Tilskuer, áhorfandi. Udjage, reka burt. Bane, skeiðvöllur. Rideknægt, hestamaður. Tilföje, bæta við, segja um leið. Bliv hvor du er, vertu þar sem þú ert. Hare, hjeri. Hidsigt, ákaflega. Forfölge, elta. Tvivle om, örvænta um. Gjöre et Sidespring, hlaupa út til hliðar. Hensigt, tilgangur. Roligt og stille, með kyrrð og spekt. Vente, bíða eptir. Angreb, áhlaup. Graadighed, græðgi. Blev siddende, stóð fast. Paatværs, þversum. Udlove, heita. Belönning, umbun. Foræring, gjöf. Melde sig, bjóða sig fram. Putte ned, stinga niður í. Svælg, kok. Spids, broddur.

Blaðsiða 60. Heel og holden, heill og óskaddaður. Utak, vanþakkir. Nem, handhægur. Tyr, griðungur. Slaaes, berjast. Frö, froskur. Hvad er der p. F., hvað gengur á? Forloren, sem útsjeð er um. Fortræd, vandrædi. True, vofa yfir. Art, tegund, kynferði. Forskjellig fra, ólíkur. Betænke, íhuga, aðgæta. Sejerherre, sigurvegari, sá sem hefur betur. Fölgelig, þar af leiðir, þess vegna. Tilflugt, hæli. Sump, foræði. Knuse, merja. En vis Fugl, fugl einn ónefndur. Vestindien, Vesturindlaud. Föie ejendommelige T. t. C., fylla upp sönglystina með eigin hljóðum. Spottefugl, háðfugl. Udfolde sit Taent, sýna gáfur sínar. Latterlig, hlæilegur. Meise, eins konar söngfugl. Indrömme, játa. Musik, sönglist. Uden Feil, gallalaus. Giv os een a. d. e. S., lofaðu oss að heyra eitt lag með þínum eigin hljóðum. Angribes af en h. F., taka þunga sótt. Appetit, matarlyst. Nyhed, tíðindi. Patient, sjúklingur.

Blaðsíða 61. Jeg tager megen Deel i h. H., mjer er mjög annt um heilsufar hans. Muuldyr, múll; (undan asna og færleik). Pleje, vera vanur. Betragte med Foragt, líta á með fyrirlitningu. Hoppe, færleikur. Prale, stæra sig. Adelig Födsel, göfugir burðir. Aner, ættgöfgi. Ædel Ganger, tíguglegur gædingur. Uden Forfængelighed, rauplaust. Nedstamme fra, vera kominn af. Familie, ætt. Erindring, minni. Oprindelse, uppruni. Herkomst, ætterni. Listig, slægur, meinlegur. Huske paa, muna eptir.

Ledsage, fylgja. Torv, torg. Kurv, karfa. Græsse, bíta gras. Bukke sig ned, beygja sig niður. Fornye, ánýja, ítreka. Kammerat, fjelagi. Ubönhörlig, sem ekki sinnir bænum. Plages af Overhæng, leiðast nauðið.

Blaðsíða 62. Imidlertid, á meðan. Forsulten, glorhungraður. Qvæle, kirkja. Lokkefugl, tálfugl. Fuglefænger, veiðimaður. Opstille Næt, leggja net. Hvor her er O. a. Æ., sjer er hver gnægðin hjer er af æti! Slægtning, ættingi. Benytte, nota. Neppe havde de u., óðar enn þeir höfðu sleppt orðinu. Frihed, frelsi. Frastand, fjarlægð. Tilraabe, kalla á eptir. Foresynger dig n. a. s., gyllir eitthvað fyrir þjer með mjög miklum fagurgala. Vise, benda á. Fordeel, ávinningur. Synderlig, mikill. Ibegge Tilfælde, hvort af tvennu sem er. Lure paa, sitja um. Forknyttet, hnugginn. Kummer, böl. Fælde Træ, höggva við. Udmattet, örmagna af þreytu. Byrde Brænde, viðarbaggi. Eftertænke over, hugleiða. Forladte Tilstand, einstæðingsskapur.

Blaðsíða 63. Döv, daufheyrður. Overilet, of bráðlátur, heimskulegur. Skulder, öxl, herðar. Stamme, eikarstofn. Ordsprog, málsháttur. Bestyrke, staðfesta. Brombærbusk, bromberjarunnur. Tage sig af, skipta sjer af. Gartner, garðyrkjumaður. Plante, gróðursetja. Have, garður, aldingarður. Vande, vökva. Pleje, rækta. Tage til, þroskast. Udsprede, dreifa út. Orangetræ, guleplatrje. Krybe skríða; kröb h. H. o., limaðist út um

allan garðinn. Pig, broddur. Udrydde, uppræta. Skud, viðarteinungur. Smigre for, flaðra uppá. Gjengjelde Karesser, endurgjalda vinalæti, láta vel að einhverjum aptur. Gjensiðige Kjærtegn, vinalæti í báðum, eða, ávíxl. Skinsyg, öfundsjúkur. Mishandle, fara illa með.

Blaðsíða 64. Forholdsregler, ráðlag, úrræði. Kaar, kjör. Hidröre fra, rísa af; væri að þakka. Lignende Skæbne, sama hamingja. Lænestol, hægindastóll. Harmonisk Sang, lagleg söngrödd. Afprygle dygtigt, lúberja. Rigtig nok, reyndar. Raa Smigrerier, klunnaleg vinahót. Passende for, sem situr vel á. Hemmelighed, vandi. Lægge Vind paa, leggja stund á. Komme synderlig langt, verða ágengt til muna. Qvæle, kyrkja. Löveunge, ljónshvolpur. Begjerlig efter B., sólginn eptir hóli. Skye, sneiða sig hjá. Simple og uædle D. auðvirðileg og óæðri dýr. Han havde Forsædet i d. F., hann var forseti á samkomum þeirra. Lader, látæði. Væsen háttalag. Opblæst af F. fullur af fordild. Begive sig, fara. Opholdssted, bústaður. Sjeldne, fágætu, frammúrskarandi. Löven gyser, ljóninu ofbýður. Ubehagelig Larm, óhljóð. Blotte, auglýsa. Dumhed, heimska.

Blaðsíða 65. Senat, ráð. Ugrundet, ástæðulaus. En Spand Mælk, mjólkurfata. Lystig, með glaðværð. Som hendes M. v. i. h., sem hún fengi fyrir mjólk sína. Penny, (fleirtalan Pence) minnsti enskur peningur, hjer um bil tveir skildingar danskir. Lægge Æg, verpa eggjum. Op-

klække, klekja upp. Byde Trods, hræðast ekki hót. Rödt klæder m. b., rauði liturinn fer mjer bezt. Frier, biðill. Afslaae, neita, vísa frá. Haan. sneypa. Sejerstanke, sigurhugi. Afholde sig fra, stilla sig um. Hvad der foregik i. h. I., það sem fram fór í ímyndun hennar. Farvel, vertu sæll; útsjeð var þá um kjólinn o. s. frv. Ugle, ugla. Blive enige, verða ásáttir. Artikler, atriði. Gesandter sendiherrar. De forelöbige A. v. i. b. u. a. G., sendiherrar þeirra voru áður búnir að rita undir nokkur atriði til undirbúnings. Den væsentligste, hinn helzti. Mine Smaa, ungar mínir. Beskrive, lýsa.

Blaðsíða 66. Röre, snerta við. Fine, smágerðir. Velklingende S., sæt rödd. Kjendetegn, auðkenni. Opdage, finna. Krogen af e. K., klettaskora. Hæslig, ófrýnilegur. Suurmulende, fýlulegur. Sörgmodig, dapur. Jeg vil derfor i. C. g. m. d., jeg ætla því ekki að hafa mikið við þá. Falsk B., röng lýsing. Træk, svipur. Dummeste i s. S., heimskastur af sínu kyni. Han vilde til, hann var að búa sig til. Forestille, leiða fyrir sjónir. Skikket f. a. t., fær til niðurlags. Trofast, Tryggfastur (Hundsheiti). Gitter, grindur. Portner, dyravörður. Ane, gruna. List, vjelræði. Give sig til at löbe, fara að hlaupa.

Blaðsíða 67. Sukke efter, andvarpa eptir. Stivnet, styrður. Bringe med sig, hafa í för með sjer. Doven, latur. Længes efter, lengja eptir, þrá. Nærmelse, tilkoma. Mat, lje-

magna. Efteraar, haust. Anstaae, geðjast. Skuffe, draga á tálar; heri b. d. d. sk., þetta brást því samt. For, því að. Pære, pera, (eins konar aldini). Levnetsmidler, vistir. Straaleje, hálmbæli. Dyr af Vigtighed, málsmetandi dýr. Jupiter, (æðsti guð hjá Rómverjum). En smuk G., falleg ástæða (eða hitt þó heldur). Forstyrre, ónáða. Langöret, eyrnalangur. Felbereder, skinnaverkunarmaður. Fortryde, iðrast. Undertiden, stundum. Snappe, ná í.

Blaðsíða 68. Kulsvier-Æsel, kolamanns asni. Uleilighed, ónæði. Fiirbeen, ferfætla (kvikindisheiti). I Mag, í hægðum sínum. Have tilfælles med, hafa sameiginlegt með. Rang i Skabelsen, tign meðal skapaðra skepna. Ussel, vesæll. Udsat for, undirorpinn. Skovens Stolthed, sem skógurinn má stæra sig af — sómi skógarins. Ubillig, ósanngjarn. Indhente, ná. Paasyn, augsýn. Fatte en Beslutning, taka upp ráð. Fremmede Lande, önnur lönd. Ænder, andir; (And). Plan, áform. Overfart, yfirumferð. Adskillige, ýmsir, nokkrir. Fristater, lýðstjórnarríki. Forskjellige Nationer, ýmislegar, ólíkar þjóðir.

Blaðsíða 69. Taabelig, heimskulegur. Du arme Skjelm, veslings ræfillinn þinn! Vraa, afkimi. Egern, íkorni (skuggaróa). Muldvarpe, moldvarpa. Ret ondt, mjög svo illt. For dig, þín vegna. Nydelig, gull-fallegur. Beskygget, sem er í skugga eða forsælu. Lukaf, skúmaskot. Sære Knurrepotte, sjerlynda nöldrunarskjóða.

Tage i Öjesyn, renna auga á. Stirre op ad, blína upp fyrir sig.

Blaðsíða 70. Klattre op, klifrast upp. Stakkels Jordbeboer, veslings moldarbúi. Liste sig, læðast. Dag ud o. D. i., sýknt og heilagt. Bredden af e. F., árbakki. Landsbybeboer, þorpsbúi. Linned, ljereptsfatnaður. Skylle, skola. Mudder, forarbleyta. Fortrolige, samrýmd. Slaae ned paa, steypa sjer niður á. Lærke, lævirki. Been, fótleggir. Evig og altid, sí og æ. Ædlere Vildt, dýrlegri veiðidýr. Stige tilveirs, fljúga upp í lopt.

Blaðsíða 71. Dumt og klodset, flónslega og klaufalega. Evner, kostir, hæfilegleikar. Skorpion, sporðdreki. Forresten, að öðru leyti. Nikke med Hovedet, hneigja dálítið höfuðið. Faae fat paa, ná í, komast yfir. Tömre Flydebro, smíða flekabrú. Egn, hjerað. Myre, maur. Sætte over, flytja yfir.

Blaðsíða 72. Udtrykke, láta í ljósi, votta. Godmodig, meinlaus. Stöde fra Land, leggja frá landi. Sat Levemaade, hæglæti. Formodninger, getgátur. Iilfærdighed, hraði. Famlen, þukl. Dykke under, stinga sjer, fara í kaf. Afsondret, afskekktur, fjarlægur.

Blaðsíða 73. Juveleer, gimsteinamaður. Gjöre en Forretningsreise, fara eyrinda sinna. Juvel, gimsteinn. Underveis, á leiðinni. Törvegrav, mógröf. Bytte, herfang, rænt góz. Lade sig mærke med, láta á sjer bera. Udvide sine Forretninger, fara að hafa meira umleikis. An-

seet, vel metinn, mikils háttar. Magistrat, borgarráð. Misdæder, óbótamaður. Edsvoren, eiðsvarinn. De edsv. nefndarmenn, dómendur. Kjende skyldig, úrskurða sekan. Bekræfte, staðfesta.

Blaðsíða 74. Afmagt, öngvit. Skranker, grindur. Forbryder, glæpamaður. Trække op af St., koma undan manna fótum. Martre, kvelja. Retfærdigheden maa haandh., rjettvísin hlýtur að fá framgang. Undersöge Sagen, ransaka málið. Indhente Efterretninger, útvega skýrslur. Oprigtig, einlægur. Beleire, umsitja. Fæstning, vígi. Regiment, herflokkur. Gaae over til verða að. Bittert Had, beiskt hatur. Foresat, yfirmaður. Rykke ud imod, fara út á móti.

Blaðsíða 75. Forbinde, sætta. Kunne före over sit Hjerte, geta fengið af sjer. I Nærheden, í nánd. Pibe, hvína, þjóta. Forbinde Saar, binda um sár. Sysselsat, sem er að starfa. Truffen, lostinn, (træffe). Synke, hníga. Overleve dig, lifa þig. Telt, tjald, From, guðhræddur. Sagtmodig, hógvær. Ryggeslös, andvaralaus. Svirebroder, svallari.

Blaðsíða 76. Vertshuus, veitingahús. Lyde, brestur. Efterkomme, gegna, hlýða. Drage i Tvivl, efa. Vedde, veðja. Indgaae Veddemaal, verða ásáttur um veðfje, veðja. Larmende, með háreysti. Faae Maden færdig, tilreiða matinn. Opvarte, gangast fyrir beina, veita. Gjöre suur Mine dertil, láta sjá á sjer ólundarsvip yfir því. Forekommende, alúðlegur.

Blaðsiða 77. Grundsætninger, lífsregl-

ur. Billige, láta sjer líka. Paa Verdens Viis, á heimins hátt. Lyster, girndir. Behage, þóknast. Usalig, ófarsæll. Fordærvelig, skaðvænn. Gjöre dybt Indtryk paa, hafa mikil áhrif á. Fra nu af, hjeðan í frá. Höist, mjög. Fraadseri, ofát. Om Form., allan fyrra hluta dags. Lænestol, hægindastóll

Blasíða 78. Tærsker, sá sem þriskir korn. Spise som e. T., borða eins og mesti erfiðismaður. Puste, mása, ganga upp og niður. Lækker, ljúffengur. L. Sager, kræsingar. Kjedsommelighed, leiðindi. Klöve Brænde, kljúfa skíði. Upasselig, lasinn. Föle sig meget u., kenna mikils lasleika. En heel M. M., mestu ósköp af meðölum. Halvtredsindstyve, 50. Heldige Kure, heppilegar lækningar. Sagen er den, svo er mál með vexti. Fæl, viðbjóðslegur. Kjöre, aka á vagni. Gal, vitlaus; bliver det e. g., verður enn verra við það að eiga. Grönt, grænar matjurtir. Smule, ögn. Pölse, bjúga. Blödkogt, linsoðinn.

Blaðsíða 79. Lög, laukur. Langsom, seinn. Lune, skap; han var i m. s. l., það lá mjög illa á honum. See ud, líta út. Ubehagelig, óhentugur. Fordrive, reka burtu. Gaae til Fods, fara fótgangandi. Huul, viðsjáll, kænn.

Blaðsíða 80. Opnaae en m. h. A., verða æfagamall. Klækkelig, sem um munar. Frugthandlerske, kona, sem selur aldini. Berömt, nafnfrægur. Discipel, lærisveinn. Ferskener, eins konar aldini. Sælgekone, sölukona. Bevare, geyma, varðveita. Stige til General, verða æðsti

hershöfðingi. Consul, ræðismaður. Tilgodehavende, skuld. I al Stilhed, með mestu kyrrð, svo ekkert hafði á borið. Svundne Dage, liðnir dagar (Svinde). Pande, enni. Som om, eins og. Nævne efter, hafa upp. Bopæl, bústaður. Temmelig forf., býsna hrörlegur.

Blaðsíða 81. Forfriskning, hressing. Melone, eins konar planta. Moden, fullvaxinn. Han kommer först, það er fyrst von á honum. Saamænd, vissulega = það veit hamingjan. Have svag Huk., vera minnislítill. Klinge, hringla. Være ude af sig selv, vera frá sjer numinn.

Blaðsíða 82. Skorsteensfejerdreng, sveinn, sem sópar reykjarstöpla. Kamin, ofn, ofntúða. Besat, alsettur. Diamanter, gimsteinar. Stikke til sig, stinga á sig. Inden, áður enn. Hjælpe sig kumm., bjarga sjer með bágindum. Katekismus, fræðin, lærdómsbókin, kverið. Apostel, postuli. Forföje sig, fara.

Blaðsíða 83. Næste, náungi. Fristelsens Time, freistingastund. Staae paa Klem, standa í hálfa gátt. Gribe nogen paa frisk Gjerning, standa einhvern að verki. Forholde sig rolig, láta ekki á sjer bera. Formane, áminna.

Blaðsíða 84. Aflade, hætta, linna. Skabning, sköpunarverk. Luun, hlýr. Samle sig, átta sig, komast til sjálfs sín. Andagt, guðrækileg athygli. Larm, skarkali, háreysti. Fremmed, ókunnugur.

Blaðsíða 85. Slud, slydduveður. Blik, augna-

tillit; kaste et B. paa nogen, renna augum á eitthvað. Billede, ímynd. Forgængeligheden, hverfulleiki lífsins. Falde sammen til noget, skorpna saman í eitthvað. Knop, fræhnappur. Spire, frjóangi. Forkrænkelig, stundlegur. Holde mit Ord, varðveita mín boðorð. Det staaer godt til, það stendur vel á fyrir. Fest, hátíð. Fylde, fylling.

Blaðsíða 86. Indsee, sjá, skilja. Sammenhæng, samband. Opstaaelse, upprisa. Feire, halda hátíð. Skikkelse, mynd, ásýnd. Klang, hljómur. Forhöjet, æðri. Frisk Farve, skær litur. Aare, æð. Valfart, pílagrímsferð. Gjennemvirke, gegnumvefa. Vinterens Löb, vetrartími. Forraadnelse, rotnun. Fremkalde, leiða í ljós, láta spretta.

Blaðsíða 87. Henströe, dreifa. Snee, breiða. Aande Glæde, bera gleði utan á sjer. Folde, leggja í fellingar; folde Hænder, spenna greipar, fórna höndum. Beskæmme, gjöra einhverjum kinnroða. Sangeren i Luften, söngfugl. Forsikkring, fullvissa. Ordne, niðurraða. Aabenbaring, opinberun. Bagfra, að aptanverðu.

Blaðsíða 88. Lyde, hljóma, láta í eyrum. Pode, gróðursetja. Frodig, blómlegur. Skyde, þjóta upp, spretta. Vederqvæge, endurnæra. Sandser, skilningarvit. Lummer, molluheitur. Indfinde sig, koma. Balsamduftende, ilmsætur. Modnes, þroskast. Fulde Ax, full öx (á kornstöngum). Afvexle, skiptast á. Kjölighed,

kul, kuldi. Udvikles, þroskast. Trængsel, andstreymi. Farvet, alla vega litur.

Blaðsíða 89. Fortrænge, bola burt, amast við. Befinde, komast að raun um, þreifa á. Tempel, musteri. Maleri, uppdráttur, mynd, Den Indviede, sá sem er vel heima. Overtrukken, hjúpaður, skýaður. Suse, þjóta. Aflövet, lauflaus. Det er forbi med, útsjeð er um Sommerlyst, sumargleði. Stemme, sveigja, snúa. I Forvejen, áður. Bære paa, dragast með. Fordele sig, tvístrast, greiðast í sundur. Gjennemsigtig, gagnsær. Blaa, himinblámi. Mellemrum, millibil.

Blaðsíða 90. Anfegtelse, freisting. Liggendefæ, fjársjóður. Skröbelig, brothættur. Det bekymrer mig, það ollir mjer áhyggju. Fjern, fjarlægur. Fornemme, finna til. Nedtrykt, niðurbeygður. Oplivet, hress og glaður. Afgrund, undirdjúp.

Blaðsíða 91. Afvexle med, láta skiptast á. Afvexle mellem, reika á milli. Allegorie, eptirlíking. Gaae til Söes, sigla í haf. Skilles ad, klofna. Overstaae, standa af sjer. Banet, ruddur. Den betraadte Vei, alfaravegur. Indvaaner, borgarmaður.

Blaðsíða 92. Herold, hrópari. Palais, höll. Store, höfðingjar, gæðingar. Mon, ætli. Ophöjelse, tign. Deres Majestæt, yðar hátign. Heed det, var látið í veðri vaka. Monark, einvaldskonungur. Vink, bending.

Blaðsíða 93. Væsen, vera. Stöde fra

Tronen, hrinda úr völdum. Pjalter, ræflar. Uovertalelig, sem fortölur hrífa ekki á, ósveigjanlegur. Fartöi, skip. Lov, lögmál. Aander, englar. Omstöde, hrinda, hnekkja. Efterretning, fregn. Blende, glepja sjónir fyrir, draga á tálar.

Blaðsíða 94. Formindske, minnka, gjöra bærilegri. Blottet for Alt, allslaus. Byggemester, góður húsasmiður. Kunstner, íþróttamaður. Anlægge, byggja. Pallads = Palais. Lysthave, skemmtigarður. Fremtidig, sem verður framvegis.

Blaðsíða 95. Nödtörftigheder, nauðsynjar. Beskæftigelser, annir, störf. Rædsom, hræðilegur. Tidspunct, tími, stund. Örk, eyðimörk.

Blaðsíða 96. Have Valget af, eiga um að kjósa. Landevei, þjóðvegur. Gangsti, gangstígur. Ensom, afvikinn. Give Fortrinnet, meta meira. Röbe, láta í ljósi. Frit, frjálslegt. Fortrylle, gagntaka, gjöra frá sjer numinn. Ukunstlet, hispurslaus. Pynt, skart. Fremlyse, ljóma, skína. Utvungen, tilgjörðarlaus. Sædelighed, siðlæti. Forkælende Vellyst, sællífi, sem dregur úr alla dáð og dug. Yppig, óhófslegur, sem of mikið er í borið. Heftet, fastur, stöðugur. Rette, laga. Langsom, seinn. Skridt, fet, gangur. Forekomme, verða á undan.

Blaðsíða 97. Fortryllende, unaðsamlegur. Indhöste, uppskera, fá að njóta. Afbryde, slíta, taka framm í. Forud, fyrir fram. Væsen og

Natur, eðli og ásigkomulag. Ifölge Bestemmelse, samkvæmt tilætlun.

Blaðsíða 98. Slaveri, þrældómur. Krigerske Kunster, hernaðar íþróttir. Falde nogen i Talen, taka framm í ræðu annars. Fruentimmer, kvennmaður, kona. Uden Omveje, krókalaust. Ejendommeligt, upprunalega. Være istand til en sand Fornöjelse, eta tekið á móti. Lyster, girndir. Kok, matgerðarmaður. Udsögte Spiser, ágætir rjettir. Mislede, leiða afvega. Forkaste, útskúfa. Stemple, setja á mót eða merki.

Blaðsíða 99. Skue, sjón. Yde Bistand, leggja lið. Overlade til Fortvivlelse, selja á vald örvæntingu. Bebreide, bríxla um. Modstanderske, mótstöðukona. Slutte, enda. Skildring, lýsing. Attraaet, sem eptir er sókt, æskilegur. Tjenestetyende, vinnuhjú. Befordre, efla. Bundsforvant, sambandsmaður. Fortrinlig, ágætur. Behageligheder, inndæli. Vellyst, unun. Lediggænger, letingi. Tilbagelægge Löbebanen, hlaupa skeiðið. Stifte sig Minde, reisa sjer minningu.

Blaðsíða 100. Forevige, gjöra ódauðlegan. Tilföje, bæta við. Deelagtig, hluttakandi. Lade sig fortryde, láta sig iðra, sjá eptir. Standhaftig, staðfastur. Mandig, karlmannlegur. Bringe i Udövelse, lifa eptir. Sved, sviti. Paatrænge, troða eða neyða upp á annan. Tvivlraadig, efablandinu. Nöddeskal, hnotarskurn. Gnave, naga. Guldbille, gullbjalla, eins konar

skorkvikindi. Blev det forsnevert, fór að þykja of þröngt um sig. Ubeqvem, óhagkvæmur. Indrette sig ordenligt, koma sjer haganlega fyrir. Beliggenhed, afstaða. Hække, limgarður. Fugtig, saggasamur.

Blaðsíða 101. Titte ind ad Dören, gægjast inn um dyrnar Sikkerhed, óhultleiki. Bruser hen over os, þýtur fyrir ofan okkur. Maadelig Udsigt, ljelegt útsýni. I det Frie á bersvæði. Beskadige, skemma. Tiltroe sig saa megen Indsigt, þykjast hafa svo mikið vit. Nok, líklega, sjálfsagt. Skjelne imellem, gjöra greinarmun á. Passende, hæfilegt. En god Smag, smekkvísi. Opgive sit Forehavende, láta af áformi sínu. Broget, alla vega litur. Hjemmet, átthagar. Risle, búna. Rage ud over, ná út yfir. Velbehag, hjartans ánægja. Person, mynd. Speilklar, spegilfagur.

Blaðsíða 102. Den opvaagnende Forfængelighed, hjegóma dýrðin, sem for nú að gjöra vart við sig. Fatte höje Tanker om sig selv líta mikið á sjálfan sig. Ikke saadan en tosset Nöddeskal, ólíkt hinni hjákátlegu hnotarskurn. Omduftet af vellugt, sem ilminn leggur að allt um kring. Være bygget for Evigheden, eiga að standa um aldur og æfi. Skikkelse mynd, lögun. Flór, blómi. Smuk nok, nógu fallegur. Glashuus, glerhús. Selsom, undarlegur, nýstárlegur. Væxter, grös, jurtir. Besynderlig, kynlegur, skrítinn. En med Haar bevoxet Stok, loðinn leggur. Fastgjort ved bundinn upp við. Pæl

staur. Heelt oppe i Toppen, efst upp á leggnum. Bæger, bikar, blómbikar, blómhringur. Spids, fram-mjór. Indeslutte rundt om, loka allt um kring.

Blaðsíða 103. Dusk, skúfur. Stövtraad, fræþráður. Strække sig frem, breiða sig út, teygja úr sjer. Kostelig, ágætur. Paa det överste Trin af en Stillads, efst upp á palli einum. Terne, þerna, þjónustumey. Skjönt hvælvet, sem er með fagurri hvelfingu. Fiin og yndig Vellugt, næmur og inndæll ilmur. Vaaning, íbúðarhús. Vugge sig, róla sjer. Fiin, mjúkur. Beklage, aumka. Udkaste herlige Planer, semja og setja dýrðleg ráð. Sove ind, sofna ut af. Slumre, sofa, blunda. Surrende Fluer, suðandi flugur. Hang stappe ned, hjengu niður eins og slitti. Sammenskrumpet, skorpinn saman.

Blaðsíða 104. Gnide Öinene, nudda þurka úr augunum. Synke sammen, síga saman. Indespærre, ínniloka. Smutte ud, skjótast út. Adspredt rundt omkring, sem er á sundrungi allt í kring. Tildrage sig Opmærksomhed, vekja athygli á sjer. Jeg kan imidlertid nok vide, eigi að síður veit jeg upp á víst. Lutter, eintómur. Opelske, klekja upp. Vild, sjálfvaxinn. Udfolde, breiða út. Udaande, anda frá sjer. Uden Omstændigheder, hafði engin orð um það. Midte, miðja. Böje sig tilbage, beygjast út á við. Stryge, blása. Barsk, kaldur. Hede, heiði.

Blaðsíða 105, Skjönt, laglega, notalega. Rette sig efter, laga sig eptir. Opmærksom, nær-

gætinn. Spaae, spá. Sjeleglad, guðsfeginn. Borgerlig Tid, í vanalegan tíma, í tæka tíð. Staae i den Formening, halda, hugsa. Bytte með, skipta við. Kortsynet Forsigthed, skammsýn forsjálni. Egensindig, einþykkur. Hænge ved, halda tryggð við.

Blaðsíða 106. More sig, skemmta sjer. Dele min Lykke, taka hlutdeild í gæfu minni. Reise sig, bresta á. Blæst, stormur. Stormende Heftighed, hvínandi ákafi. Deilig, skemmtilega. Vældig Pladskregn, stórkostlegt steypiregn. Uden Grund, orsakalaust. Vindstöd, vindbilur. Bortskylle. skola burt. Hvor den skulde hen, hvort hún ætti að fara. Kummerligt Tilflugtssted, ljelegt skýli. Bryde frem, renna upp. Udrase, láta af ósköpunum. Tilsmurt, ataður. Kortvarig, skammvinnur. Er bleven mig forbittret, hefur snúizt mjer upp í mæðu.

Blaðssíða 107. Evighedsblomst, eins konar blóm. Tör, skrældur. Skarp, harður. Dunste bort, gufa burt; svo það var orðið þurt í rót. Raske, róta. Trykke lidt fra hverandre, þrýsta dálítið í sundur. Maadelig Seng, aumt, vesælt rúm. Rive i Stykker, tæta í sundur. Sukkede ved Erindringen, andvarpaði þegar hún hugsaði til þess. Myg, mýfluga. Sommerfugl, fiðrildi.

Blaðsíða 108. Sparsomt Græs, strjált gras. Tidsler, þistlar. Hist og her, hjer og hvar. Knuse, merja. Bevidstlös, meðvitundarlaus. Daarligt, báglega, illa. Historie, saga. Det be-

skedne Visse. það sem í hendinni er,, þó lítilfjörlegt sje. Glimrende, glæsilegur.

Balðsíða 109. Qvæge, endurnæra. hressa. Gruus, rústir. Uforkrænket, óskaddur, sem rotnun vinnur ekki á. Stolte Haab, fríða von. Grunde sig, byggjast á. Töddel, titull. Gaae under = forgaae, ónýtast, farast. Firmament, festingarhimin. Briste, rifna, klofna. Blande, rugla. Være vel tilmode, vera í góðu skapi, óhræddur. Klode, jarðarhnöttur. Skjöd. skaut, faðmur. Ruiner, rústir. Tryg, óhultur. Ligeaarig, sem er jafnaldra. Tom, tómlegur. Udeelt, sem enginn tekur hlutdeild í. Rive hen, hrífa á. gagntaka. Elskov, ást. Bitterheder, særingar.

Blaðsíða 110. Mægte, orka, megna. Tilsmile, brosa við einum og blása honum svo í brjóst. Jævnaarig = ligeaarlig. Kreds, samsæti. Gjenskin, leyptur, endurskin. Ælde, elli. Sanke, safna saman. Drage Mindet tilbage, rifja upp fyrir minningu einhvers. Skyldfri, saklaus. Parre, sameina. Bortdrömme Natten ængstlig, eyða nóttinni með óværum draumum. Barm, brjóst. Gaae an = angaae, ná til, snerta. Levne, leifa, skilja eptir.

Blaðsíða 111. Kjöre Ploug, erja með plógi. Behændig, laglega, liðlega. Lee. ljár. Före Segl, beita sigð. Nemt, laglega. Pleil, þustur. Slynge, veifa. Lo, láfi. Næve, hnefi. Gut, piltur. Böigd, byggð, sveit. Svinge sig, snúa sjer. Vakkert, laglega, Fjeldvise, fjallvísa. Knap,

naumlega Trille, renna. Spöge, leika sjer. Öm, viðkvæmur. Bedstefader, afi. Mismod, hugsýki.

Blaðsíða 112. Grublen, heilabrot, áhyggja. Galathee, frönsk skemmtisaga eptir *Florian*. Prik, punktur. Tindre, blika. Glide ned, renna niður. Dale, síga í æginn. Male röd, lita rauðan. Perlerad, perluröð = stjörnuhópur. Pol, heimsskaut. Læbe, vör. Stodder, aumingi. Krum, boginn. Farvel, vertu sæll; kveðja. Væk burtu.

Blaðsíða 113. Være paa Træk, vera á förum. Have hjemme, eiga heima. Betynge, ofþyngja, angra. For Kost og Ly, fyrir fæði og húsaskjól. Gjeldbunden, skuldugur, skuldum vafinn. En Smule, ögn, dálítið. Vemodsröst, blíð sorgarrödd. Hidtræde, ganga hingað. Livsfange, bandingi lífsins. Qvæde, kveða, yrkja. Det bærer mig for, mjer kemur svo fyrir, það er hugboð mitt. Qviddre, kvaka. Dvale, svefnmók. Udtale, kveða upp með. Ædske, heimta, krefja. Sold, gjöld.

Blaðsíða 114. Nedstöde, leggja að velli. Henfare, líða í burt, undir lok. Storme frem, æða áfram. Mulm, myrkur. Gjemme, hirzla, herfórur. Fuul, herfilegur. Rov, rán, ránsfengur. Foroven, að ofanverðu. Droslen, þrösturinn. Mon gaae, gjörir að ganga = gengur. Forinden, að innanverðu. Forkrænkelse, rotnun. Forsage, gugna, örvænta. Bestaae, standast = holde Stand og bestande. Vee! vei! Helgenen, heilagur maður. Forbande, formæla.

Blaðsíða 115. Lue, loga. Forbarmelse,

miskun. Mö, mey. Rynket, hrukkóttur. Fjed, fet, gangur. Udslaget Haar, sítt langt hár. Fatte mod, hressa upp hugann. Olympen, fjall í Grikklandi, þar sem góðin áttu sæti.

Blaðsíða 116. Stolt, reisuglegur. Hist — Her, sumstaðar — sumstaðar. Virakduft, ilmur af kvoðureykelsi Slynge sig, hringast. Offerdyr, fórnardýr. Hymne, lofkvæði. Genius, verndarengill, vættur. Gudinde, gyðja. Jubelchor, hátíðlegur söngflokkur. Vidt og bredt, nær og fjær, hvervetna. Priis, lofgjörð. Baare, líkbörur. Hofmodsblik, drambsamt augnatillit. Fryde, gleðja. Tempelhal, musterishöll. Lund, lundur.

Blaðsíða 117. Slummer, blundur, svefn. Favntag, faðmlag. Bane, skeið. Aftenröde, kvöldroði. Forsöde, sikra. Fatte, grípa, láta sjer skiljast. Falske Syne, sjónhverfingar. Lyne, leiptra, bregða fyrir. Savn, missir. Hendysse, svæfa. Slum = Slummer. Dobbelt skjön, helmingi fegri. Elysium, sælunnar heimkynni. Uden Navne, óumræðilegur. Slæbe sig hen, líða seint.

Blaðsíða 118. Favne sig, faðmast. Henrykkelser, sælufullar unaðsemdir. Tolke, lýsa, skýra frá. Sænke sig, síga niður. Krandse Höjens Kanter, skreyta hverja hæð allt um kring með blómhringum. Diamant, demant, gimsteinn, (gljádropi). Gjenlyde, bergmála. Tibuller, söngfuglar; Tibullus hjet rómverskt skáld. Dæmpet

Brusen, lágur niður. Rislende Krystal, suðandi tært vatn.

Blaðsíða 119. Hind, hjartkolla. Overgiven, gáskafullur. Spæd, ungur. Bræge, jarma. Karpe, karpi (karfategund). Töe; þiðna. Dam, tjörn. Sammenstemt, samróma. Jublers Klang, fagnaðar hljómur. Tabe sig, hverfa innan um. Harmonie samhljómandi, samróma raddir. Bliv, (máttarorðið) verði.

